

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

B i d r a g
til
Noskilde Domskoles
H i s t o r i e.

Andet Hefte,

udgivet som

Indbydelseskrift

til

den offentlige Examen i September 1843

ved

Skolens Rector

Dr. C. N. J. Bloch,

Statsraad, Professor, Ridder af Dørog og Dbr. Nd.

Noskilde.

Trykt hos J. P. C. Hanson.

Conrectores.

Disses Række begynder først langt fildigere. Før Reformationen eksisterede dette Embede slet ikke ved nogen Skole og heller ikke før Aaret 1616, da efter Thuras Fortegnelse M. Erasmus Svenonis blev første Conrector i Kjøbenhavns Skole, hvorefter samme Embede efterhaanden blev indført ved de fleste Kathedralskoler, hvor Conrectors Forretning var at dele Underviisningen i Mesterlectien (øverste Klasse) med Rector, saa at hver besørgede samme efter fælleds Dvereenkomst den halve Uge, den ene de tre første, den anden de tre sidste Dage af samme, samt Conrector i Rectors Gravværelse eller Forsald varetog dennes øvrige Forretninger. I nogle faa andre Skoler, i Helsingør, Herculsholm og Randers, blev først fildigere, nemlig i det 18de Aarhundrede, Indretningen indført; i de øvrige ingenfinde. Den, som nærmest efter Kjøbenhavns Skole eller maaskee endog til samme Tid fik en Conrector, var Roskilde Kathedralskole, hvorom allerede i samme Aar Hayes følgende

„Breff paa ene Conrector, som schall forordnis till Roschild schole“)

Christianus Quartus

Gjøre Alle witterligt at eftersom wii Naadigst komme i forfaring, huorledes daff Capitelet udi wor Kjøbstad Roschild schall werre gjort ene schick och ordning udi scholenn der sammesteds, saa at der altid herefter schall werre Conrector udi samme schole, och hannom for hans Bestilling og umage der at werre bewilget halffredie Læster Korn aff Degnekald, som er till samme schole Samt et Residentz, som ligger nest op thill Scholemesterens Bolig, och aarlige Kostpenge aff Cappittelet, Thaa haffue wi aff wor synderlige gunst og Naade fuldbyrdt, Samtscht og Stadsest, och nu med dette wort obne Breff fuldbyrde, Samtsche och stadseste for^{ne} Schick och ordning eftersom denn aff for^{ne} Cappittel gjort er, Vedendis och Viudendis alle Prælater, Caninicher og Wicarier udi for^{ne} Roschilde Demkirke de som nu ere eller herefter kommendis worden at Y tiltende for^{ne} Schick och ordning at holde och fuldkomme under den Peen och Straff som weedbor. Schanderborg thend 4 Septemb. anno 1616“.

---

*) Meddeelt Udgiveren i Afskrift af Hr. Conferentsraad Engeltøft.

Derefter beskikkedes i Begyndelsen af det næstfølgende Aar den første Conrector Niels Frandsen Wiist, hvorom nærmere nedenfor. Den Løn, som i foranførte aabne Brev var tillagt Conrector, blev i Aaret 1646 (s. disse Vidrags 1ste Hefte, S. 102, Bilag Nr. 4), forset med Præbenda Ledøe, som tilforn havde været tillagt 3die Profesfor ved Gymnasiet, hvis Post dengang blev ophævet, imod at Conrector skulde af det ham tillagte Degneform i alt 25 Pd. qvitte de 20 Pund, som bleve tillagte de andre Degne, som intet Beneficium havde, og han altsaa deraf kun maatte oppebære de fem Pund (d. e. 15 Edr.), hvilket ligeledes sees af følgende Kongelige Brev til Cappitulet af samme Dato, som Bilaget Nr. 4. (S. nedenf. Bilag No. 9). Og fik Conrector, istedetfor den ham i foranførte aabne Brev tillagte Residens, fra 1642 af en god og rummelig Bopæl i den da opførte Regents, hvis Inspector han for bestandig skulde være (s. 1ste Hefte S. 24), og efter sammes Afhændelse (s. Bilag No. 7) til Vederlag for denne Bopæl til Huusleie aarlig 30 Rd. af Domkirken, som endnu fremdeles betales til Cathedralskolen med 30 Rbd. Fremdeles blev efter Gymnasiets Ophævelse fra Januar 1689 (s. Hofmans Fundatser Tom. VII p. 331 sqq.) tillagt Rector og Conrector det theologiske Rectorats Indkomster til lige Deling, af hvilke da Conrector fik Haarløf Konge=Tiende, som var Rug 3 Pund, Byg 3 Pd. Havre 4 Edr. med al Herlighed og Fæste=Kettighed, som Lector theol. den havde nydt; Pensionen fra Sognepræsten i Snadeløf med 1½ Pd. Byg, 3 Lam og 3 Gjæs; Fra Lellinge Hofuet 15 Edr. 4 Skp. 3 Fdtr. 1 Alb. Byg i Penge, det Halve af Jordstyldspenge af Roskilde By; hvorimod Conrector var forpligtet til at læse nogle Timer om Ugen Mathematik i Skolen (s. 1ste Hefte S. 23). samt i Rectors Forfald reise til Consistorium i Kjøbenhavn som Notarius in causis matrimonialibus; og endelig af Sjus Kirke til lige Deling med Rector alt, hvis Hs. Kgl. Majestæt derfor kunde give til Refusion og Vederlag. Forud var ved Kgl. Resolution af 1. Aug. 1688 (s. Hofm. Fund. p. 353) til Conrectors Beskilling udlagt den halve Part af Hvidovre Konge=Tiende med 22 Edr. 5½ Skp. Byg; Kongens Anpart af Nørre Draaby Sogns Tiende med 13½ Ed. Rug, 12½ Ed. Byg; af Græsted Kirke=Tiende 18½ Ed. 2 Fdtr. Rug og ligesaa meget Byg; Gegebjerg Kirke=Tiende 27 Edr. Rug, 33 Edr. Byg, 10½ Ed. Havre; Tude Kirke=Tiende 13½ Ed. Rug, 16½ Ed. Byg, 5½ Ed. Havre: foruden endeel Landgilde af Gaarde og Jorder forskjellige Steder. Hvorimod der u. 4 Febr. 1696 (Hofm. p. 334) blev af Arveprinds Friederich istedetfor Nedre = Draaby Sogns Konge= og Kirketiende samt Gjerløv Sogns Kirketiende, magelagt til Domkirkens øverste Cappellan samt Skolens Conrector og Cantor Grævinge Sogns Konge=Tiende 7 Pd. Rug, 7 Pd. Byg, 6 Edr. Havre, og af Wiigs Konge=Tiende 5 Edr. 3½ Skp. Hartkorn. Hvilke samtlige Indtægter, som gjorde Conrectoratet til et godt Embede, efter Mag. Sevels Afgang 1800 bleve inddragne i Skolens Casse, hvoraf da hans Eftermand blev lønnet med en i Forhold til den forhen værende kun liden Gage.

Som det synes, blev Conrector i Førstningen valgt af Domcapitlet, som efter ovenstaaende Kgl. obne Breff „havde gjort den Schick og ordning“, og Valget maaste confirmeret af Bisshoppen, af hvilken ene, efter Domcapitlets Dphøvelse i Midten af det 17de Aarhundrede, Conrector blev udnævnt og senere foresloges til Udnævnelse af Kongen, saaledes som befalet findes i Skoleforordn. af 11 Mai 1775 § 1. Fra dette Embedes Oprettelse 1616 har saaledes Roskilde Kathedralsskole, efter hvad det har været muligt af andre Kilder, end Thuras Idea hist. litt. scholar. dan. som i dette Stykke er meget ufuldstændig, at opdage, havt følgende Conrectores:

1. Mag. Nicolaus Francisci Qvist, (Niels Frandsen), en Søn af den 4de Lector Theol. ved Domkirken Franciscus Nicolai (s. 1ste Hefte S. 30). Sit Tilnavn skal han have faaet efter sin Moder Marine Qvist, skjøndt han og (efter Gff.) skrev sig Niels Frandsen Roskild, paa de Tidens Viis efter Byens Navn, hvor han var fra, da hans Fader (efter Gff.) kom hertil 1572, efter hvilken Tid han ventelig maa være fød, da han ellers maatte have været over 40 Aar inden 1612, da han die Pauli blev Hører. Et Aar eller to derefter reiste han udenlands for Capitlets Stipendium, hvorfor her findes Qvitteringer fra ham af 1614 og 15, og blev da efter sin Hjemkomst i Førstningen af Aaret 1617, den første Conrector i Roskilde, hvilket han var til 1618 eller 1619. Hvad der siden er bleven af ham, vides ikke med Visshed; dog af et Magestifte med Noget af hans Kannikegods med Cantler Christen Friis's Gods i Jyllinge og Søby 1628, som Gjessing havde seet, slutter denne med al Rimelighed, at han maa være bleven Canonicus*)

---

*) I Marmora dan. II p. 78 findes iblandt inscriptt. Ripenses een over en Nicolaus Francisci Roëschillensis, som siges at have været Informator for Chr. den 4des Søn Prinds Ulrich i ti Aar og siden Canonicus i Roskilde og Præst til Ribe Domkirke, død og begravet der A. 1622, i sin Alders 56 Aar. Ved den Usandsynlighed det har, at der paa een og samme Tid skulde have været tvende Kanniker i Roskilde af selv samme Navn, falder det mig først ind, at det maatte være een og samme Mand, og at vor Conrector var, efter at være bleven Canonicus her, kaldet til Sognepræst ved Domkirken i Ribe. Men ikke at tale om, at hans Dødsaar 1522 da kommer i Modsigelse med Gjessings Beretning, at han 1628 skulde have sluttet et Magestifte, saa møder der i Indskriften selv Data, som gjøre dens Rigtighed aldeles mistænkelig. Ikke blot har hverken Lerpager denne Indskrift i sine inscriptt. Ripenses eller Galthen dette Navn i Fortegnelsen over Præsterne i Ribe, i hvilken enbyrdmere en Anden er anført som Sognepræst til Domkirken fra 1616 til 1653, men i Indskriften selv finder endog en Chronologiff Umulighed Sted. Prinds Ulrich blev nemlig fød 1611 og har da vel neppe faaet Informator før i det tidligste da han var 3 Aar gammel, altsaa 1614 (den Tid da vor Nic. Francisci var udenlands). Var nu Præsten i Ribe af dette Navn død 1622, saa var det altsaa ikke 10, men høiest kun 8 Aar han kunde have været Informator for Prindsen, og ikke engang det, da han efter sin Af

Til Eftermand giver Gjeffing ham paa sin *Table Series Conrektorum* for Aaret 1618—1619

2. Mag. Erasmus Johannis Vardenius (om hvilken som Lector Philos. s. 1ste Hefte S. 32), hvorimod han ikke har anført ham i sine tidligere Optegnelser, hvor M. Ole Wind staaer som 2den Conrektor, men dette dog siden overstrøget. Ei heller har Thura ham paa den Liste, han efter Rector P. Schades Fortegnelse har givet i sine valvæ scholar. (thi den tidligere i *Idea hist. litt.* begynder først med Sev. Cervinus, som der endog heel urigtigen ansættes til Aaret 1616). Imidlertid er det ikke umuligt, at Gjeffings Series i dette Stykke kan være rigtigst. Thi efter Thura (*Id. hist. litt.* p. 40) blev Rasmus Barde den 27 Mai 1615 Rector i Soroe (en Feiltagelse er det, at jeg i 1ste Hefte l. c. har anført dette som hans Afgangsaar derfra, i hvilket han skulde være bleven *Canonicus Roeskildensis*, hvilket han først blev 1622, s. Bilag No. 2, og hos Thura blot staaer som en Parenthes). Han kan altsaa, skjøndt det ei synes at have været noget *Avancement* for ham, nok 1618 være bleven Conrektor i Roskilde, maastee tillige være udnævnt eller bestemt til Lector *Philosophiæ* ved det Gymnasium, som da skulde oprettes, men imidlertid 1619, da vi finde D. Wind u. 13 Nov. beskiftet til hans Eftermand i Conrektoratet, være først af Kongen antagen til, som Thura l. c. siger, *Hoemester* for Prinds Frederik den 3die, og derefter da 1622 have tiltraadt sin Function som Lector udi Stiftsskolen og være bleven udnævnt til Medlem af Capitelet (hvilket sidste sees af Bilaget Nr. 2). Men *Confirmatio fratrum* af Vicariernes Statuter har han først underskrevet den 23 Febr. 1626, da maastee en Vicaries Indtægt kan være bleven ham tillagt. (S. Ser. R. D. VI. p. 605). I Slutningen af Aaret 1626 har man, foruden Bilaget Nr. 2, b, nedenstaaende her endnu befindtliche Attest af ham selv*). Ja at han endnu levede og var Capitelets Notarius 1632 vil sees nedenfor ved den 9de Conrektor. I Conrektoratet fulgte nu 1619

3. Mag. Olaus Johannis Windius (Ole Jensen Wind, af hvis Levnet, som findes udførligt i *Zwergii Sjællandste Cleressie* p. 588 fgg. vi her ville levere følgende korte Udtog. Han var fød 1590 i Hylinge i Sjælland, hvor hans Fader Jens Wind var Præst, hans

---

gang fra denne Post jo ogsaa vel maa i nogen Tid have været Præst i Ribe. Det er altsaa aabenbart, at Pontoppidan maa være bleven bedraget med denne Ripenske Gravskrift.

*) „Den 15 Decembris An. 1626 haffuer Søffren Suedicher i Ringstedgabenn Naglestet de 4 Skreer (Skaader?) i M. Rasmus Jennsens Lectoris philosophiæ udlagde Residens for den liden Winterstue han nu haffuer Sin Waaning udj, huiltitt Jeg bekjender Med Min haand. Die & An. ut supra

Rasmus Jens.
Egen Haand.

Roder Søster til Poul Mortensen Østrup, Biskop i Lund (om hvilken s. Pontopp. Ann. eccl. dan. III p. 118, og Sommellii disp. hist. de templo Lundensi, 1755). Da han var 12 (Zwerg urigtig 7) Aar gammel, 1602 mistede han sin Fader og blev samme Aar sat i Roskilde Skole. I de syv Aar, han var her, logerede han hos Provsten M. Poul Pedersen, i hvilken han fandt en Fader og Belgjører, indtil han 1609 den 30 Juli i hans 19de Aar blev af Rector Mads Birkep dimitteret til Academiet. Ogsaa her forhvervede hans fjeldne Aandsgaver ham Belyndere; i Besynderlighed fattede Biskoppen Dr. S. Poulsen Resen stor Kjærlighed for ham og tog ham i sit Huus. Ikke længe derefter blev han antagen til Kammertjener (cubicularius staaet i Programmet over ham af Dr. Claus Plum) hos Kronprinds Christian, som kaldtes den 5te; men forlod (Giff.) efter den lærde Holger Rosenfrankes indstændige Raad*), som var en stor Belynder af lærde Folk og forfikkrede ham om sit Patrocinium, igjen denne Tjeneste og fortsatte nu af alle Kræfter sine theologiske Studier, samt forhvervede sig især stor Kundskab i det græske Sprog. 1611 blev han Vaccalaureus, og 1617 af Biskop Resen sat til Rector i Slangerup Skole. I samme Aar tog han Magistergraden, hvorpaa han 1619 blev ansat som Conrector i Roskilde Domskole (hvilket Giff. beviser af hans egenhændige Dwittering for ½ Aars Kostpenge og Huusleie af 16 Mai 1620). Men allerede 1620 opgav han igjen dette Embede og reiste udenlands med Abrah. Meckelburg, foruden hvilken ogsaa 1621 hans Landsmand Joh. Christophersen, som havde gaaet i Skole i Wittenberg og i det Aar var bleven Student, blev hans Veiledning anbetret, under hvilken denne naaede en beundringsværdig Styrke i det græske Sprog, hvori han og siden blev Professor ved Kbhavns Universitet (Winding. Ac. Hafn. p. 326). Paa denne Reise studerede han først i Kjøbenhavn, derpaa i Wittenberg, og kom, efterat have med disse Ynglinge besøgt Leipzig, Dresden og Carlsbad, 1625 hjem, hvor han strax af Biskop Resen blev beskikket til Rector i Kjøbenhavns Skole, men allerede efter 3 Maanedes Forløb af Kbhavns Magistrat kaldet til Sognepræst ved Helliggeistes Kirke. Efter at have forestaaet dette Embede i 17 Aar blev han 1642 af Universitetet beskikket og af Kong Chr. 4 bekræftet at være Stiftsprovst og Sognepræst til vor Frue Kirke sammesteds. Her var det, han holdt den bekjendte Prædiken, hvori han med haarde Ord revsede nogle Feil, som den Tid gik i Svang, især ved Hoffet, hvilket nogle Hoffolk bragte for Kongen, som lod ham kalde og talte ham til derfor, hvorhos han tillige fik Befaling at holde den samme Prædiken for Kongen paa Slot-

---

*) Bekjendtskabet med S. Rosenfrank hidleder Giff. deraf, at Winds Fader var Præst til Høllinge, som laa paa Rosenfrankes Gods Tegholm; ligesom han og bemærker, at dennes Yndest for ham velblijgholdt sig saaledes, at R. paa sit Yverste ikke vilde betjenes af nogen anden Geistlig end D. Wind.

tet. Dette skeede, og da han havde fremsført de haardeste Udtryk, bekræftede han det med en Sed og et stærk Slag i Prædikestolen, sigende: Det var Guds Død de samme Ord, jeg talende i vor Frue Kirke. Der blev nu intet videre talt til ham derom, men kort efter, da Kongens Hofpræst, Dr. Jacob Madsen, blev forflettet til Biskop i Aarhus, forlangte Kongen Mag. Ole Wind til hans Eftermand, hvorfor han først undslog sig af de tre Grunde, at han ei forstod sig paa Hof-Complimenter, at han for sin Helbreds Skyld maatte bære Galot, og at han ei kunde lade være at sige Sandhed. Men da ham paa den første blev svaret, at det ei gjaldt derom, paa den anden, at om han ei havde nok i een, maatte han bære tre Galotter, og paa den tredie, at just saadan en Mand søgte man at have til Hove, kunde han ei længere vægre sig for at efterkomme Kongens Villie, og blev da 1645 Hofprædikant og Kongelig Confessionarius. Den Ære, at blive creeret til Doctor Theologiæ, oplevede han ei, thi næste Aar, da han allerede var antegnet dertil, blev han angreben af en heftig Sygdom, som endte hans Liv d. 18 Aug. 1646 i hans Alders 56de Aar. Var toende Gange gift, først fra 1627—35 med Anna Wiinstrup, en Datter af Biskoppen i Sjælland, P. Wiinstrup, og 6 Aar efter hendes Død med Borgermesteren i Rbh. P. Andersens Datter Sidsel. De Skrifter, han har efterladt sig, ere kun

1. Taksigelse til Gud, at de Hamborger sig nu som Undersaatter hos vor allernaadigste Konge har indstillet. Kjøbenh. 1643, 8. (Nyerups Litt. Lær.)
2. De Helliges Liv og Død, af Psalm. 73, 33, Liigprædiken over Holger Rosenkrantz, Danm. Riges Raad. ib. e. a. 4to. f. Alb. Bartholin de scriptis Dan. p. 112. Extract deraf i Rothes Eftermæle for Oct. (Nyerup).
3. Sjælens Roe og Hvile, Liigprædiken over Mette Rosenkrantz, som døde 1614. Men denne Prædiken blev først udgivet efter Winds Død, 1647 efter en Afskrift af Tørgen Bert. Taulov, Prof. eloqv. i Odense, dat. prid. Col. Jan. anno MDCXLV. (Gjff.)
4. Latinsk Brev til Holger Rosenkrantz, indført i Dänische Bibl. II p. 184—89.
5. Endelig anfører ogsaa Gjeffing, at han „bag i Mag. Laur. Pedersen Thuras Disputats de anima rationali, som holdtes i Wittenberg den 18 April 1623 har gjort sin Landsmand et græst Ære-Vers“; ligesom og at der „paa Hr. Søren Lyngbys Auction var et Skrift med Titel Sanctæ Memoriae Olai Borrichii M. Ol. Wind“.

Ham fulgte i Conrectoratet

4. Mag. Severinus Nicolai Cervinus, som var Conrector her fra 9 Nov. 1620 indtil 27 Juni 1622, da han blev Rector. Om hans Levnet og Fata s. Rectorerne Nr. 12.

5. Mag. Georgius Jacobi Gravius (Jørgen Jacobsen Grave), blev Collega her ved Skolen og, som sees af en Dvittering, Degn til Domkirken*) 1613, efter hvilken Tid han og reiste udenlands paa Capitelstipendiet, hvorfor Hayes Dvittering. Derpaa, da Cervinus blev Rector, den 27 Junii 1622 bestiftet til Conrector, hvilket sidste og bevises af en Dvittering af hans egen Haand, samt anføres af Thura, som i valvæ tilføier „Dr. Philos. 1623“ (hvad altsaa allerede den Tid Magistre kaldtes) og „omissus est in scheda M. Petri Schade“. Han maa imidlertid allerede i Aaret 1623 være afgaaet fra Embedet, hvad enten han er død eller bleven forflettet, efterdi hans Eftermand
6. Mag. Johannes Hermanni von Ham, om hvilken see ovenfor under Rectorerne No. 13 (1ste Hefte S. 50), blev Conrector i Slutningen af 1623. Og da denne derpaa 1627 blev Rector, kom i hans Sted
7. Mag. Johannes Johannis von Echten, (i Thuras valvæ kaldes han J. J. Feylere), i Almindelighed kun kaldet Hans Hanssøn**) en Kjøbenhavnner. Var fra 1623—26 Provst paa det Kongl. Communitet og Inspector paa Valkendorffs Collegium***). 1627 Doctor Philosophiæ, og samme Aar bestiftet til Conrector her ved Skolen, hvad han var til 1630 eller 31, da han blev Rector i Viborg, hvor han i Thuras Idea h. l. pag. 79 er anført som den 15de Rector efter Reformationen****). Blev siden (1634) Provst og Sognepræst til Domkirken sammesteds, hvor han døde efter Thuras Mscr. 1654, efter

---

*) Hørerne vare nemlig sæbvanlig Chordegne til Byens Kirker, hvilket vedvarede til den almindelige Skole-reform 1806, i Dønsen til 1802, hvor dette Programs Forfatter, som Hører, i 7 Aar var Chordegne først til St. Hans, derpaa til Frue, og tilsidst til St. Knuds Kirke. Til at anføre Sangen havde man tænnde af Skolens ældre Disciple, Versicularii kaldede, som derfor havde nogle Sportler. I Ribe kaldtes de Notarii, fordi de skulde optegne de Disciple, som forsømte at møde ved Kirketjenesten og den Morgen- og Aftenbøn, der daglig holdtes i Domkirken, i hvilke Optegnelser de vare meget nøi-agtige, da de Mulcter, derfor maatte betales af de Disciple, der nøde Beneficier, tilfaldt dem selv.

**) Saaledes kaldes han sig paa en her liggende i Aaret 1630 den 8 Octb. af ham udstedt egenhændig Dvittering for „tiffue Mr. Cour. som hederlig og wellacht Melchjor Borchgrevinck (Cannik, før Kgl. Capellmester, s. Thuras Id. p. 346) paa det Høderlige Capittels wegne“ havde betalt ham for den Sernoffn, som han havde ladet opsætte i Con-Rectoris Residentz.

***) S. Beckmann Communitatis Reg. Havn. Historia, 1785, 8. p. 123—4, og Acta Consistorii 20 Dec. 1623. I Diptycha Præpositorum siges og, at han har været Conrector i Roskilde, hvilket Beckmann ud. n Grund betvibler. S. foreg. Anm.

****) Maa idetmindste være 16de, da Hans Hanssøn blev Rector i Viborg efter Prof. Joh. Zoega, som et forbigaet af Thura. S. Winding Acad. Hafn. p. 362.

Gjff. 1649. S. Kroghs samlede Efterr. om Viborg p. 160. Skrifter kan jeg ikke finde at han har udgivet.

8. Mag. Johannes Laurentii (Hans Lauridsen) var først Collega i Roskilde Skole gennem alle 5 Classer og som saadan Degn til Domkirken (s. hans Dvitteringer fra 1625 og 26); reiste imidlertid og udenlands paa Capitels $\dot{e}$ Stipendium, hvorfra han 1630 kom hjem, og blev 1631 Conrector ved Skolen, hvilket han ifkun kan have været i et Aarstid, da hans Eftermand allerede nævnes 1632. Men naar nu Thura i valvsiger, at han derefter, hvilket Gjeffing bestemmer til Aaret 1632, var bleven Informator hos Prindserne Ulrich og Frederich, da har dette kun liden Rimelighed, saasom Pr. Friderich den Tid allerede var 23 og Pr. Ulrich 21 Aar gl., da vel altsaa ikke længere behøvede Informator, ja den sidste endog dengang reiste udenlands, hvor han Aaret efter, 1633, blev ihjelskudt af en Snigmorder, og Prinds Frederichs Informator M. Cnev. Randsulf allerede 1627 havde qvitteret ham og var bleven Præst i Roskilde; ligesom M. Rasmus Warde, der og skal have været Prindsens Lærer, allerede 1622 var bleven Lector Philos. og i det Aar tillige blev Canonicus i Roskilde. Det synes altsaa, at Thura eller hans Kilde i denne Punct har confunderet Hans Lauridsen med hans Formand i Lectoratet Rasmus Warde. Ryge, som i Hans Kallundborgs Levnet Noten p. 2 omtaler Hans Lauridsen, melder heller Intet om, at han havde været Prindsernes Lærer, men kun, at han 1631 blev Conrector, siden (formodentlig 1632, da han fik en Eftermand) „Cannick og Forstander (oeconomus, Thura) for Duebrødre Kloster“ (hvilket han, som man seer af Dvitteringer til ham, endnu var 1648), og (uvisst hvad Aar, men sandsynlig efter Rasmus Warde) Professor Matheseos ved det herværende Gymnasium. (S. 1ste Hefte S. 33). Var gift med Bodil Brochmand, og døde den 9 Mai 1654.
9. Matthias Hvid, Conrector 1632—33, men om hvem ikke Hayes andre Efterretninger, end at han nævnes i en Dvittering af Rector Altevelt i 1632, og af M. Erasmus Johannis som Notarius Capituli et Steds tales om „Con Rector Matz Hvid“. Gjeffing har ham slet ikke. Anderledes bekjendt er derimod
10. Mag. Brynulfus Svenonius (Brynjolf Sveinson ell. Svendsen) hvis Levnet findes i Finni Johannæi hist. eccles. Island. T. III p. 602 sqq. Han var født den 14 Sept. 1605 i Holti Præstegaard paa Island, og kom, dimitteret fra Skalholt Skole, 1624 til Akademiet, hvor han hørte Forelæsninger i 5 Aar *); drog derpaa tilbage til Island paa et Par

*) Finnur Johnson siger p. 603 at han 1629 fik Testimonium publicum fra Universitetet af dets Rector Wolfgang Rhumann; men Gjeffing, at han var den første af dette Akademis Borger, som underkastede sig examen theologicum, 1630, hvortil han da atter maa være nedkommen fra Island.

Aarstid, i hvilke han især studerede det græske Sprog, hvori han bragte det til en saadan Fuldkommenhed, at han, da han igjen 1631 kom til Kjøbenhavn og jevnlig talte Græsk med den der værende Korinthiske Presbyter, Nikephoros, vakte dennes Beundring i høieste Maade, saa at Nikephoros anbefalede ham til Biskop Resen, som en Middag inviterede dem begge tilligemed nogle flere lærde Mænd til Bords, og der fik dem til at samtale og disputere med hinanden paa Græsk, hvilket endtes med, at Presbyteren tog sin Hat af og takkede Gud, der havde forundt Europa saa stor Lærdom, at der selv i det yderste Thule fandtes Mænd, der talte Græsk ligesaa færdigt og ziirligt, som han selv, der var født i Grækenland*). Dette bevirkede, at Biskoppen kort efter bestilte Bryniolf, som da tog Magistergraden, til Convector ved Roskilde Skole og der selv introducerede ham i Septbr. 1633. Dog hedder det i et noget tidligere Brev af 15 Juni s. A. af Ol. Worm (epist. p. 102): Bryniolfus noster Conrectorem jam agit Roëschildensem, ubi, magno juvenutis commodo, officio. ut audio, probe defungitur. Men i Aaret 1638 tog han Afsted fra Skolen for at reise udenlands, hvortil han havde erhholdet et Stipendium, hvorom han selv skriver, at det var lovet ham af Capitelet i Roskilde, og blev ham for det første Aar forud udbetalt med 60 Rigsdalere; formodentlig det, som M. S. Kallundborg havde havt, som i dette Aar kom hjem. Smidlertid vilde han først gjøre en Tour til Island, for at gjøre sin Modrenearv af noget Jordegods i Penge og sige sin Fader Farvel. Men her vilde man, da Biskop Gisle Odsøn i Skalholt just dengang var død, endelig have ham til dennes Eftermand, hvilket han var saa langt fra at ønske, at han meget mere reiste tilbage til Kjøbenhavn og med Valgbrevet, som han imod sin Villie maatte overbringe til Cankleren, tillige indgav en meget indstændig Begjæring om at slippe for dette Embede, som han ikke troede sig voren nok. Disse Papirer sendte Cankleren til Consistoriet, men som eenstemmig erklærede, at M. Bryniolfs Grunde ikke vare saa vægtige; at de kunde undskyldte ham for at modtage Embedet, naar det behagede Hs. Majestæt at paalægge ham samme, samt at det især vilde være af stor Vigtighed for Domskolen i Skalholt at faae en saadan Mand til Overopsynsmand. Han fik derfor i Begyndelsen af April 1639 Brev fra Cankleren, at han maatte modtage Vocationen og adlyde Kongen, til hvilken, som den Tid opholdt sig i Glückstadt, han uopholdelig maatte reise, hvortil der gaves ham fri Befordring. Han tog da nu strax afsted og aflagde Kon-

*) Dengang vare altsaa de Græsmiske Griller, at udtale Sproget paa dansk Viis og anderledes end Nationen selv over 1000 Aar, eller beviislig nogensinde, har udtalt det, hvad hos os nu har forhullet den skjønne nationale Udtale af det græske Sprog, endnu ikke trængt ind til Danmark, ligesaa lidt som til Tydskland. Nu, da vor Brændsted er bød, vil hos os vel ikke findes Rogen, der skulde gjøre Bryniolf Svendsen det efter, ja vel neppe engang udtale Ordene saaledes, at en Græker kunde forstaae dem.

gen personlig sin Trofsabsceed den 15de i samme Maaned, blev derpaa, da han var kommen tilbage til Kbhavn, efter at have udholdet den 20de April en 6 Timer varende streng Examination af Biskop Brochmand i Doversørelse af nogle Professorer og den kjøbenhavnste Geistlighed, den 5 Mai indviet til Bispeembedet, og kom den 29 Juni til Island. Om hans Fortjenester af sit Stift og Videnskabernes Dyrkelse i samme er her ikke Sted at tale, men kan læses med Fornøielse i Johannæi hist. eccl. Isl. Jøf. isvrigt Wormii litt. Runica p. 26. Ejusd. Præf. ad Lex. Run. og Stephanii Not. ad Saxon. Gramm. p. 93, samt de biographiske Efterretninger om ham af Biskop L. Hærbce i Dänische Bibl. Tom. VIII p. 142 sqq. Af hans betydelige lærde Arbejder, som opregnes af Johannæus §§ 36 og 37, er desværre intet kommen for Lyset, hvorved især er at beklage, at hans Pericula eller Conjectanea in Saxonem Grammaticum, som han allerede paa-begyndte i Roskilde, og som skal have været opbevaret i vort Universitetsbibliothek, gik med dette tilgrunde i Kbhavns Ildbrand 1728. Dog ere endeel af dem, som han havde med-deelt Stephanii, anbragte i dennes Noter til Caro. Breve af ham til D. Worm ere indførte i dennes Brevsamling, og der blandt Andet hans Observationes tumultuariæ ad Wormii Litt. Dan. Antiqu. Denne hans Correspondence med Worm findes i sammes epistolæ p. 1036—1068. Et andet Manuscript af ham, Historica relatio de rebus Islandicis ad Dn. Otth. Kragium anfører Thura p. 38 efter Resens Catalog p. 130 og 318. Et stort Tab for Kundskaben om Nordens Antiquiteter er det uidentivl og at Tilladelsen til at anlægge et Bogtrykkeri for sine Skrifter blev, skøndt given af Kongen, forholdt ham. I Aaret 1650 blev han ved Kong Frederik den 3dies eget Brev kaldet til Kongelig Historiograph, men undskyldte sig for at modtage dette Embede, imod aller-underdanigst at love, at sammensøge gamle Jølandste Documenter og historiske Skrifter, hvorved Kongen ogsaa acquiescerede og hvorpaa han derefter anvendte al Flid og Omhu. I Aaret 1648 giftede han sig med Margrethe Hallvorsen, men havde af sine Børn store Sorger. Endnu i levende Live fik han 1673 en Eftermand, men dog med Tilladelse at beholde hvad Embedsforretninger han selv behagede. Imidlertid tog han dog Afsted fra Embedet ved Enden af Landemodet den 30 Junii 1674, og døde den 5 Aug. 1675. Han ligger begravet paa Kirkegaarden. Men Aaret efter gav det samtlige Landemode ham et saare hæderligt Vidnesbyrd, som til hans Minde blev indført i Synodalierne.

Efter Bryniolf Sveinson anfører nu Thura i valvæ en „M. Erasmus — postea in Gymnasio Rosk. Mathematicum Prof.“ Men da herfor aldeles ingen Hjemmel findes, da ingen Anden har ham, og her ingen Plads findes for ham, efterdi Joh. Calundanus fulgte umiddelbar efter Bryniolf Sveinson, ligesom der heller intet Hul findes i de mathematikke Professorers Række efter Hans Lauridsen, saa maa det være en Feiltagelse,

maaffte en Forverling med den tidligere Erasmus Johannis Vardenius, som først skal have været Conrector og siden Prof. Mathematicum eller, hvad der var det Samme, Lector philosophiæ ved Stiftsskolen, men allerede var det 1622. Vi komme altsaa til

11. Mag. Johannes Petri Callundanus (Hans Pedersen Callundborg), hvorom see Rectorerne No. 16, udnævnt til Conrector den 21 Mai 1638, men forestod dette Embede kun i tre Fjerdingaar til 8 Febr. 1639, da han blev kaldet til Rector i Malmøe. Efter den Tid vides ikke nogen nærmere Estermand, end den her følgende, som først tre Aar derefter tiltraadde, hvad enten nu Rectoren Mag. Friderici imidlertid har besørget begge Embeder, eller nogen Anden har vicarieret, muligen den ikke videre bekjendte Mag. Erasmus, som Thura sætter tæt foran Hans Callundborg, men som da hverken kan have været Vardenius eller er bleven Prof. Mathem. Den næste altsaa, som vides, er
12. Mag. Casparus Georgii Hammermüller (Jesper Jørgensen H.), som var født i Slangerup 1613, og formodentlig dimitteret fra Roskilde Skole, da han paa Capitels-Stipendiet, som gjerne kun tildeelttes een af dens forhenværende Disciple (ligesom efter Biskop Erlandsens Bestemmelse for Duebrødre Kloster), 1639 reiste udenlands, hvor man da af Worms Breve til ham (s. Ol. Wormii epistolæ p. 768—70) sees, at han i Aarene 1640—41 studerede i Leyden. Førend sin Udenlandsreise havde han været privat Lærer for Cancelex Friis'es Sønner, som opdroges i Biskop S. Brochmands Huus (der muligen havde destineret ham til dette Embede, og derfor ladet det staae ubesat, indtil hans Tilbagekomst), hvilke af ham dimitteredes til Akademiet 1639, som kan sees af Hans Friis'es egen Levnetsbeskrivelse i Danske Magazin 4, p. 134, og af Hammermüllers Brev fra Leyden til Dr. D. Worm, dat. 22 Aug. 1640, under hvilket han kalder sig olim Magnifici Dni Cancellarii p. m. filiorum Præceptor in aedibus Ven. Dni Episcopi, altsaa den Tid endnu ikke var Conrector. Men hertil udnævnedes han strax efter sin Hjemkomst og indfattedes i Embedet, som Røge melder i H. Callundborgs Levnet p. 6, af Biskop Brochmand den 18 Junii 1642. Kort efter blev han tillige Inspecteur paa Regentens i Roskilde, som var opført og blev indviet den 19 Oct. s. A.*), ved hvilken Leilighed han holdt nedenansførte Tale, efterat Rector H. Callundborg først havde holdt sin og deri publiceret de Love, hvorefter de unge Regentianere skulde rette sig, bestaaende af 21 Artikler, men som dog siden maae have faaet nogen Forandring, da de her i Skole-Archivet befindelige, som skulle anføres nedenfor i Bilag No. 10, ere af A. 1653 og kun be-

---

*) Altsaa netop 200 Aar før vor nye Skolebygning's Indvielse, den Gud Fienke en bedre Skjæbne end Regentens havde.

staae af 18 Artikler. 1643 blev han, efter Universitetets Matrikel-Protokoll, Magister. 1644 d. 24 Jan. findes han først at have underskrevet *Confirmatio Fratrum* i Langebets *Scr. rer. Dan.* 6. p. 606. 1654 blev han Sognepræst til St. Peders, og 1678 til St. Michæls Kirke i Slagelse, hvor han døde 1682. Var tillige Provst i Slagelse Herred. Hans Skrifter vare (s. Bartholin de *scr. Dan.* og *Nyerups Lex.*)

1. *Disp. ερεποδοξία Pontificiorum de Adoratione Sanctorum in Domino demortuorum e diametro opposita, habita Præs. J. Resenio. Hafn. 1639. 4.*
2. *Oratio in Natalem domus Regentianæ Roschildensium. ib. 1643 in fol. (efter Worm in 4to).*
3. *Synopsis trium libb. M. T. Ciceronis de Officiis 35 tabulis comprehensa. Hafn. 1651 fol.*

13. **Mag. Severinus Johannis Cornerup** (Søren Hansen C.) fød i Landsbyen Kornerup ved Roskilde 1624. angives af Gjeffing at have været Hører allerede 1647, men neppe rigtig, da han i dette Aar har i Rostprotokollen underskrevet Eden som Deputator ved Klosteret, hvortil valgtes een af de paalideligste ældste Disciple, ikke en Hører, som sees deraf, at Deputator maatte sværge „*Capitulo, Scholarchis & præceptoribus suis* (hvad en Hører ei kunde srive) *debitam obedientiam*“. Han kan altsaa først være bleven Student i dette Aar, men muligens snart derefter være bleven Hører, og rimeligviis altsaa anset for duelig. Naar han er bleven Magister, meldes ei. Men syv Aar derefter, nemlig 1654, blev han Conrector ved Skolen, og findes da den 12 Oct. at have underskrevet bemeldte *Confirmatio, Ser. R. D. 6. p. 606.* I dette Embede forblev han til 1661, hvor- efter han havde adskillige Gata, hvortil ogsaa Inscriptionen paa hans Epitaphium figter. Da han nemlig var kommen i Orde for at besidde store juridiske Kundskaber, og der i Anledning af den bekjendte Kaj Lyckes Proces skulde bestilles en General-Fiscal, var han den første, som fik dette Embede, der førend Souverainitetens Indførelse ikke havde eksisteret i Danmark. Udnævnt dertil 1661 gav han i bemeldte Proces en Prøve paa sin Nidkerhed, som kom han dyrt til at staae. Efterat nemlig den ulykkelige Kaj Lyckes Godser vare tilkjendte den kongelige Fiscus, begav Fiscalen Cornerup sig til et af disse, Rantzovsholm, nu Brahetrolleborg i Fyen*), for sammesteds at belægge Alt med Arrest. Denne ramte da og et Par smutte Peste, om hvilke Nidfogden foregav, at de tilhørte ham og ikke hans forrige Herre, som endnu ikke havde betalt ham dem, hvorfor han, uden at bryde sig om Arresten, tog dem bort. Derfor actionerede nu Fiscalen ham som Lyv, og

*) S. Danske Magazin 1 p. 363.

bragte det dertil, at Fogden blev hængt. Efter Dommens Fuldbyrkelse lagde den Afri-vedes Slægtninge igjen Sag an imod Generalfiscalen. Denne tog sin Tilflugt til Kongen, som og i Førstningen beskyttede ham noget i Betragtning af, at en Fiscals Embede, især i Begyndelsen, maatte paadrage ham Manges Had. Men da den nu souveraine Regent dog nødvendig vilde have Skin af at forholde Nogen sin Ret, lod han Sagen have sin Gang. Den kom da Naret efter for Høieste-Ret, hvor den hængte Foged blev erklæret for uskyldig, Fiscalen derimod dømt fra Livet, hvilken Dom dog Kongen formildede derhen, at han vel skulde beholde Livet, men have sin Ære forbrudt. Imidlertid blev det senere oplyst, at der dog var vederfaret Fogden tilbørlig Gjengjeldelse, saasom han selv kort før den Tid havde handlet ligesaadan imod en stakkels Bonde, af hvem han havde kjøbt de samme Heste, men ikke betalt dem, og da Bonden derfor havde taget dem bort fra Marken, ligeledes havde faaet denne hængt som Hestetøv. Saaledes fortæller Pontoppidan Sagen i *Annales eccl. Dan. 4de Deel p. 478 fg.* ligesom forud p. 475 Raf Lydes Historie. Gjøffing beretter fremdeles, at da Kong Frederik den 3die i Naret 1661 havde befalet en Commission nedfat til at gjenneemsee Lovbogen og gjøre Begyndelsen til en ny Lov her i Riget, og fire af Commisfarierne (Niels Trolle, Otto Krag, Dr. Henrik Ernst og Lic. Peder Lassen) 1663 den 26 Martii havde indgivet deres Betænkning, som blev i Copier meddeelt Flere, for at fornemme deres Tanker derom, havde bemeldte General-Fiscal, som kort Tid derefter blev dømt fra sin Ære, skrevet en Kritik derover, hvoraf Gjøff. havde seet en Copie, af hvilken han kun anfører den ene Bemærkning, at det Udtryk „fra Arilds Tid“, som Commisfarierne stedse havde brugt hvor de om gammel Tid og Brug Noget formeldte, ikke fandtes i nogen Bog eller Skrift, uden i dem, som vare trykte i og siden Arild Hvitfelds Tid, da der ellers i gamle Skrifter og de ældre Lovbøger i dets Sted kun fandtes „Alders Tid“, hvoraf Cornerup da havde draget den Slutning, at Hvitfeld havde derudi consecreret sit eget Navn, og villet forbinde alle Love, Privilegier og Høiheder til sin Alders Tid, da Val-Regjeringen i Chr. 4des Mindreaarighed fornemmelig ved Arilds Flid og Verk blev bragt paa det Høieste; hvilken Yttring Gjøffing ansaae for ikke alene en stor Ignorance men endog et ublu Hylkeri, da G. havde vovet at skrive dette til en Konge, som læste hver Dag i Bibelen, hvori der staaer Arilds-Tid i alle de dengang trykte Oversættelser, saavelsom i Kirke-Ordinansen, som er trykt 1537 længe førend Arild Hvitfeld blev fød, samt i de ældre Lovbøger og skrevne Documenter. Imidlertid havde han dog det Haab, at dette Argument skulde hjælpe ham til sin Æres Opreisning og til at komme i Embede igjen, da han, efter Gjøffings Beretning, skal have til Kong Chr. d. 5te indgivet en paa Tydsk forfattet Specification paa, hvad Skrifter han havde i Hans Majsts. Fr. Faders Tid, som en tro Tjener og Undersaat, forfærdiget, og deriblandt

anført dette: „No. 20. Habe ich Ihrer Majestät allerunterthänigst demonstriret, daß nicht das Wort von Arilds Zeit, sondern von Alters Zeit gebraucht werden muß, nachdem in Arild Hvitfelds Zeiten alles dasjenige, so der Königl. Souverainitet zuwider gewesen, zu einer bösen Maturität gebracht ist worden“. Hvilket dog ikke nyttede ham, da han som en Privatperson endte sine Dage i Glostrup Præstegaard den 25 Marts 1674, hvor der endnu i Kirken befindes til hans Minde en liden Marmortable med en latinsk Inscription, hvori der siges, qvem Roskildia prius viderat Ludi Con-Rectorem, Dania inde primum habuit Generalem fori Fiscalem, hominem magna ausum, varia expertum, sorte seculi contentum, og med et Emblem og et Tetrastrichon synes at alluderes til hans Skjæbne. Skrifter vides han ei at have udgivet; men Thura og Gjesfing nævne efter Cataloget over Biblioth. Resenii p. 134 et Memorial af ham over Danmarks Restitution 1660, som fandtes i Msc. i samme Bibliothek. Blev gift det samme Aar, han forlod Skolen, med Vendelia von Delden, som døde 1667 og ligger begravet her i Domkirken, hvor hendes Kiste endnu ubestadiget, overtrukken med Carduan og paa Laaget en stor Messingplade med latinsk Inscription og Tetrastrichon af ham selv, som Gjesfing har affrævet, blev opdaget indenfor en tyk Muur 1752, da Raadmand Lange der bekostede sin aabne Begravelse.

14. Mag. Arnoldus Wulfgangi Rhumanus, en værdig Søn af den berømte kjøbenhavnste Professor Wulfgang Rhuman (om hvilken s. Vinding. Acad. Hafn. p. 221), var fød i i Kbhvn. 1633. I sit 4de Aar mistede han sin Fader, som blev bortrykket ved Pesten 1637, i en Alder af 65 Aar. Da hans Halvbroder M. Hans R. 1642 blev Student, blev han af denne underviist indtil 1647, da han blev sat i Kjøbenhavnns Skole, hvorfra han 1650 blev dimitteret til Akademiet. Efterat have her med største Berømmelse fuldendt sine akademiske Studier blev han efter Resenii Beretning i Atlas dan. sat til Rector i Slangerup Skole, i hvilket Embede han forblev til 1661, da han efter M. Kornerup blev Conrector i Roskilde. (Saaledes Worm og Gjesfing, hvorimod Ryerup efter Thura i valvæ sætter ham først 1661 til Slangerup og 1662 til Roskilde, i hvilket Aar han rigtig nok først den 1ste Martii har underskrevet meerbemeldte Confirmatio, s. Scr. Ker. Dan. 6. p. 606. Derefter blev han 1663 Magister. 1672 Lector og Professor Theologiae ved Gymnasiet og Canonicus Capituli her paa Stedet, (s. 1ste Hefte S. 32), men beholdt tillige Conrectoratet indtil et Aar før hans Død, da han affod det til M. Eiler Jacobsen. Døde 49 Aar gl. d. 6 Jan. 1682. Giftede sig kort efter at han var bleven Lector theol. med Rector H. Kallundborgs Enke Bodil Dancksøffs, Moder til da-værende udmærkede Rector H. Schade, der elskede ham ei allene som Stedfader men og

som Collega og agtede ham høit for hans store Erudition. Men at han ikke maa have været fri for Gjenordigheder og Fiendskaber, sees af Inscriptionen paa Pladen af hans Liigliste, som Gjeffing har afskrevet og hvorpaa der, da den nedfattes bag Choret her i Domkirken, skal have staaet: *variis fortunæ casibus jactatus multisqve malevolorum injuriis pressus, nunquam tamen oppressus - - requiem hic tandem invenit.* See om ham ogsaa Moller hypomn. ad Bartholinum de scr. Dan. p. 466. Hans udgivne Skrifter ere

1. *Compendium Rhetoricæ Johannis Resenii.* Havn. 1655. 8.
2. *Romæ Atticæ suburbium s. Tractatus præliminaris de litteris Latinis.* ib. 1679 in 4to, var Forløber for et større Værk, som han agtede at udgive under Titel *Roma Attica s. tractatus, quo probatur assertio Prisciani, Romanos Græcis in omni doctrina autoribus usos, adductis plurimarum Grammaticæ latinæ regularum & exceptionum e lingvæ græcæ rationibus & fundamentis.* Hafn. 1679. Dette Værk var færdigt til Trykken og censureret af Ol. Borrichius, som u. 14 Jan. 1679 skriver, at han havde læst det non sine insigni animi voluptate over den Flid, Erudition og det Held, hvormed Forfatteren havde udviklet Aarsagerne til de grammatiske Regler, og finder det værdigt til jo før jo hellere at komme for Lyset. Hvorfor det ei stode, vides ikke, men da der paa den tilligemed Censuren af Gjff. afskrevne Titel stod *studio & sumptibus Arnoldi Rhumanni*, har det maaskee manglet ham paa Gæne til at bekoste Trykningen; eller og Døden har overrasket ham inden han fik den foranstaltet, da Sev. Lintrup i sin Fortale til Falsteri suppl. lingvæ lat. anfører Ol. Borrichii Eortale over dette store Værk i hans diss. de quant. penult. denominat. in inus & verbalium in icis p. 40, hvorefter det jam anno 1682 (Rhumans Dødsaar) var ad prælum maturum. Manuscriptet af samme in 4to skal efter Gjeffings Beretning være solgt paa Rector J. Schades Bogauktion (hvorom s. 1ste Hefte S. 63) tilligemed 5 andre af Rhumans Mscrifter, hvis Titler han efter Auctionscataloget anfører saaledes: *Adversaria sacra Rhumanni incompleta.* Fol. *Annotationes in vocab. Græcæ.* Fol. *Cento philologicus Rhumanni.* 4to. *Grammat. lat. cum annotatt. Rhumanni.* 4to. *Prudens simplicitas Rhum.* 4to. — vurderede hver til 1 Mk. Ogsaa skal han, efter Gjff., i Mscr. in 4to have efterladt sig en Syntaxis, som han kaldte *Hellenismus Romanus*, med et alphabetisk Register. Men hvor alle disse Mss. ere blevne af, erfarer man ikke. Jeg anfører dem her for at bevare Mindet om denne fortsente Mands Flid og Studium i de 21 Aar, han var Lærer.

Af anden Art var hans Eftermand i Convectoratet

15. Mag. Hilarius Jacobi Eilertz (Eiler Jacobsen E.) fød 1654 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jacob Eilertsen var Raadmand samt Amts skriver paa Kjøbenhavns Slot. Blev dimitteret fra Kbh.s Skole 1675, derefter, uvidt hvad Aar, Hører, og efter Recommendation af sin Svoger Biskop C. Lødberg, der dengang var Sognepræst i Roskilde, befastet til Convector ved vor Skole enten 1681, da Prof. Rhuman efter een Beretning afstod ham Embedet; eller efter en anden først efter Rhumans Død dertil 1682 udnævnt og samme Aar creeret til Dr. philos. Efter en gammel forhenværende Lærers Sigende til Gjessing skal Mag. Eilerz imidlertid ikke have været sit erholdte Embede voksen, især i Sammenligning med hans lærde Formand, saa at Disciplene, som mærkede hans Svaghed i Latinen, fordreiede hans Navn til Magister Si-lærd; hvorfore og hans Venner i Aaret 1685 skaffede ham det efter Mag. Joh. Wandall i Aarhus ledig værende Lectorat i Theologien ved Domkirken. Han blev tillige Assessor in Consistorio*). Men han skal som Lector ikke have været heldigere end som Convector. Og da han desuden var rig og havde arvet store Midler efter sine og sin Kones Forældre**), afstod han i Aaret 1698 (Thura nægtigere d. 23 Jan. 1699) Embedet til sin Søstersøn Mag. Jacob Lødberg (der siden blev Præst i Kbhavn og tilsidst Biskop i Fyen), og beboede sin Herregaard Kollerup i Jylland, hvilken han siden stilte sig ved og drog til Sjælland, hvor han eiede eller kjøbte Herregaarden Bønderup ved Korsør, men tilsidst geraadede i saadan Armod, at han maatte tage til Takke med en Hyrdehytte ved et Vangeled, hvor han endte sine Dage 1720. Saa fortæller Gjessing, men Thura siger i valvæ: Obiit 1720 in prædio suo (Bønderup?). At han imidlertid maa være død i usle Omstændigheder, sees af et her liggende Brev af 26 Jan. 1766 fra en Præst i Bøder ved Aarhus til Gjessing, hvorefter hans Enke, Karen Drostrup***), en Datter af Cancellie-Secretair og Proprietair N. Drostrup til Kollerup, skal have levet i lang Tid i Aarhus, i mange Aar sengeliggende, og tilsidst død som Almisselem; ligesom og at hans Søn Hans døde som Dagleier og Kalkflaer.

*) Thura anfører ham p. 73 som den 9de Lector i Aarhus efter Reformationen, og M. Poulsen beretter i sin Catalog. Pastorum Arhus. p. 42 kortelig de samme af hans Levnetsomstændigheder. (Gjss.)

**) Har og som Arving efter Rector Laurids Lauridsen den 25 Aug. 1692 underskrevet dennes Foundation paa et Pægat af 50 Rbd til Bøger for fattige Disciple i Aarhus Skole. (Gjss.)

***) I Steenlille Kirke skal (s. Hofmans Fundatser for Sjælland Tom. 1 p. 556) paa Ralken staae „1673 Damianus Villumsen og Apollone Hans Datter. Kirkens Patroner: Eiler Jacobsen Eilers og Karen Drostrup“. Men da han dengang kun var 19 Aar og endnu gif i Skole, kan Kars-tallet 1673 enten ikke være rigtig eller ei henhøre til ham og hans Kone.

16. **Mag. Henriens Plate**, som fra 1685, da P. Schades Distributsprotokoll over Klæde til Disciplene begynder, underskriver sig der som Conrector, var fød i Marstrand 1643 og havde i 8 Aar været Deconomus. (formodentlig ved Hospitalet) i Helsingør. Havde derpaa reist udenlands i 3 Aar, da han 1685 efter Silertsens Vortgang blev Conrector i Roskilde, i hvilket Embede han forblev i de 26 Aar til hans Død, da han af den græsferende Pest bortrykledes den 18 April 1711. At man allerede den Tid ikke har været ligegyldig imod Nytten af Legemsbevægelser for Ungdommen, og Mag. Plate har interesseret sig derfor, sees deraf, at han lærte Disciplene at løbe paa Skoiter. En saadan Sands for Ungdommens uskyldige Fornøielser røber i mine Tanker, at Manden ingen Orbilius har været, ligesaa lidt som daværende Rector P. Schade. Mere har jeg ikke fundet om ham at berette, og Skrifter har man ingen af ham.
17. **Mag. Casparus Schade**, s. blandt Rectorerne No. 18. Var allerede Vice-Rector for sin Fader, da han 1711 efter Mag. Plates Død blev tillige Conrector. Som begge Dele nævnes han i Rostprotokollen for det Aar. Men da han allerede Aaret derpaa efter hans Faders Død blev virkelig Rector, fik han til Eftermand i Conrectoratet
18. **Mag. Steno Laurentii Lindius (Steen Laurssøn Lind)**, fød 1644 i Kallundborg, hvor hans Fader var Herredsfoged og Birkedommer, og dimitteret her fra Skolen 1666. Var derpaa fra 1668 af Privatlærer, først for Dr. Bertel Bartholins Søner, som han dimitterede til Akademiet 1672, og derpaa, efterat have fuldendt sine akademiske Gramina, for adskillige unge Adelsmænd, en Brahe, en Scheel, og Commandanten Schacks Vorn i Kbh. indtil Biskop Daggel 1684 kaldte ham til øverste Collega i Roskilde Skole. 1696 blev han Dr. Philosophiæ, og endelig efter 28 Aars Tjeneste som Hører i Martz 1712 udnævnt til Conrector, i hvilket Embede han døde 1723, tjente saaledes her ved Skolen i alt 39 Aar. Han skildres af Giff. som en brav Mand, men Skrifter efterlod han sig ikke. Af sit andet Ægteskab med Kirstine Runchel havde han 4 Vorn, hvoraf de to Søner døde som Skolemænd, den ene som Rector i Holbæk, den anden som øverste Hører i Roskilde Skole. Efter ham fulgte
10. **Mag. Christian Ring***), fød 20 Aug. 1668 i Landsbyen Tudsø, hvor hans Fader, Henrik Sørensen, Byttriver i Holbæk og Herredsforretter i Tudsø Herred, havde bygget sig en

*) Denne hans Biographie er for det Næste udbraget af Treschows Danske Jubel-Karere, (hvem han selv havde meddeelt den) 1. Udg. Kbh. 1753, S. 275 fgg. findes derimod ikke i Gjeffings meget forsøgte Udg. i tre Tomer, men ordret afstrevet i de herværende Gjeffingske Papirer, muligens til Brug for en 4de Deel, men som ei er udkommen.

Gaard. Efter dennes Død 1677 giftede Moderen sig med Præsten til Butterup og Tudske, Fr. Maq Jacobsen, som først lod Børnene undervise hjemme, derpaa satte de to ældste i Roskilde Skole, hvorfra denne (efter Gjff.) dimitteredes med et godt Testimonium af Rector P. Schade 1686*). Han fik strax Kost paa Klosteret, men tog siden en Huuslærerplads i Solbek, hvor han blev til 1691, da han igjen tog til Kbh., blev Baccalaureus og fik Plads paa Valkendorfs Collegium, hvilken han dog 1693 opgav, da han overtaledes af Borgermester Lerche i Nyborg, hvis Søn han allerede medens han laae paa Collegiet havde informeret, til at drage derover for tillige at undervise hans øvrige Børn. Der forblev han nu indtil han havde dimitteret samme sin Discipel. Siden besluttede han at forlade Bogen og gav sig ind paa en Navigationskole i Kjøbenhavn, hvor han i Hast lærte hvad han behøvede, hvorpaa han reiste med en Skipper til Island, og havde efter Hjemkomsten derfra foresat sig en længere Reise, da han den 18 Julii 1698 af Biskoppen Dr. Henr. Borneman blev bestiftet til at være Rector i Næstved Skole. Der tjente han i 25 Aar indtil 1723, da han af Biskop Dr. Worm forskøttedes til Conrectoratet i Roskilde Demskole, hvorfra han 1748 efter halvhundredes Aars Skoletjeneste for medelst sin høie Alderdom begjærede sin Afsteed, hvilken han og erholdt med 300 Rdlrs. aarlig Pension, som betaltes af hans Succesfor Mag. Anton. Tostrup til hans Dødsdag, som var den 11te Marts 1753 i hans Alders 85 Aar. Roskilde Skole har saaledes ogsaa blandt sine Conrectorer havt en Jubellærer, ligesom blandt Lectorerne M. Frands Jørgensen, og blandt Rectorerne M. Peder Schade. Efter Treschøvs Vidnesbyrd har Mag. Ring været en meget flittig og dygtig Skolelærer, skjøndt Fleischner, der var hans Discipel, i sin Levnetsbeskrivelse siger, at hans høie Alder tilsidst gjorde ham uskikket til at styre saa mange unge Menneſter, og Rector Schnabel i et Brev fortæller Biskoppen, at Domprovesten Buch truede at ville anklage ham for Landemodet fordi han ei forebyggede, at Disciplene gjorde Nar af Conrector. Dog var han undertiden streng nok, saa at han endog ved uforsigtig Slaaen engang bestadigede Haanden paa en Dreng, og fordrede af Rector streng Straf over en Anden, som protesterede imod at faae af det Riis, hvori der sad en Pind, som havde forvoldt Skaden. Sine Sparetimer skal han efter Treschøvs Beretning have anvendt deels paa at læse privat for de Disciple, som havde Lyst dertil, deels paa at forfærdige adskillige smaa Skrifter. Saaledes skal han have oversat nogle af Ciceros Taler, Sammes Bøger de officiis,

*) I Distributprotokollen nævnes han ikke blandt Deposituri for 1686, medmindre det skulde være den der anførte Christianus Matthiæ, der kan være kaldet saa efter sin Stedfader Fr. Maq; hvilket bliver rimeligt deraf, at hans Broder, som de tre næste Aar kaldes Janus Ring, i d. tte ogsaa kaldes Janus Matthiæ; med mindre det skulde have været ham selv, da han altid skriver sit Navn C. J. Ring, men ifaafald er han først dimitteret 1689.

udarbejdet en tabula synoptica over de græske Verbers Conjugation, færet en compendius latinſt Grammatik, rudimenta Hebr. lingvæ, og endelig institutiones Geometr. Om Noget heraf er kommet i Trykken, eller det blot var forfattet til Brug ved hans Underviisning, ſkal jeg ikke kunne ſige. Gjeſſing nævner og adſtillige Bryllups-carmina af ham, baade latinſke og danſke, ja endog et paa Græſt og Hebraiſt, hvilke ſkal have beviist, hvad for den Tid er meget troligt, at han har været bedre latinſt end danſt Poet. Af Mathematik, ſom Conrector efter Gymnaſiets Ophævelse ſkulde docere i Skolen, forſtod han ikke Meget. Han undſkyldte ſig med at han manglede Instrumenter, men, uagtet en Globe blev anſtaffet, lærte Diſciplene lige meget, efter hvad Rector ſkriver til Biſkoppen da Ring afgik. At han var gift, ſees deraf, at han efterlod ſig en Datter. — En Broder af ham var gaaet over til den Papiſtiſte Kirke og var i Aarene 1725 og 26 Præſt ved den keiſerlige Envoyes Suite i Kiøbenhavn, hvor Treſchow, ſom dengang laae paa Vorchs Collegium, nogle Gange horte ham prædike, og tilſtaaer, at han var en ſtor Taler, men derhos en hidſig Forfægter af Katholicismen. Iſær ſtødte han ſig meget over de Geiſtliges Ugteſtaber hos os; hvorfore Treſchow, ſom kjendte ham, indbød ham til at opponere ved en Diſputats, hvori T. blandt Andet havde anført, at Apoſtelen Paulus ogſaa havde været gift; men han undſkyldte ſig med, at det vilde gjøre for megen Opfigt. Om denne Broder havde imidlertid Conrector Ring ikke meddeelt Noget i ſin Treſchow meddeelte Levnetsbeſkrivelse.

20. Mag. Antonius Johannis Tostrup, en Degneſøn fra Hinnelev ved Roſkilde, blev diſmitteret her fra Skolen uden tvivl 1722, da han 1721 findes at have været blandt de overſte Diſciple. Blev Baccalaureus 1724 og havde i Kbh. Kloſter og Regents indtil han havde gjort ſig færdig fra Univerſitetet. Tog derpaa Condition ſom Huuslærer forſt hos en Skovrider, ſiden hos en Ritmeſter Wivet, hvor han var elſket ſom en kjær Ven og Broder, da han 1733 blev Ade Lectie-Hører her ved Skolen, hvor han 1739 avancerede til Collega 5tæ classis. Aaret før havde han taget Magiſtergraden. 1748 blev han, ſom nylig meldt, Conrector, af hvilket Embede han i de fem forſte Aar efter indgaaet Record maatte penſionere 300 Rbd. aarlig til ſin Formand og efter dennes Død til hans Datter 30 Rbd. Døde i Embedet Aar 1760. Gift var han bleven 1754 med Raadmand og Forſtander ved Duebrødre Kloſter Caspar Schades Datter, med hvilken han ingen Børn havde, men ſørgede ſom en Fader for hans Søſters efterladte faderløſe Børn, endog over ſin Egne, hvorom er talt i Fleiſchers Levnet S. 10, ſaavelſom om den Yndest og Kjærlighed, han ſelv nød hos denne ſin Lærer. I hans Tid blev, ſom meldt i 1ſte Hefte S. 26, Regentsen, paa hvilken han ſom Conrector var Inſpector, afhændet, i det han til Godtgjørelſe for denne ſin Bolig lod ſig affinde med ex Huusleie af 30 Rbd. aarlig.

Skrivent var Mag. Tostруп ikke, og med Mathematiken gif det ikke bedre, end under hans Formand. Ganske anderledes derimod under den følgende

21. Mag. Hans Christian Saxtorph, om hvem s. blandt Rectorerne No. 22. Var Conrector fra 1760 til 1775, i de to sidste af disse Aar tillige constitueret Rector (s. 1ste S. S. 68—69). Derpaa
22. Mag. Sören Sevel, født 1740. Var Decanus ved det Kgl. Communitet i Kjøbenhavn, og blev efter en foretagen Udenlandsreise Conrector ved Skolen i Ribe 1770, og derfra forflettet i samme Egenkab til Roskilde 1775, hvor han ophørte at fungere 1795 og døde d. 30 Sept. 1800. Var meget svagelig og har isvrigt ikke gjort sig navnkundig. — Endelig var den sidste Conrector
23. Mag. Carl Frederik Schultz, om hvem see Rectorerne No. 24. Blev 1795 Vicarius for Conrector Sevel, og, da denne var død, virkelig Conrector d. 23 Jan. 1801, hvilket han var indtil han 1810 blev udnævnt til Skolens Rector, hvormed Embedet ophørte, da der efter den almindelige Skolereform 1806 ikke mere skulde være noget fast Conrectorat i de lærde Skoler, men kun i enkelte Tilfælde en saadan bestikkes (s. Forordn. af 7 Nov. 1809 § 20). Derimod blev ved de større Skoler, senere efterhaanden ved de andre, ansat en Overlærer, hvis Forretninger og Forhold til Rector ikke blev forskjelligt fra Adjuncternes (s. samme Forordn. § 19), men blot blev et Prædicat forbunden med højere Wage. Dette Embede begyndte nu ved Roskilde Cathedralskole i Aaret 1810, da efter Mag. Schulzes Udnævnelse til Rector Hr. Behrmann dertil bestikfedes. Vi gaae altsaa til de

Overlærere,

som siden den Tid have været ansatte ved Skolen. Af disse har den hidtil havt 6, alle af erkjendt Dygtighed og Fortjeneste.

1. Hans Henrich Behrmann, fortjent af Roskilde ved sine Bestræbelser for at oplyse Domkirkeens og Byens Historie, var en Holstener, men som snart lærte det danske Sprog fuldkomment, fød den 5te April 1776 i Quickborn Sogn i det Pinnebergke, hvor hans Fader var Gaardeier. Studerede paa Gymnasiet i Altona, og siden 3 Aar i Jena. Kom 1802 til Kjøbenhavn, hvor han blev Lærer i Hofpræst Christianis Opdragelsesinstitut. Derefter 1806 Adjunct og 1810 Overlærer ved Roskilde Cathedralskole, hvor hans Fag var Historien og det tydske Sprog. Herfra afgik han 1814 og blev 1815 Archivarius i det Slesvig-Holsteen-Lauenburgske Cancellie, samt 1817 Cancellieraad. 1829 entlediget.

Levede derefter i Kjøbenhavn, ogsaa et Aars Tid i Roskilde, hvor han udarbejdede sin Beskrivelse af Byen, samt de sidste Par Aar af hans Levetid i Altona, hvor han døde den 23 Oct. 1833. Var allerede som Overlærer gift. Hans Foredrag over Historien i Skolen skal have været meget interessant, hvilket gav Disciplene Lyft til denne Videnskab; men med at examinere for Examens Skyld skal han ei have befattet sig meget. Hans Skrifter ere:

Geschichte Christians des zweiten. 1ster Theil. Kph. u. Epz. 1805.

Haandbog i den tydske profaiske Litteratur, indehold. Prøver af Tysklands klassiske Prosaikere, tilligemed biogr. og litt. Efterretn. Kbh. 1808. 2det Dpl. 1820.

(En særdeles god Læsebog, naar den blot ikke var saa fuld af Trykfeil).

Udsigt over den almind. Verdenshistorie i 5 Tabeller, til Brug for de høiere Klasser i de lærde Skoler. Kbh. 1811. Fol.

Christian den Andens Fængsels- og Befrielses-Historie. Efter Documenter udarbejdet. Skoleprogram. Kbh. 1811, udkom forøget med Documenter. ibid. 1812.

Om nogle fremmede Troppers Ophold her i Danm. under Kong Chr. 2. Skoleprogram. Kbh. 1812.

Kurze Darstellung des politischen Verhaltens Dänemarks in den letzten Jahren, und nähere Beleuchtung der dem dän. Hofe neuerdings gemachten Anträge. Kph. u. Altona 1813. Udkom ogsaa paa Dansk 1814.

Grundrids til Roskildes Domkirkes og dens Monumenters Historie og Beskrivelse. Kbh. 1815. Med 5 Kobbertavler.

Kong Christian den Andens Historie. Udarbejdet efter Documenter. 2 Dele. Kbh. 1815.

De Skra van Nougarden, d. i. die Handels- Gerichts- und Polizey-Ordnung des deutschen Handelshofes zu Nowgorod in uralten Zeiten, ins jetzige Deutsche übertragen, nebst einer einleitenden Vorerinnerung, u. Vergleichung derselben mit dem Lübschen Recht, u. erläuternden Anmerk. Kph. 1825.

Grundrids til en historisk-topographisk Beskrivelse af det gamle Konge- og Bispe-sæde i Roskilde med sine egne og Omegnens Mærkværdigheder, især dens Domkirke og sammes Monumenter, fra de ældre Tider indtil vore Dage. Kbh. 1832. Med et Kort og de ovennævnte 5 Kobberer.

Foruden adskillige historiske Afhandlinger i Athene, Ny danske Magazin, Skandinav. litt. Selskabs Skrifter, Archiv für Staats- u. Kirchengesch. samt enkelte Fortællinger efter Originaldocumenter i Ugebladet Borgervennen — hvorom see Erslevs alm. Forfatter-Lexicon. Kbh. 1841 S. 98, fra hvilket de fleste af de her om ham og hans Arbejder givne Beretninger ere hentede.

2. Daniel Peter Smith, født d. 24 Sept. 1782 i Holbæk, hvor hans Fader Troels Smith var Provst og Sognepræst. Sat i Roskilde Skole i April 1794 og derfra dimitteret af Prof. Tauber 1800. Tog de tvende første Examina med Char. laudab. og i April 1804 theol. Attestats med laud. & quidem egregie, hvilken samme Char. han Aaret derefter erholdt til den homiletiske og katechetiske Prøve. I 1805 fik han Plads paa Ehlersens Collegium og blev Alumnus i det pædagogiske Seminarium, hvorefter han 1806 blev ansat som Adjunct ved Roskilde Kathedralskole, hvor hans Hovedfag blev Religionslære og Modersmaalet. Virksom til alt, hvormed han troede at kunne stifte Nytte, havde han allerede 1812 frivillig paataget sig at holde Bøn med Almisselemmerne paa Bidstrup Hospital, hvorfor han og 1814 blev ordineret til Præst ved denne Stiftelse, men uden Gage. Samme Aar blev han med Anciennitet fra 1 Julii 1812 udnævnt til Overlærer ved Skolen, og i denne Egenkab blev han i Vacancen efter Rector Hasfelbalch, som i Efteraaret 1814 forflyttedes til Viborg, constitueret til at besøge Rectors Forretninger indtil Aaret efter, da han d. 15 Juli blev kaldet til Sognepræst i Sarkjøbing, men dog fungerede ved Skolen til Skoleaarets Ende i Sept. da Prof. Bloch var udnævnt til Skolens Rector. Fra Sarkjøbing blev han i Dec. 1819 af Statsminister Grev Reventlow kaldet til Sognepræst for Horslunde og Nordlunde Menigheder i Lolland, og 1820 bestiftet til Medlem af Directionen for daværende Vesterborgske Skolelærer-Seminarium. 1829 udnævnt til Districtsprovst for Lollands Nørre- og Sønder-Herred. Endelig i Begyndelsen af 1834 kaldet til Sognepræst i Stege paa Moen og tillige til Provst for Moenboe og Vaarø Herreder i Sjælland. 1836 Ridder af Dannebrog. Gift allerede som Adjunct 1806 med Nicoline Sophie Friis-Golding, af hvilket Ægtekab han har 5 Sønner og 4 Døttre, der alle, paa den yngste Søn nær, der som Styrmand 1841 fandt sin Død i Vølgerne, leve og gjøre deres Forældre megen Glæde. De af ham udgivne Skrifter ere

1. Abrahamsons, Faderens og Sønnens Minde. 1811.
2. Kirken og dens Festsdage. 1826.
3. Læse- og Sangbog for Almue og Børn. 1840.
4. Nogle trykte Prædikener og enkelte Digte.

Følgende 4 udmærkede og høit agtede Mænd har nuværende Rector i sin 23aarige Embedstid her ved Skolen havt den Lykke at kunne glæde sig ved at have til Overlærere:

3. Jochum Evans Suhr, født den 10 Mai 1779 paa Den St. Croix, hvor hans Fader Niels Berndt Suhr var Landsdommer. Blev fra Privatunderviisning i Odense i Aaret 1796 dimitteret af nærværende Programs Forfatter til Universitetet, hvor han baade til 1ste og 2den Examen erholdt Char. laudab. med Udmærkelse. Historien var især hans Und-

lingsstudium, og da det var hans Hensigt at opofre sig til Skolefaget, forberedede han sig til det Praktiske deri ved at vicariere et Aars Tid for sin forrige Lærer, en Hører ved Odense Skole, som begav sig til Kjøbenhavn for at tage theologisk Attestats. I samme Tiemeed indtraadte han i Foraaret 1801 i det da oprettede pædagogiske Seminariums historiske Klasse. Kort derefter vandt han ved Kongens Fødselsdag i Jan. 1802 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det udsatte Priisspørgsmaal „om Jarlværdighedens Oprindelse og Væstfæthed“ og blev efter halvandet Aars Forløb i Nov. 1802 ansat som Adjunct og Secretarius i Skoleraadet ved den da reformerede Odense Kathedralskole, og dernæst ved den almindelige Skolereform i Sept. 1806 bestiftet til Overlærer ved Helsingørs Skole, hvorfra han 1815 efter sit Dnske forflettedes i samme Egenstab til Roskilde Kathedralskole, som kun nød godt af hans Duelighed og Interesse for Ungdommen i 4 Aar, i det han i Foraaret 1819 blev udnævnt til Rector for Bordingborg Skole, for igjen at organisere samme til en fuldstændig lærd Skole. Hans Fortjenester i denne Henseende ere og paaaffjendede af Regjeringen, i det han 1836 blev Ridder af Dannebrog, og, efterat have taget sin Afsted fra Rectorembedet i Aaret 1841, erholdt Prædicat af Professor. Gift med Anna Hedevig Margrete Bloch, en Datter af hans Stedfader, afd. Biskop i Fyen Dr. I. Bloch og Søster til Udgiveren af dette Program. De af ham udgivne Programmer ere

1817. De eo, quod jam ante Lutherum de priorum temporum institutis, imprimis litterariis, erat immutatum. Prolusio, qua solennia secularia in Schola Cathedrali Roeschildensi a. MDCCXVII habenda indicuntur.

1820. Om Underviisning i Historien i de lærde Skoler.

1824 og 25. Historiske Efterretninger om Bordingborg Latinskole indtil de nyeste Tider.

1829. En Skoletale og Skole-Efterretninger. Program.

1831, 33, 35, 40. Enkelte Bemærkninger om det lærde Skolevæsen.

1836. Christian den Tredies Minde. Program til Reformationens Jubel-Høitid.

1837. Om Forholdet mellem Kirke og Skole. Tale holden ved Reformationensfesten

1836. Udg. som Program 1837. Alle trykte i Kjøbenhavn.

4. Dr. Philosophiæ Hans Peter Thrige, fød den 10 Jan. 1792 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Søren Thrige var Hof- og Stadsrets-Procurator. 12 Aar gammel blev han af sin Stedfader, sal. Biskop, dengang Domprovst, Høst i Dec. 1804 sat i Roskilde Skole, hvor han bestandig udmærkede sig fortrinlig. Derfra 1809 dimitteret til Universitetet, hvor han Aaret efter blev udmærket til den Examen, og 1814 i theologisk Attestats erholdt Char. laudabilis & quidem egregie. Vandt derefter Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det udsatte Priisspørgsmaal: „At udvilde, hvilken og hvormegen Ind-

flydelse Flaadens og Søveæfenets Tilstand har havt paa Danmarks Magt og paa dets Anseelse hos Fremmede indtil Freden i Frederiksberg 1720". Især var Historiens og Geographiens Studium hans Lyft og Glæde, og Skoleembedet hans eneste Uttraa. Han blev derfor 1814 constitueret og 1815 virkelig Adjunct, og, efter at have forsvaret sin Disputats for Doctorgraden i Philosophien, 1819 Overlærer, ved Roskilde Skole, hvor fornemmelig Historien var hans Fag. Til samme Tid var det, at Ideen opstod hos ham om et latinist Disputereselskab af Skolens Lærere og Andre, som han og Rector da stiftede (see 1ste Hefte S. 88) og som i de otte Aar, han derefter levede, var dem til stor baade Nytte og Fornøielse. Kort forud samme Aar gift med Margarete Christiane Marie Bloch, en Datter af Skolens nuværende Rector, der udførligere har leveret hans Levnetsbeskrivelse og Charakteristik i Fortalen til hans Res Cyrenensium, som udkom efter hans Død, da han 1827 i Jan. til stort Tab for Skolen blev borttrykt af en Gigtfeber. Han efterlod sig en Søn, som efterat være bleven udmærket til de tvende første Examina, og have studeret i 6 Aar i Kbh.; Kiel og Berlin, i sidste Foraar tog Skoleembedsexamen med bedste Charakter og, ligesom hans Fader, har gjort Historie til sit Hovedfag; samt en Datter, som fornølig er bleven gift med Pastor Steffensen i Sarau ved Pløn. Hans udgivne Skrifter ere:

1. Historia Cyrenes. Pars I. Hafn. 1819 (Disputats for den philof. Doctorgr.)
2. Synchronistiske Tabeller til Brug ved Underviisning i Historien. Tilligemed en Udsigt over Folkeslagenes og Staternes Stilling ved Begyndelsen af hvert Tidsrum. Kbh. 1824.
3. De ira Xerxis, disjecto, quo Hellespontum junxerat, ponte. Herod. VII, 35. Prolusio schol. Hafn. 1824.
4. Res Cyrenensium a primordiis inde civitatis usque ad ætatem, qua in provinciæ formam a Romanis est redacta. Novis curis illustr. Hafn. 1828. En Omsarbejdelse og Fuldendelse af Nr. 1, særdeles berømmet af Otfried Müller i Göttingische gel. Anzeigen März 1829 No. 42. Tvende Sørgetaler, som holdtes paa hans Begravelsesdag, den ene ved hans Baare i Domkirken af sal. Pastor C. Gad, den anden paa Latinskolen af hans Svigerfader, Skolens nuværende Rector, ere samme Aar udgivne i Trykken som Manuscript for Venner ved tvende af disse.

Paa den Mindestøtte, som opreistes ham paa herbørende Graabrodre Kirkegaard af hans Disciple, staaer det Distichon af hans Ven og forhenværende Collega, da levende Rector Fibiger i Søding:

Lampada tradidit, heu, vitæ, laus sola refulget:
Vixit spes Clivus blanda scholæque decus!

Derefter stod Overlærerpladsen vacant i 3 Aar, medens Underviisningsforretningerne besørgeedes af den foreløbig som Adjunct dertil ansatte

5. Johannes Dam Hage, en Mand af ligesaa udmærkede Gæver og Kundskaber, født den 3 April 1800 i Stege, hvor hans Fader Christopher Friedenreich Hage endnu lever som en anseelig Kjøbmand og høit agtet Olding. Begyndte sine Studeringer i Nykjøbing Skole, hvorfra han 1815 fulgte med nuværende Rector til Roskilde, og der udmærkede sig saaledes i Skolen, at der det sidste Aar gaves ham en stor Deel af Tiden fri til eget Studium. Dimitteret til Universitetet med en ualmindelig Berømmelse 1817, blev han Aaret efter fortrinlig udmærket til 2den Examen, til hvis første Deel han angav hvad neppe kunde synes muligt at fuldende i et Par, end sige i et halvt Aar, f. Ex. alle Ciceros Verker, hele Thucydid, flere græske Tragedier m. m. og sit in philologicis Vidnesbyrdene plane eximie, imprimis egregie. Efter nogle Aars Ophold paa Landet, som hans svage Hælbred gjorde ham fornødent, sidst som Huuslærer paa Svanholt, kom han igjen tilbage til Kjøbenhavn, hvor han i April 1824 tog theologisk Attestats med Charakteren laudab. og det Tillæg Specimen scriptum egregia laude dignum erat. I Novbr. f. A. blev han Alumnus paa Vorchs Collegium, hvor han forsvarede de to nedenfor anførte Disputatser. 1827 indtraadde han som Adjunct og Lærer i Historien i Dr. Ehriges Plads ved Roskilde Skole, hvor han, efter at have underkastet sig stjøndt ugjerne den dertil fornødne, men for en Mand i hans Alder og med saa bekjendte Kundskaber ikke meget behagelige, Skoleembeds-examen ligeledes med bedste Charakter, blev i Nov. 1830 udnævnt til Overlærer. Derefter giftede han sig med Frøken Charlotte Bartholin; men da han ved hendes faa Aar derefter paafulgte Død var berøvet sit Livs høieste Lykke, og Skolearbeidet ikke var hans Yndlingsfysfel, tog han, efter at have holdt sig i et Par Aars Tid en Vicarius, i Slutningen af 1836 aldeles sin Afsted fra Skolen, renoncerende efter sine retsindige Principer paa den ham tillagte Pension, i det han var sikker paa, ved sin mangesidige Duellighed og Flid nok paa anden Maade at kunne erhverve sig sit Udkomme, for det Første tildeels ved sin Deeltagelse i Bladet „Fædrelandet“; til hvilken Ende han fløttede til Kjøbenhavn, hvor han ved en pludselig Død blev bortreven d. 15 Septbr. 1837 og blev, ligesom hans Formand, begravet her paa Graabrødre Kirkegaard ved Siden af hans forud bortvandrede elskelige Hustru. I sit Testamente stjente han sit udsøgte Bibliothek til den lærde Skole i Nykjøbing, hvor han havde nydt sin første videnskabelige Dannelselse. I de faa Aar, han var Overlærer i Roskilde, virkede han ivrigt ikke blot til Skolens Gavn, hvor han især søgte at udbrede Naturkundskab, som han i den senere Tid interesserede sig meget for, men og til Byens Bedste, som kan takke ham for de 4 stjerne Indretninger,

en Sparekasse for den og Omegn, en Sovebadsanstalt, en Forening til Forfjønning af Byens Omgivelser, og, hvad der især vidner om hans gode Hjerte, et Selskab til Understøttelse for Trængende udenfor Fattigklassen. Hans Levnet og Charakter er skildret af Skolens nuværende Rector, som ligeledes ni Aar forud havde den Sorg at parentere over hans Formand, i en Sørgetale, holden paa Skolen den Dag, han her begravedes, for et uindbudet overordentlig talrigt Liigsfølge, ikke blot her fra Byen, men og af mange anseete Mænd, som til den Ende indfandt sig fra Kjøbenhavn o. a. St. hvilken Tale er udgiven i Trykken, ligesom og tvende andre, holdte i Domkirken af Pastor Jørgensen og ved Graven af Dr. Theol. Stenersen Gad fra Kbh. samt en 4de, som efter Begravelsen holdtes paa Kathedralstolen af Geheime-Legationsraad Profesfor Brøndsted, ligeledes udgiven. De Skrifter, man har af Joh. Hage, ere:

Tvende Disputatser for Borchs Collegium: *de agentibus in rebus apud Romanos*. Part. I-II. Disp. pro stipendio Colleg. Mediceo. Havn. 1825—26.

Brøndsted und Willoufon. Beleuchtung der im 32sten Bande von Hermes gegen Brøndsted gemachten Plagiatsbeschuldigungen. Kopenh. 1829.

Grundtrækkene af den rene Geographie. Tildeels efter Berghaus. Kbh. 1833.

Nogle Bemærkninger over vore lærde Skolers Tilstand. Som Bilag til Dansk Ugeskrift. Kbh. 1833.

Vidrag til Kundskab om den danske Pressefriheds Tilstand. Christiania 1836.

Endeel Stykker i „Kjøbenhavnsposten“ og især „Fædrelandet“, dengang udgivet af Profesfor David, men hvoraf han siden selv blev Redacteur for No. 51—143 (fra Sept. 1835 til Juni 1837). S. Erslevs Forfatter-Lexikon 4de H. S. 549.

En Charakteristik af ham, især som Publicist, og Beretning om hans senere Skjæbne, er givet i Allg. deutsches Conversations-Lexikon für die Gebildeten eines jeden Standes, Leipzig 1842. Achte Lieferung 2te Abth. S. 3. Eigel. i Convers.-Lex. der Gegenwört 1839 12 H. samt i de indenlandste danske Blade, hvorom s. Erslev.

6. Den nuværende Overlærer, Dr. Philos. Carl Adolph Thortsen, er født 1798 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader i Aaret 1837 døde som Stadshauptmand, og hans Moder endnu lever. Før han afgjorende blev bestemt til Studeringer, gjennemgik han Efterlægst-Selskabets Realskole, men blev derpaa i sit fjortende Aar indsat i Kjøbenhavns Kathedralskole, og 1817 af Skolens Rector Prof. Nissen dimitteret til Universitetet med bedste Charakter. Næste Aar underkastede han sig begge Afdelinger af den philosophiske Examen, og da han for

samtlige Fag havde erholdt Charakteren *Laudabilis præ ceteris*, blev han indkaldt med offentlig Ros. Han studerede derpaa i adskillige Aar Theologie, dog uden at opgive de saakaldte *Humaniora*. Saaledes vandt han 1821 Universitetets Guldmédaille for Besvarelsen af det i Æsthetiken udsatte Priisspørgsmaal. Egeledes vedblev han at benytte adskillige philosophiske og philologiske Forelæsninger, og lagde sig overhovedet med Flid efter de gamle Sprog, i hvilke han i sex Aar var Lærer ved Borgerdydsskolen paa Christianshavn. Da han omsider havde besluttet udelukkende at opoffre sig til de humanistiske Studier og til Skolefaget, blev han 1826 beskikket til Adjunct ved den lærde Skole i Helsingør. I Aaret 1827 erhvervede han Magistergraden, og i Aaret 1836, efter det philosophiske Facultets Indbydelse, Doctorgraden ved Kjøbenhavns Universitet. I Foraaret 1837 blev han udnævnt til Overlærer ved Roskilde Kathedralskole.

Af hans Arbejder ere følgende særskilt trykte:

De conjunctivo modo ejusque usu in lingua Latina. Haun. MDCCCXXVII.

Forsøg til en dansk Metrif. Kbh. 1ste Deel 1833, 2den Deel 1834.

De Physiognomonia Homeri. Haun. MDCCCXXXVI.

Historisk Udsigt over den danske Litteratur indtil Aar 1814. Kbh. 1839.

Desuden har han i Molbechs nordiske Tidskrift (4 B. 1 H.) leveret: Nogle Bemærkninger om Sprogens Rigdom; i Heibergs flyvende Post (Interimsblad No. 63) en Oversættelse i Octaver af Dvids Forvandl. I, 452—567: Apollo og Daphne; til Maanedsskrift for Litteratur nogle og tyve Bidrag, blandt hvilke han i Registeret har navngivet sig som Forfatter til de sexten. Ogsaa til Dansk Litteraturtidende for 1830, Petersens Tidskrift for Litteratur og Kritik for 1840, Folkebladet for 1841 og flere periodiske Skrifter har han meddeelt enkelte anonyme Bidrag.

Om Hørerne og derefter Adjuncterne.

I den katolske Tid, da Underviisningen bestyredes af den saakaldte *Canonicus Scholasticus* eller Rector, havde denne deri uidentvøl Hjælp af de andre Kanniker, eller, da dette Arbejde efterhaanden blev disse for besværligt, af Vicarierne, af hvilke her i Roskilde kun vides Rasmus Simonsen, hvorom s. 1ste Hefte, S. 35. Efter Reformationen, maaskee endog tidligere, antoges egne Underlærere, *Hører* kaldet (ventelig fordi de stulde afhøre *Discipline* deres Lectier), eller *Locater*, *hypodidascali*, sædvanligst *Collegæ Scholæ*, saa mange, som *Di-*

sciplenes Antal fordrøde*). De havde hver sin Klasse, Lectie kaldet, som Disciplene gennemgik, de Duelige hver i eet Aar, forinden de kom i Rectorlectien (Skole-Rectorens Lectie) hvor Rector og siden ogsaa Courector læste. Hørernes Antal var i Rostilde Skole til forskjellige Tider 6, 5 eller 4, en Tidlang endog kun 3, og da ligesaa mange Underklasser. Den øverste af dem var Chordegne til Domkirken (s. ovenf. S. 7) indtil Kirken fik tilligemed Skolen sin egen Cantor; siden i Frue Kirke. Den nederste Klasse kaldtes 1ste Lectie og saaledes fremdeles opad, saa at den 5te i Kathedralskolerne sædvanlig var den øverste (i Kjøbenhavns Skole var endog indtil dens Reform en 6te Lectie). Den nederste eller 1ste Lectie blev allerede ifølge Forordn. af 17 Apr. 1739 ved Biskop Hørsøls Resolution af 3 Dec. 1743 affattet og Lønnen deelt mellem de andre 4 Hørere, saa at Begyndelsen siden stæde i Den Lectie. (Bænkene stode i min Barndom endnu i Ribe Skole, men Pladsen blev derefter tagen til Bibliothek). Heraf kom det, at den nederste Hører kaldtes 2dæ classis Collega**). Sædvanlig ascenderede de yngre Hørere ved de Ældres Afgang til den næste højere Klasse, hvilket dog ikke i Rostilde Skole blev saa noie overholdt, da vi nedenfor ville finde Udskillige, som strax bleve satte til Lærere i 4de eller 5te Lectie, endog længe efter at det ved Kgl. Befaling af 29 Juni 1668, hvoraf Originalen findes her i Skolearchivet, var bestemt, at Succession skulde stee efter Ancienniteten og hvoraf Prof. Tauber siden ved en Leilighed forestillede Biskop Valle Villigheden, menende, at den, som ikke var værdig til at ascendere, heller ikke var værdig til at være Hører. Hver saadan Befordring ansaaes for et nyt Embede, hvori Høreren blev af Rector høitideligen indsat. De beskiftedes af Biskoppen efter Forslag af Rector, og valgtes dertil, naar duelige Candidater ikke søgte Pladsen, ofte Studenter, selv ganske unge, som Rector kjendte og ansaae for skikede dertil.

Hørernes Embeds-Indtægter vare i Aaret 1759 efter Opgivende af de daværende L. Svogerølev, L. Lyche, H. Først, og G. Fleischer følgende:

For Collega 5tæ classis:

1. Kostpengene fra Klosteret à 4 Mk. ugentl. . . . . er 34 R^l 4 ^ſ = ρ
2. Af Degnepensioner. . . . . 40 — 4 — = -

Læteris: 75 R^l 2 ^ſ = ρ

*) S. Myerup: de latinſke Skolers Historie S. 6 og 11.

**) I Aar. 1753 bortfabt her endog 2ben, og i 1759 og 1760 selv 3die Lectie, da der ingen Disciple vare til disse to nederste Klasser, saa at 5te Lectie-Hører fik 3die, og 4de 2den Lectie-Hører til Medhjælp, samt, da 4de Lectie-Hører afgik, hans Plads ikke blev besat, men Lønnen deledes imellem de tre andre, og Skolen kun havde 2 Underklasser, indtil 1760, da ved Disciplenes Tilvæxt (dog kun til 42) 3die Lectie efter Befaling igjen oprettedes. Endelig findes fra Sept. 1779 igjen 2den Lectie, da Discipelantallet næste Aar igjen var 93. Saaledes kan Frequenten i en Skole ved tilfældige Omstændigheder fluctuere, uden at det just er Lærernes Skuld, der i hine Aar vist ikke vare ubuelige.

	Transport: 75 R ⁷ 2 f = β	
3. Supplementum Scholæ	8 — 2 — = -	
4. Rente=Penge	1 — 3 — = -	
5. Af 40 Rd. som annammes af Rector til 1ste Mai . . .	7 — = - 5 -	
6. For 20 Ed. Byg fra Store-Heddinge og 6 Ed. 5 Skpr. fra Gøgholm à 1 Rd. 8 f . pr. Ede.	29 — 5 - 1 -	
7. For 9 Edr. Byg efter Cap.=Kjob à 8 Mk.	12 — = - = -	134 R ⁷ = f 6 β

Fremdeles som Degn til Frue Sogn:

1. For 17 Ed. 2 Skpr. Byg	18 R ⁷ 4 f 2 β	
2. " 6 Ed. 6 Skpr. Rug	13 — 3 — = -	
3. " 8 Ed. 4 Skpr. Havre	7 — 1 - 2 -	
4. Af Darup betales for Tienden	7 — = - 15 -	
5. Høitidsoffer omtr.	10 — = - = -	
6. Alle Slags Accidentfer	16 — = - = -	72 — 3 - 3 -
		Tilsammen: 206 R ⁷ 3 f 9 β

Collega 4tæ classis:

1. Kostpenge ugentl. 4 Mk.	34 R ⁷ 4 f = β	
2. Degnepensioner	28 — 3 — = -	
3. Supplem. Scholæ	13 — 5 — = -	
4. Rente=Penge	1 — 3 — = -	
5. 6 Edr. 5 Skpr. Byg à 1 Rd. 8 f	7 — 1 - 1 -	
6. 9 Edr. Byg og 5 Edr. 7 Skpr. Rug, efter eengang fast= sat Priis	18 — 4 - 14½ -	
7. 15 Edr. Byg efter Cap.=Tarten à 1 Rd. 2 Mk.	20 — = - = -	
8. Som Degn til St. Jbs og St. Jørgens Menigheder	60 — = - = -	184 — 2 - 15½ -

Collega 3tæ classis:

1. Kostpenge	34 R ⁷ 4 f = β	
2. Degnepension	47 — 2 — = -	
3. Supplem. Scholæ	24 — 4 — = -	
4. 1ste Lecties Rentepenge	2 — = - = -	
5. Chorpenge	7 — 4 — = -	
6. Incrementum	20 — = - = -	

Leteris: 136 R⁷ 2 f = β

	Transport: 136 R ^r 2 $\frac{1}{2}$ = ρ
7. For 3 Edr. Byg, 2 Edr. 4 Skpr. Rug fastsat Betaling	7 — = - 4 -
8. „ Byg 5 Edr. 5 Skpr. à 1 Rd. 8 $\frac{1}{2}$ Ed.	6 — = - 9 -
9. Byg 7 Edr. efter Capit.-Kjøb à 8 Mk. Ed.	9 — 2 - = -
	<hr/> 158 R ^r 4 $\frac{1}{2}$ 13 ρ

Collega 2dæ classis:

1. Koftpenge som de andre.	34 R ^r 4 $\frac{1}{2}$ - ρ
2. Degne-Penſion	45 — = - = -
3. Supplem. Scholæ	12 — 5 - = -
4. Rente-Penge	2 — 3 - = -
5. Chorpenge.	7 — 4 - = -
6. 12 Edr. 5 Skpr. Byg à 1 Rd. 8 $\frac{1}{2}$	13 — 4 - 3 -
7. Af de fastsatte Penge, som Justitsr. Munthe (Vorgermes- steren) leverer	7 — = - 5 - *)
8. Incrementum Scholæ	20 — = - = -
9. Nogle Edr. Jord i Roskilde Marker, hvoraf den Tid havde Fleischer drev siden selv disse Jorder f. hans Levnet S. 26.	8 — = - = -
	<hr/> 151 R ^r 2 $\frac{1}{2}$ 8 ρ

Desuden havde alle 4 fri Bopæl af et Par Kamre paa Skolen, og fra Rector Sartorps Tid af erholdt de aarlig efter Rectors Forslag det i Frdg. af 1775 62 S tilladte Gratial, saa at 5te Lectie-Hører fik 20 Rd., hver af de andre 10 Rd. hvortil Prof. Tauber i een af sine Indstillingen desangaaende anfører som Bevæggrund, at det var tungt, at Hørerne ved en saa formuende Skole skulde have saa liden Løn for deres moisommelige Arbeide, og Rector V. Schnabel 1734, førend første Lecties Løn blev tillagt de øvrige Hørere, bemærkede at de nederste Hørere vare saa slet afslagne, at de maatte søge deres Kost i Byen og en Haandværks- eller Kræmmerhvend kunde tjene mere om Maret; endstjøndt dog Fleischer, da han i Maret 1757 søgte om Tilladelse til at gifte sig, i denne Begjæring siger, at han havde lagt sig Noget til Vedste, da han havde en ganske stikkelig Løn. Men han levede efter Rectors Vidnesbyrd meget indgetogen og havde desuden ved sin Tjilid andre Erhvervskilder, f. hans Levnetsbefr. S. 27.

*) Om No. 5 i de to Førstes og No. 7 i de to Sidstes Opgivelser bemærker Rector C. Schnabel, at Justitsraad Munthe leverer ham i Pension af de kortfolgte Kirker 210 Rd. hvoraf alle Hørerne faae 40 Rd. som de selv have forenet sig om at dele; thi saalænge Rector havde Kirkerne (hvilke Rector i W. Schnabels Tid befriedes for, f. 1ste Hefte S. 64), oppebar hver sit in natura. Dog sees ikke hvorledes Summen af 40 Rd. kunde udkomme af det her Anførte.

**De Hørere, hvis Navne det har været muligt at opbage*)
ere følgende:**

a. Af de ældste findes under de 4 første Rectorer:

Nicolaus Petri, nævnes som Hører i Reformationstiden af Gjff.

Nicolaus Olai Windinge. Om hvem det i Dänische Bibl. Tom. 1. p. 161 hedder: inter Pastores apud Domum Virginis in civitate Ripensi: D. Nicolaus Olai Fionensis ex Gumburg (Gamborg?) ex schola Roeschildensi hypodidiscalus missus fuit Ripas Anno 1544. Obiit Ripis Anno 1572 die 19 Sept. consumato cursu ministerii sui honestissimo annorum 28. hvoraf det vel er noget tvetydigt, om det ikke var i Ribe han var bleven Underlærer, men dette Embede dog vel ikke vilde være regnet med til ministerium, som havde været i de 28 Aar.

Mauris Hører omtales i en Troldoms sag fra Roskilde 1549 i Danske Magazin, 3die Række 1 Binds 4de Hefte. S. 323.

Jacobus Petræi, Hører kort efter Reformationen. Gjff.

Gregorius Nicolai Ørsted, ligeledes. Gjff.

Jörgen Rasmusen Ydsted eller Skaaning, Discipel og dernæst Hører i R. Siden Rector i Sorø, Magister 1558, Rector og Præst i Odense 1559. † 1577. Biskop Hans Tausens Svigerføn.

Andreas Laurentii blev Hører 1552, (s. hans egenhændige Qvittering) og Rector 1557, s. Rectorerne No. 4. Under ham findes hans Eftermand i Rectoratet

Nicolaus Olai Halvegus, Hører fra 1561—66, da han blev Rector, s. Rectorerne No. 5.

b. Under ham findes:

Jacobus Erici Roeskildensis. Gjff.

Johannes Ringstadiensis.

Matthias Petri Haffniensis.

Andreas Johannis Coldingensis.

---

*) Dette var et meget vanskeligt Arbejde, da der over Hørerne ikke gives nogen fuldstændig Fortegnelse uden hvad Gjeffing har udbraget af Kirkebogen og Qvitteringer fra 1583 af, og de her anførte Collegers Navne iøvrigt maatte indtil 1730 søges i gamle løse Qvitteringer for deres Løn eller i andensteds omsprede Efterretninger, i hvilken Henseende jeg, hvad den ældste Tid angaaer, har min agtede Medlærer Hr. Abj. Friis'es ufortrødne Hjælp Meget at takke. Fra 1730 til 1760 have Rectorerne B. og C. Schnabel ladet Hørerne qvittere for Degnepensionerne i en egen Bog, hvor man da idetmindste seer deres Navne for hvert Aar. Men fra Egeholms Tid ophører atter dette Hjælpe middel, og næsten Alt har maattet udfindes af Rectorernes Breve til Biskopperne, som Hs. H. S. Hr. Biskop Wynster har havt den Godhed at

c. Under Rector Desid. Foss og tildeels under hans Eftermand Paul Petri (1574—1585) nævnes af Gjff.

Andreas Johannis Garsleff (sandsynligen den samme som Sidstnævnte, da Gaarsleff ligger i Egnen af Rolding).

Paulus Petri Roeskildensis, Hører 1573—79; derefter Rector s. No. 7 af disse.

Petrus Johannis Asminderöd, s. Rectorerne No. 8, da han 1585 blev Rector.

Nicolaus Laurentius Treegaard, efter Gjff. Hører til 1580.

Casparus Andreae Colding, ligeledes Sidstnævntes Collega.

Johannes Olai Wind, (Jens Wind) Hører til 1582, da han blev Præst til Hylkinge, og 1598 Provst i Valborg Herred. Fader til Mag. Ole Wind, s. Conrect. No. 3.

Nicolaus Lætus, ventelig Niels Glad, hvilken Familie kaldte sig paa Latin Lætus s. Erasmus Lætus i Myrup's Ler.

Jacobus Christophorus.

Johannes Petri Roeschild.

Martinus Matthiæ.

Wilhelmus Laurentii, siden Præst til Frue Kirke i Roskilde.

Georgius Andreae.

Laurentius Stampe Neoburg.

Simon Nicolai Hollenius.

Olaus Simonis, Hører under N. Paul. Petri. Siden Capellan til Domkirken.

Christiernus Johannis under samme N. Alle efter Gjff. Optegnelser.

d. Under Rector Petrus Joh. Asminderöd (1585—1591).

Laurentius Vincentii 1586 Degn til Domkirken tilligemed Rasmus Chordegne. Efter egenhændig Dvittering. Utsaa vel allerede tidligere Hører.

Johannes Georgii Faxöe Hører 1582—85. Præst i Agerup 1585 — † 1626, (egenhændig Dvittering).

Nicolaus Mariagrius. Egenh. Dvitt. af 1591.

Petrus Wilhelmi. Gjff.

Dionysius Johannis. Eigel.

Severinus Erasmi Ripensis. Eigel.

---

laane mig til Efterføyn, men dog, da de ofte ere ufuldstændige og Biskoppernes Resolutioner mangle, Efterretning ofte har maattet søges andetsteds. Dgsaa begynde disse Riiber først fra 1728 af, da Bispeskrivningen ved Kbhavns Iibebrand var tilligemed Domcapitelets lagt i Afse. Endelig skylder jeg og de Hrr. Candidater Rasmusien og Thrige endeel Notitser af Universitetets ældre Protokoller.

Johannes Petri Valløe, Hører til 1590, siden Forstander ved Duebrødre og siden tillige Sognepræst til Greve. 1612 kaldes han begge Dele. Hans egenh. Dvitt. findes.

Christiernus Francisci Chold ell. **Cold**, efter Giff. Hører og Chordegne 1591. I hans egenh. Dvit. skriver han sig ifkun Chordegne, men dette Embede var altid forenet med Hørerpladsen.

Nicolaus Georgii Erythræus Alburgensis kaldes 1591 Hører og Degne til Domsirken. Resignerede 1593, blev 1597 Rector i Sorø og Prof. design. Pædagog. ved Københavns Univers. Maafæe forinden, i Mellemtiden 1593—97, Prinds Christians Lærer (moderator), hvad Thura h. litt. p. 39 og Viudingius ac. Hafn. p. 444, sige at han først blev efterat han var bleven Prof. pædag. Døde 1608. I Roskilde Skole skal han efter Giff. have holdt en Tale paa latinske Vers de *judicio deorum*.

e. Under Rector Laur. Andreæ og Matth. Severini (1591—1616).

Severinus Erici Assenius, (Søstren **Erichsen Assens**) Hører efter Dvitering af 1591. Blev 1593 kaldet til Capellan i Snollesø af Sacristanen M. Morten Pedersen, til hvem en Revers af ham her findes i Original.

Laurentius Johannis Randrusiensis, og

Petrus Johannis Letus Randrus. (alias: **Peder Andersen Lætus**) vare samtidige Hørere i Aarene 1591—97 og 1598 d. 8 Sept. Denne sidste skriver 1591, at en Aft i Hørrergaarden blev omhugget og sønderflog Vinduerne paa hans Kammer. Hvor denne Hørrergaard ved Skolen har ligget, og om det er den samme, som kaldtes Skolegaarden, s. 1ste Hefte S. 17, er ubekjendt. — Paa et løst Blad staaer med Gjeffings Haand: **Peter Lætus** vandrede til Lydskland 1597; og i hans Fortegnelse, at **P. Lætus** quitterede for 10 Dale, som Capitelet forærede ham til hans Promotion 1602, d. 21 Julii.

Damianus Albertus Roschild. 1593. Gff.

Antonius Johannis, skriver sig baade **Thönis Hansen** og **Thomas Hansen** 8 Mai 1592.

Degn 9 Oct. 1593. Han resignerede 22 Febr. 1594 og holdt en latinsk Tale de *sapientia*.

Matthias Severini Colding (**Mads Sørensen**) efter en Dvitering 1591 Hører. Blev Rector 1603 eller 1604 (s. Rectorerne No. 10).

Alexander Nicolai Otzing, ellers kaldet **Sander Olsen**, kalder sig Hører og Chorsdegne 1593 og 94. Biet til Præst 15 Oct. 1595.

Nicolaus Johannis Roschild, Hører til 1594. I dette Aar havde han d. 18 Aug. som Præst til Frue Kirke Bryllup med sin Formands M. Willums Enke.

Tycho Mauritius Laulandius (**Ghng Mauritsen**), Hører indtil Aar 1600, da han blev Præst i Rindby.

Christiernus Avonius (**Christen Aagesen**) succederede **Anton. Johannis** 1594. Hans Dvitering som Degne og Hører findes fra 1595 og 1596.

- Nicolaus Benedicti, Roschild.** (Niels Bændtsen), kaldes Degn til Domkirken 1597. † 1599.
 Han og
- Laurentius Petri Wind,** som fulgte efter Chr. Aagesen 1597, vare Colleger med de nysansførte Niels Bændtsen, Peder Lætus og Mads Sørensen.
- Petrus Andreae, Hafniensis.**
- Fredericus Cnopsius,** formodentlig Broder til Lector theol. No. 6. Blev 1600 Præst til Gadstrup og Bindinge.
- Franciscus Georgii (Frands Jørgensen)** blev Hører 1595 og kaldes Degn til Domkirken 1601, blev 1602 Præst til Dndløse, 1616 Rector i Rbh. og 1625 Lector theol. i Roskilde s. nedenstaaende Berigtigelser til 1ste Hefte p. 31.
- Olaus Johannis Herfögel** fulgte efter Niels Bændtsen 1599.
- Mag. Nicolaus Johannis (Niels Jensen Korsør),** Collega 1600. Siden Slotspræst til Andertov (Antvortov), og derfra kaldet 1625 til Sognepræst ved St. Michels Kirke i Slagelse af Holger Gagge, der, som Præpositus Capituli Roeskild. havde jus patronatus til bemeldte Kirke, Provst i Slagelse Herred 1629, død 1640 (Res. Atl. Dan.) Til hans Eftermand kaldte daværende Domprovst, Landsdommeren Jørgen Seefeld (hvorom nedenfor i Tillæggene), Peder Willadsen fra Viborg. Gff. efter Capitelets Registerbog p. 340.
- Laurentius Matthiae, Roschild.** See hans Dvittering som Hører og Degn til Domkirken Aar 1602 d. 24 Julii. Kalder sig endnu 1610 Degn.
- Ericus (Jacobi) Gravius, Roschild.** givet Dvitt. som Hører 1602—10. Siden Sognepræst i Himmelef, s. Apothekerens Skjøde af 1625. Gff. Zvergius omtaler ham i Sjell. Cler. p. 632 Anm. som 1630 Vicarius i Roskilde og Sognepræst i Himmelev.
- M. Erasmus Erici Assenius,** s. hans Dvitt. som Hører og Degn til Domkirken 1605. I Aaret 1604 omtales „det Kammer paa Skolen, hvor Rasmus Assens sjunger discant“ (formodentlig: over Disciplene i fleerstemmig Sang). Gjeffing citerer her „Epigr. Caspari Bartholini ad M. Erasmus Assenium. Basilæ impress. 1608, og tilføjer: han blev 1613 Lector i Bergen efter M. Thomas Hansen og døde 1619.
- Casparus Christophori Herlöff,** givet Dvitt. som Hører 1602 og 1604.
- Petrus Schytt, Rosch.** nævner sig Hører og Degn til Domkirken, og qvitterede Skolen d. 22 Sept. 1607, da Enoch Jacobsen succederede ham som 5te Lectie-Hører.
- Hermannus Johannis, Rosch. ell. German Höyer,** s. hans Dvittering af 1605 og ligeledes 1615 for Capitelstipendiet for hans Collega Niels Frandsen. Blev siden Capellan ved Domkirken. Jvf. 1ste Hefte S. 53.
- Enochus Jacobi (Enoch Jacobsen),** succederede nysnævnte Peder Schytt som 5te Lectie-Hører og Degn til Domkirken 1607, s. hans Dvitt. af dette Aar. Blev 1612 Præst (Gff.

- figer Capellan) til Tjllinge og Gundsøemagle. Døde 1640. Nyerup anfører i sit Litt. Lex. følgende Skrifter af ham: 1. Oratio de necessitate, dignitate & utilitate Dialecticæ. Havn. 1605. 4. — 2. Epitome cohortis hæreticæ in ecclesia Christi collecta ex Theodoro, ib. 1608. — 3. Epigrammatum latinorum liber I *ὀμικρονος* de rebus theolog. & philos. ib. 1609 4. liber 2, ib. 1611, 8vo.—4. Cithara veritatis 3: Sandheds Cither, eller en ny Taffesang af Davids 136 Psalme. ibid. 1616.
- Petrus Johannis Chiusius** (P. H. Kyse), fra 1607—16, kan altsaa neppe være den Mag. Peder Kyse, der efter Pontopp. Annales 3, p. 577 som Præst til Bregne (?) i Fyens Stift 1607 blev sat fra Embedet, fordi han i Madveren havde uddeelt Vinen før Brødet.
- Hieronymus Christophori Cnopfius** 1607—10, vel en anden Broder af Lector theol. No. 6.
- Christiernus Matthiæ, Rosch.** 1602 Hører og Chordeg. n.
- Laurentius Canuti, Roesch.** efter Qvitt. Hører og Deg. n. til Domk. 1610 og 11.
- Michael Matthiæ Butropius** (fra Butterup?) kalder sig 1611 og 1612 Hører og Deg. n. til Domk. blev 1613 Præst til Greve og Provst i Thunø Herred.
- Paulus Johannis Chiusius** (Poul Hansen Kyse). Efter Qvitt. Hører fra 1611—16, da han blev Rector i Kallundborg, hvilket han var i tre Aar, s. Nyerup, som efter Thura Id. h. litt. p. 357 anfører af ham: *Ἐπιγραμμωτικῆ*, qvam a rep. litt. Roeschildensi, cujus quintæ classis moderator præfuerat, ad Rectoratum Scholæ Calund. abiturus modulatus est. Hafn. 1616. 4.
- Nicolaus Francisci Qvist**, see Conrectorerne No. 1. Blev Hører 1612. Qvittering af ham for Kostpenge findes her fra 1612 og 13, og for Capitelstipendiet til ham medens han var udenlands 1614 og 15 af Herman Høier s. denne ovenfor. Blev Conrector 1617.
- Georgius Jacobi (Grave) Roskild.** s. Conrect. No. 5. Blev Hører 1613, Conrector 1622.
- Severinus Matthiæ, Rosch.** (Søren Madsen), muligt en Søn af Rector Mads Sørensen, s. Sveno Mathiæ nedenfor.
- Christophorus Augusti, Hafn** } tjente fremdeles ogsaa under R. Boëtius.
Christiernus Mariager, }
- Henricus Tychonius, Colding.** (H. Thygesen), Collega 1612 og nævnes endnu 1629. Siden Præst til Bringstrup og Sigersted. Død den 18 Mai 1663, 73 Aar gammel, da han blev indebrændt i Gørstinge Præstegaard, hvorhen han var reist i Besøg. Hans Liigsteen, siger Gjeffing, findes paa Bringstrup Kirkegaard.
- Olaus Christierni, Roschild.** blev Hører 1614, Præst 1618.
- Sveno Matthiæ** (Svend Madsen), maastee og en Søn af R. Mads Colding og den, som endnu 1624 var Collega og siden blev Præst i Brøndbyvester (s. 1ste Hefte S. 46), medmindre det har været den ovennævnte Søren Madsen.

- Johannes Nicolai, Roschildensis**, var 1614 blandt de Studenter, som vidnede mod M. Socius. Pontopp. Ann. 3. S. 621.
- Johannes Petri, Vardensis**, skriver sig 1619 Hører og Kirkedegn, blev siden Præst.
- Christophorus Erici**, var Hører 1616, da han blev Baccalaureus. Univerf. Protokoll.
f. Foruden de Sidstnævnte, hvoraf Nogle vedbleve under Rector Boëtius Malmogius, kaldtes af ham endnu følgende (1617—22).
- 1618 **Laurentius Wilhelmi, Roschild. Baccalaureus** 1617, men kaldtes dengang endnu ikke Hører.
- Olaus Martini Otzingius**, depon. fra Roskilde Skole 1616.
- 1620 **Michael Johannis Craftius**, blev som Hører 1620 Baccalaureus. Hans Fader Johan Kraft, Canon. Roskild. har i Aarene 1624—26 givet Dvitteringer for 60 Dlr. Capitels-Stipend. til hans udenl. Reise.
- Petrus Christierni, Ortunganus**, ligeledes 1620 som Hører Baccal. Siden Mads Sørensens Medtjener i Succentoratet, maastee altsaa den Capellan, som denne maatte holde fordi han ikke kunde sjunge, s. 1ste Hefte S. 46. Blev 1625 kaldet til Capellan i Helsingør. Havde Proces med Rector Boëtius.
- 1621 **Thomas Erasmi Rhandrusius**, har givet Dvittering som Hører 1621 og 22.
- Johannes Eschilli, Alburgensis (Jens Skildsen)** nævnes Hører 1621—23.
- Martinus Petri, Coldingensis**. Hans Dvitt. haves af 1621, undertegnet Hører og Medtjener.
g. Under Rect. Cervinus og v. Ham (1622—30).
- Bertel Hansen**, qvitteret som Hører og Deconomus 1622.
- 1623 **Albertus Georgii Altewelt**, depon. 1621 fra Rost. Sk. 1622 Baccalaur. Hører fra 1623 til 1630 da han blev Rector (s. Rectorerne No. 14), og Aaret derefter Magister (s. Univerf. Matriful-Protokoll).
- Hans Lauridsön** (s. Conrectores No. 8), qvitt. som Hører og Degn til Domkirken, altsaa øverste Hører, 1626 og 27 for 15 Dlr. Courant for hans Tjeneste i Domkirken. Maa selvfølgelig, da han havde været Collega gennem alle 5 Lectier, være kommen tidligere til Skolen. Reiste siden udenlands og blev 1631 Magister og Conrector, derefter Cannick og Prof. Math. ved Gymnasiet.
- Jacob Nielsen**, qvitterer som Hører 1623 og 24, siden Kirkedegn, og 1633 Medtjener (Capellan) ved Domkirken.
- 1624 **Niels Thomassön**, depon. her fra Skolen 1621. Blev som Hører Baccal. 1624. Har som saadan qvitteret 1625 og 26. Fra 1627—30 Rector i Callundborg, hvor han afsattes af nedenstaaende Hans Callundborg.

- Thomas Thomassön**, tog ligeledes 1624 som Hører Baccalaureigraden, s. Univerf. Ma-
trik.=Protol.
- Hans Madsen** efter Dvitt. Hører 1624 og 25.
- 1625 **Niels Clausen** ligel. i Aarene 1625 og 27.
- 1627 **Mag. Hans Pedersen Callundborg** (s. Rect. No. 16). Blev 1624 dimitt. her fra
Skolen af R. Søren Hjort, og af samme 1627 valgt til Collega 5tæ cl. Men 3 Aar
derefter 1630 Rector i sin Fødeby, og 1641 for Roskilde Domstole.
- 1628 **Mag. Jörgen Berthelsen Taulo**, dim. fra Rosk. Skole 1625, to Aar derefter Hører
i Goding, men 1628, da han tog Baccal.=Graden, efter R. v. Hans Forslag, i Roskilde,
hvor han i faa Aar avancerede til Collega 5tæ classis. Erholdt derpaa 1631 Capi-
tels=Stipendium til en Udenlandsreise, hvorfra han for sit svage Helbreds Skyld inden
et Aar vendte hjem og blev 1632 Rector i Nyborg, men reiste atter 1633 udenlands med
en ung Adelsmand indtil 1638, da han blev Conrector i Odense. 1639 Magister og s.
N. Professor Ethices & Eloqv. ved Gymnasiet sammesteds. Døde 1680 efter 53 Aars
Tjeneste. S. hans Levnet fuldstændigt i Blochs Fyenste Geistligheds Hist 1, 2, p. 468
sqq. og Gjeffings Jubell. 2 p. 92 sqq.
- 1632 **Christopher Jörgensen Mariboe** } vare begge Collegæ Sch. Rosk. da de 1632 toge
Christian Danielsen } Baccalaurei=Graden. Univerf. Prot.
- h. Under Rect. Altemvelt findes kun een ny
- 1633 **Frederic Jensen Busch**, der 1633 og 34 har qvitteret for Degnens Kostpenge 22½ Dlr.
i. Under Prof. Friderici nævnes Ingen, uden maaffee nogle af de Følgende allerede da
ere beskaffede, som nævnes i Rect. Calundani Embedstid.
- 1642 **Bertel Jürgensen** findes nævnt i et Skjøde som Hører 1642. Nævnes og 1645. Hans
Kustru Helvig. 1647 nævnes Bertel Hører som Fadder. Et Barn af ham begra-
vet 1648.
- 1643 **Jens Danielsen** qvitterer for ½ Aars Kostpenge til Cantor 1643 og 44.
- 1645 nævnes i Gjeffings Fortegnelse
Christian Friderichsen, anført i Kirkebogen som Fadder 1645 og 48.
Gregers Michelsen ligeledes, creeret Magister paa Sorø Akad. 1655. Blev 1653 Rector,
og siden Præst paa Herlufsholm. Thura p. 50.
Rasmus Hansen ell. **Jensen (Johannis)**, 5tæ classis collega, nævnes som Fadder 1645
og 46.
Hans ell. **Jens Nielsen**. 1649 nævnes Hører Jens N. i Kirkeb. som Fadder.
Hans Windekilde.
Mag. Peder Lang.

- 1646 Knud Matzen Kyse, var Cantor og Hører fra Aaret 1646. Kaldes og Hører 1650 d. 30 Juli, da han nævnes blandt Fadderne til Mag. Kallundborgs Barn.
- 1647 Niels Warde, Degn. Gff.
- Jörgen Jörgensen, Broder til 12te Conrector Caspar Jørgensen Hammermüller. Gff.
- 1648 Sören Hansen Cornerap, Hører indtil 1654. S. Conrectorerne No 13.
- 1649 Peder Rasmussen } nævnes i Kirkebogen som Faddere. Den sidste begravet den 8de
Jens Sörensen } Juni 1652 i Domkirken bag Choret.
- 1650 nævnes Anders Hører i Kirkebogen.
- 1658 d. 12 Maj blev Iver Hører begravet i Nordre Vaabenhuus til Skolen.
- 1660 Peder Schade (s. Rectoris No. 17) blev af sin Fader sat til Hører strax efter at han var bleven Student 1660. Avancerede 1662 til 3die Lectie-Hører. Men nedlagde dette Embede og reiste udenlands 1663.
- 1661 Mag. Christopher Eybye, nævnes Collega 6tæ classis. Siden Rector i Holbek.
- 1663 Peder Hansen Ulf, nævnes 1679 i Kirkeb. Var 1682 tilligemed Cantor Kjeld Jversen og 2de andre Mænd med at registrere og vurdere Prof. Rhumans Efterladenskaber. Døde efter 41 Aars Tjeneste 1704 og d. 26 Marts begr. i Sacristiet. Gift med Anna Cathrine Buch.
- 1664 Hans Jacobsen, døde som Coll. 5tæ cl. 1667 og blev begravet d. 5 April. Muligen have ogsaa nogle af de nærmest Følgende allerede i H. Kallundborgs Tid været Hørere.
k. Under P. Schades Rectorat (1671—1712) og J. Schades (1712—1726).
- 1674 Hører Michel Michelsen begravet i Domk. S. G. d. 9 Nov. Gff. men efter Kirkeb. begr. 1675 d. 18 Oct.
- 1677 nævnes Henrik Samuelson, 4de Lectie-Hører, i et Skjøde. Gff.
- Jens Jacobsen Hører stod Fadder 1677. Nævnes og af Gff. 1678.
- 1678 blev Jörgen Olufsen Cantor (uvisst, om tillige Hører) begravet Vesten for Kirken strax ved Porten. Gff.
- 1679 Jörgen Jensen. Gff.
- 1680 Eiler Jacobsen Eilertz. Aarst efter Conrector, s. disse No. 15. Er mulig allerede tidligere bleven Hører.
- 1684 Steen Laursen Lind, Hører indtil 1712, da han blev Conrector. S. disse Nr. 18.
- 1685 nævnes Sören Lauridsen, kaldet Kilde, i Kirkeb. som Collega Sch. hvad da og de i næste Aar foran ham staaende maae have været; thi
- 1686 d. 16 Jan. underskrive Hørerne sig paa en Ansøgning:
St. Lauritzön Lindius } anførte ovenfor i Aarene 1684 og 1663.
Peder Hausen Ulf }

Niels Mal;

Peter Tröiel, Hører endnu 1692 efter Kirkeb.

Söfren Lauridsön Kilde. Af disse maa Mai (thi Søren Lauridsen nævnes endnu 1689 og 97 i Kirkeb. Hører) s. A. være afgaaet og i hans Sted da kommen

Anders Larsen Balch, hvilken stulde efter nedensaaende Fortegnelse af 1693 være bleven Hører 1685; men da hans Navn ikke findes blandt nysansførte Understrifter af Jan. 1686, og han dog i hiin Fortegnelse siges at have været Collega i 8 Aar, maae disse vel være nævnte med et fuldt Tal, istedetfor paa 8de Aar, og han altsaa være bleven ansat efter Januar 1686. Nævnes i Kirkeb. som Hører 1689, 97, 99, men er formodentlig afgaaet før 1701, da han s. A. den 7 Mai blev begravet paa Domkg. under Benævnelsen „fordum Hører“. Gift med Magaretha Kirstine Brich.

1689 Niels Brandt dim. her fra Skolen til Universitetet 1687, formod. istedetfor Søren Laur. Kilde, som vel endnu 1697 i Kirkeb. kaldes Hører, men da han ei var det 1693, ventelig blot har beholdt Benævnelsen.

S. A. anfører Off. Peder Pedersen Top, der og efter et Brev af 1739 fra Rector Schnabel stulde fordum have været baade 5te Lectie Hører og Cantor; men P. Schade, som 1693 var Rector, anfører ham paa næstfølgende Fortegnelse allene som Cantor og derimod 5 andre som Hørere. Blev 1696 Præst i Karleboe og siden Provst i Herredet. Døde 1741 efterat han havde været i offentlig Embede i 52 Aar. S. Gjeffings Jubell. 2, 1, S. 319 Anm.

1693 nævnes paa en udateret Fortegnelse over Lærernes Indkomster med Rector P. Schades Haand de 4 ovenansførte:

Collega 5tæ Stheen Laur. Lind, havde da havt den Lectie i 9 Aar.

— 4tæ Peder Hansen Ulf havde da været Collega i 30 —

— 3tiæ Anders Lauridzon — — — — i 8 —

— 2dæ Niels Brandt — — — — i 4 —

samt 1mæ Jesper Schade (s. Rectores No. 18.) maa da være kommen i Majs eller Kildes Sted. Afgik igjen 1695, da han blev Rector i Gallundborg.

1694 Peder Hansen Korlp, dimitt. her fra Skolen 1691. Nævnes i Kirkeb. som Hører 1697. Død i Jan. 1705 som Collega 4tæ.

1698 Caspar Schade, (i Skoleprotok. kaldet Casparus Petri, forffjellig fra hans nysnævnte ældre Broder Jesper Schade, som siden blev Faderens Eftermand i Rectoratet, s. 1ste Hefte S. 62, men kaldes paa Latin ligesaa), født 1680, dep. 1698, blev uidentviol strax derefter Hører ved Skolen, hvilket han var i 12 Aar, derpaa Deconomus ved Duebrødre Kloster, (hvor de Disciple, som havde fri Kost, indtil 1739 bespistes), og tillige 1722 Raadmand i Koeskilde. Død 1742. See Gjeffings Jubell. 2, 1, S. 184.

- 1700 Peter Johan Muus var efter Gff. Hører d. A. men maaskee tidligere beskiftet.
- 1701 Nicolai von Essen, en Søn af Raadmand Stephan v. Essen i Roskilde, f. 1683, dep. 1700, tog theol. Attestats med Char. Laud. 1710, men i Univ. Protok. ikke nævnet som Hører, hvad han dog efter Gff., som pleier at have fikre Data, var bleven 1701. Blev 1711 Sognepræst til Stamstrup. Gift med Rector P. Schades Datter Karen, som døde 1726. S. Gjeffings Jubellærere 2, 1, S. 186.
- 1703 Gregers Brix. Gff.
- Mag. Arnold Cruse, Hafniensis, f. 1682. Tog theol. Attestats med h. ill. 1703 og blev f. A. Hører her ved Skolen. Nævnes i Biskoppens Resolutionsbog som Præst 1731, men ikke hvor.
- Mellem 1703 og 1710:
- Her kunne vi nu maaskee rigtigst anføre de to andre Sønner af Rector P. Schade, som tillegemed deres nysnævnte Broder Caspar vare paa eengang Collegæ Scholæ (s. 1ste Hefte S. 61, og Gff. Jubell. 2, 1 p. 184 og 186), dimitterede begge fra Skolen 1703, benævnedede i Skoleprotokollen Albertus Petri og Petrus Petri, og formodentlig ved første Vacance derefter ansatte som Hørere. Om dem beretter Gff. at
- Albert Schade, født 1682, var Collegæ Stixæ cl. da han forlod Skolen og reiste til Amsterdam, hvor han oprettede Comtoir, giftede sig og havde stor Handel.
- Peder Schade, født 1685, nedlagde, upist hvad Aar, sin Plads ved Skolen og traadte i Krigsstanden, hvori han under den store nordiske Krig avancerede til Major.
- 1704 Anders Lyche. Gff. Deponerede her fra Skolen 1695.
- 1705 Mag. Peder Jensen Saaby (i Skoleprotok. Saabyensis), en Bøndesøn, født i Saaby her i Eggen 1683. Dimitt. af P. Schade 1704. Maa snart derefter være bleven Hører, da han efter en her befindtlig Efterretning skal have været det i 9 Aar, hvilket dog ei kan have været længere end i det høieste 6 Aar, da han efter Univers. Protok. tog theol. Attestats med Laud. 1710 som Rector i Korsør, hvilket han efter bemeldte Efterretning var i 18 Aar, og derefter Rector i Aarhus efter M. Georg Rhode, men kunde ei nævnes som saadan af Thura, der udgav sin Idea 1723. Døde 1732. S. Gjeffings Jubell. 2, 1, S. 63, og Genealog. og biogr. Archiv 1ste Bd. S. 342.
- 1708 Jacob Lünow. 1713 d. 4 Jan. begravet i Domk. og hans Enke 1743. Gff.
- 1710 Johannes Johannis Vesling, født i Roskilde 1683 og dim. fra Skolen 1703. Var efter Univ. Protok. Hører 1711 d. 12 Febr. da han tog theol. Attestats.
- Svend Lyng. Gff.
- Christen Bang, dimitt. fra Skolen 1689.
- Caspar Brun, f. i Herslev ved Roskilde 1685. Dim. her fra Skolen 1706. Tog som

- Hører 1712 theol. Attestats (Univ. Prot.) Et Brev til ham som Proost (hvor, nævnes ei). dat. 27 Jan 1731 findes i Biskoppens Resolutionsbog.
- 1712 Nicolai Sørensen Lyngby, f. 1681 i Roskilde, dim. herfra 1700, tog theol. Attestats 1704, men først indstrevet i det theol. Facultets Protocoll under Navn af Collega Scholæ Roesk. da han 1716 prædicatede for Dimiss. Var allerede 1712 Coll. 4tæ cl. altfaa vel tidligere bestiftet. Blev derpaa Capellan. † 1721 i Jan.
- Otto Maar, f. i Strøby ved St. Hedinge 1689. Dim. her fra Skolen 1709. Hører 1712—21. Gff. Tog som Hører theol. Attestats 1713. Univ. Prot.
- 1713 Erich Lyche, dim. herfra 1708. Nævnes Hører 1713. Gff.
- Johan von Essen, dim. herfra 1709, ventelig Broder til Nic. v. E. see Nar 1701.
- 1715 Mag. Castrup nævnes ikke af Gff. men maa have været Hører før 1716, da Andreas Bredenberg, som deponerede herfra 1718, siger i sit vita, som findes i det Sjællandste Bispesearchiv, at han gif i Roskilde Skole doctentibus maximis seculi nostri juventutis formatoribus, Mag. Castrup, Mag. Stenone Lindio aliisque. Da Lind den Tid var Conrector, maa Castrup vel have været 5te Lectie-Hører, da Bredenberg 1715—16 var i denne Lectie. Maaskee er det den Mag. Joh. Jani Castrup, som Thura 1723 i sin Idea h. litt. p. 63 anfører som daværende Rector i Rykjøbing paa Falster, og af ham nævnes 4 akademiske Disputatser fra 1706 til 1711, hvorom det er besynderligt at Intet findes hos Worm eller Myerup, der ikke engang have Mandens Navn.
- Mag. Bertel Matthias Liehne, hvoraf Gff. gjør to, som han kalder, den ene 1715 Bertel L. og den anden, 1720 Matthias L., der siden fulde være bleven Præst i Horns Herred. Men det er uidentivt een og samme, som har været Hører 1715—20, da han i Biskop Worms Copiebøger baade 1730 og 1733 anføres ved sit fulde Navn som Præst til Ronnebæk og Ulstrup i Hammer (ikke Horns) Herred.
- 1716 Gabriel Borsenius
 Christian Fugl
 Simon Trojel dim. her fra Skolen 1689 } anføres alle 3 under dette Aarstal af Gff.
- Johannes Trojel anføres ogsaa i dette Aar af Gff. var her i øverste Klasse 1690, men findes ei dimitteret herfra.
- 1717 Thyge Lange, dep. her 1703. Var øverste Hører 1726, s. 1ste Hefte S. 63.
 Peder Rask. Hører endnu 1720. Gff.
 Mogens Baden, dim. her fra Skolen 1712.
- 1720 Laurentius Nicolai Spangenberg (i Skolebogen Spangeberg) f. i Svogerslev ved Roskilde 1685. Dim. her fra Skolen 1711, tog som Hører theol. Attestats 1720 med

Char. laud. Uden tvivl den samme, som Gff. i dette Aar anfører under Navn Laurids Nielsen, der efter hans Beretning blev Præst 1721 og døde 1733.

Johan Ogesen. Gff.

Johannes Stenonis Lind, Søn af Conrectoren No. 18, fød 1702. Dim. her fra Skolen 1719, tog som Collega Sch. theol. Attestats 1726 med Char. laud. Blev 1728 Coll. 5tæ cl. † i Forstningen af Aaret 1730.

Oluf Unger, en Søn af Raadmand Peder Olsen Unger i Roskilde, f. 18 Jan. 1699, dep. 1716. See videre nedenfor.

Uvist. Emanuel Anderlev, dim. her fra Skolen allerede 1711. Nævnes af Gff. som Hører 1729, men dette kan ikke være, da fra 1727—1732 alle 5 Pladser vare besatte med andre. Ei heller tales der et Ord om ham i Rector Schnabels Breve til Biskoppen eller dennes Resolutioner, som dog begynde 1628. Maa altsaa have været det tidligere, hvilket og passer med hans Alder, da han var dimitteret 5 Aar før Unger og 8 Aar før Lind.

1724 Söuren Vicard, f. 1699 i Mariager Kloster, var efter Univ.-Prot. Hører, da han i dette Aar d. 3 Aug. tog theol. Attestats. Er altsaa muligen klevet det tidligere.

Severin Loumand, var endnu Hører under B. Schnabels Rectorat, som omtaler Conrector Rings Hefstighed imod ham i en Dispute. Gff. sætter ham i dette Aar. I Nyerups Litt. Lex. nævnes en Sören Nielsen Loumand, som 1731 havde udgivet „Frydeminde paa Chr. d. 6tes Salvingsdag“, men uden videre Efterretning om ham.

I. Under B. og C. Schnabels Rectorat (1726—60).

1726 Peder (Schade) Korlp, efter Gff. 1728 Coll. 3tæ cl., formodentlig den Dattersøn af Rector P. Schade, og Søn af Borgemeester Korlp, som anføres af Gff. Jubell. 2, 1, p. 185, f. 1706. Dep. fra Rosk. Skole 1722 eller 1723. Tog sin Afsteed 1733, f. næste Side. Gff. siger paa anf. St., at han var død som Student, men taler der ikke om, at han havde været Hører. Derimod at hans yngre Broder Hans Jacob Korlp, f. 1711, var død som Collega Scholæ. Men det maa være senere, da denne først deponerede 1731, f. nedensf. S. 43.

1727 Frederic Rasmusen, Broder til Rector B. Schnabels Kone, fød i Rjæge 1707, og dim. fra Skolen sammesteds 1726. Var efter det theol. Facultets Distinctions-Protokoll Coll. Sch. i Roskilde, da han 1729 i April tog theol. Attestats, og havde efter hans vita i Bispesearchivet været det i næsten 6 Aar da han 1732 blev Sognepræst til Roholte i Sjælland.

1728 Jørgen Larsen Lyche dim. herfra 1718. Afgtede 1730 formedelst Svagelighed at tage sin Afsteed, men døde kort efter i Maji f. A.

1728 den 28 Apr. understrive Hørerne sig St. Lind, O. Unger, P. Korlp, J. L. Lyche. Her mangler efter Korlp den 5te Fred. Rasmusen, f. ovenf. 1727. De samme vedbleve det følgende Aar. Men

1730 døde først Steen Lind og i Mai Jørgen Lyche. I deres Sted blev da

Oluf Unger Coll. 5tæ cl. dog efter først at have afgivet en skriftlig Forsikkring om en moderat Omgang med Ungdommen, da han nogen Tid før havde behandlet en Discipel paa en tyrannisk og smudsig Maade, hvorom i Bispearchivet findes Biskop Worms Resolution. Blev 1731 Præst til St. Jbs og St. Jørgens.

Peder Korlp, Coll. 4tæ }
Frederic Rasmusen, 3tiæ } s. begge ovenfor.

Wilhads Gamburg 2dæ. f. 1710, dep. her fra Skolen 1728, tog som Hører theol. Attestats med laud. i Febr. 1731.

Hans Brüggman 1mæ. Dep. her fra Skolen 1726.

1731, da Unger var bleven Præst og Korlp ikke ansaaes for duelig til at ascendere, valgtes til 5te Lectie Hører, skjøndt han var gibbosus og Rector ikke var ganske fornøiet med hans til en Prøve gjorte latinske Stil og Vers*), efter anbefaling af Ulsesfor Gram,

Hans Michelsen Lindberg. De øvrige forbleve i deres Stilling.

1733, da Lindberg, med hvis Forsømmelighed og slette Opførsel udenfor Skolen Rector var meget misfornøiet, tog sin Afsteed, og siden blev Lærer ved den danske Skole, samt Rasmussen Aaret forud var bleven Præst til Kholmte, ascenderede **W. Gamburg** til 5te Lectie, hvorover **P. Korlp**, som atter tilfidsat, af Fortrydelighed tog sin Afsteed, og en Fremmed, Candidaten

Antonius Hansen Tostrup (s. Correctores No. 20) fik 4de Lectie. Rector anbefalede ham ham saavel for sin Dvælse i at informere, som fordi han ei gav sig af med at præke, hvortil han siger at „Hørerne meget misbrugtes“.

Hans Brüggman 2den, og

Laurids Svogerslöv 1ste, dep. her fra Skolen 1732.

Skem der for 3die Lectie var kommen i Rasmussens Sted nævnes ikke, hverken i R. Schnabels Breve til Biskoppen eller i dennes Resolutioner, men hiin skriver, at Skolen er nu saa vel forsynet med Hørere, som den ikke har været i hans Tid. Jeg formoder det var **Damianus Christian Hald**, som deponerede her fra Skolen 1726 tilligemed Brüggman, men var endeel ovenfor ham i Skolen, og efter Gjeffings Jubell. 2, 1, p. 188 var Collega ved Skolen, siden Sognepræst i Ribe, † 1780, ætat. 72. Efter hvilken da, kan være kommen den ovennævnte **H. J. Korlp**, der døde som Hører, og efter ham den 1737 forekommende **M. Eilschov**, eller først een af de tre følgende, som, uden videre Efterretning om dem, nævnes af Gff.

*) Dgfaa Rasmussen og Gamburg gjorde lignende Prøvearbejde, som Rector fandt mere accurat, men troede dog ei at burde sætte dem over deres Formand Korlp, skjøndt det gjorde ham ondt, at de fulde lide for dennes Skuld. To Aar efter gjorde han sig ikke længere denne Betænkelighed.

- 1732 en Jörgensen } ved hvilke det dog er forunderligt, ikke blot at der Intet meldes om
 1733 Hans Larsen } dem i Rectors Breve til Biskoppen eller dennes Copiebøger, men end-
 1734 Peter Runchel } og, at de alle skulde være satte ovenfor Brügman, som dog 1740
 fandtes værdig til at ascendere. Thi
- 1737 den 25 Apr. understrive Hørerne sig paa en Ansøgning til Stiftsøvrigheden om at faae Noget til Huusleie af 2 Værelser, et for dem selv og et rummeligere til at holde Skole i, da de skulde fraflytte Skolebygningen medens samme repareredes, saaledes:

W. Gamborg }
 A. Tostrup } om hvilke ovenfor.

M. Eilschov, om hvem eller hvis Udnævnelse Intet videre findes.

H. Brügman }
 L. N. Svogerslöv } Hørere i disse Classer siden 1733.

1739 maa Eilschov være afgaaet, da de to Paafølgende sees at være rykkede op, og P. H. Sölling findes som 1ste Lectie-Hører.

S. A. i Julii var W. Gamborg bleven Capellan hos sin Fader i Hvalsø, hvor han 1744 blev Sognepræst og 1764 tillige Provst i Baldborg Herred. † 1774. De andre rykkede op, og Jacob Paullin, en Søn af den afdøde Domprovst, blev 1ste Lectie-Hører. Fra den Tid af indtil 1761 har man alle Hørernes, saavel som Conectors og Cantors egenhændige Dviteringer i en egen Protokoll. De vare saaledes.

1740—1742 A. H. Tostrup
 H. Brügman
 L. N. Svogerslöv
 P. H. Sölling
 J. Paullin.

1743 var Brügman bleven Præst. De Følgende ascenderede, og 1ste eller nederste Lectie afstuffedes ifølge Skoleforordn. af 17 Apr. 1739, da der i dets Sted udfordredes nogen mere Forkundskab til Optagelse i Skolen; hvorefter Hørernes Antal ikkun blev 4, imellem hvilke 1ste Lectie-Hørers Løn, paa Kostpengene nær, som faldt tilbage til Klosteret, fordeltes, og ingen ny Hører bestilledes.

1746, da Paullin afgik, kom i hans Sted, som Lærer ved nederste Lectie

Cand. Philos. Lauritz Lyche, som allerede ved Vacancen 7 Aar i Forveien havde sendt en ypperlig Attest fra Statsraad S. Gram. Dep. fra Roskilde Skole 1737. Magister 1750. Derpaa 1759 Conrector og 1765 Rector for Kjøbenhavns Skole, hvor han 1768 udgav tvende Programmer de exercitiis ab alumnis scholæ metropolitanæ recitandis. see Nperups Litt. Lær. † 1770.

- 1748 afgik Conrector Ring, i hvis Sted da kom den øverste Hører Mag. Tostrup (s. Conrect. No. 20), og Hørerne bleve da i 5te Lectie L. N. Svogerslöv, hidtil i 4de Lectie. i 4de indsat Mag. Christen Schnabel, s. Rectorerne No. 20. i 3die, som hidtil, P. H. Sölling, som flere Gange var advaret og mulcteret af Rector for sin Egenfindighed i at hendrive Tiden med at dictere de smaa Drenges Stilmaterier paa 8 à 9 Sider om theologiske Controverser, hvoraf de Intet forstode og kun kunde oversætte nogle faa Linier. i 2den ovenanførte Lars Lyche, til hvis Classe Rector u. 3 Jan. 1747 skriver, at der strømmede en stor Mængde til.
- S. A. i Efteraaret maa P. Sölling være afgaaet, da L. Lyche ascenderede til 3die Lectie, og Peder Hersleb Abildgaard bestilledes til 2den Lectie-Hører.
- 1749 De samme Hørere. Men da Mag. C. Schnabel reisste udenlands, blev den udmærkede unge Student Esaias Fleischer, der samme Aar kort før var dimitteret fra Skolen, antaget til at variere for ham, dog saa, at Lyche besørgede 4de, Abildgaard 3die, og Fleischer i dennes Sted nederste Lectie, skjøndt Rector dengang var meget vred paa Lyche, baade for hans „umenneskelige“ Behandling af en Discipel, og fordi han uden Tilladelse var udebleven 14 Dage over Ferien.
- 1751 ved Julimaanedes Ende ophørte ved C. Schnabels Hjemkomst, da han igjen overtog sin Classe, Vicarieringen og Fleischers Function ved Skolen.
- 1752 blev Mag. Schnabel sin Fader adjungeret i Rectoratet, og P. S. Abildgaard blev Sognepræst til Frue Kirke i Roskilde, hvor han 1753 købte Regentsen, men 1767 forflottedes til Kjøbenhavn som Capellan til Holmens Kirke, og døde som Sognepræst til vor Frelseres Kirke paa Chavn. I deres Sted ascenderede da. L. Lyche til 4de Lectie. Henrich Först, (skriver sig senere Fürst) og ovenanførte Esaias Fleischer bestilledes til Lærere i de to nederste Classer.
- 1759 blev Mag. Lyche udnævnt til Conrector ved Metropolitan-skolen. Men da Disciplenes Antal i Underklasserne ifkun var 15, blev ingen Hører bestillet, og selv 3die Lectie ophævet, saa at der udenfor den øverste kun blev to Lectier, som undervistes af de 3 Collegæ, saa at
- 1760 L. Svogerslöv og
H. Först læste sifteviis med 5te, og
E. Fleischer besørgede 4de Lectie. Men
m. Under Prof. Lysholms Rectorat (1761—73).
- 1761 oprettedes igjen 3die Lectie og de samme Hørere beholdt da hver sin Classe i deres nævnte Orden. Dette vedblev saaledes indtil

1762 den af Rector for sin Flid og Nsiagtighed meget roste L. Svogersløv efter 30 Aars Tjeneste ved Skolen blev Præst; i hvis Sted, — da Først formedelst hans Udsvævelser ikke fandtes værdig til at ascendere, skjøndt han havde reent afladt fra den Paardhed mod Disciplene, hvorimod Rector Schnabel flere Gange havde advaret ham, og man ikke vilde gjøre ham den Tort, at sætte hans Estermand Fleischer over ham, — et fremmed ungt Menneſte, som endnu, medens Fleischer var Hører, havde været Discipel i Skolen, blev dem begge foretrukken til at være 5te Lectie Hører (s. Fleischers Levnet S. 28) Denne unge Mand, som han ikke nævner, var

Mag. Georg Samuel Hanefeldt, som 1756 var bleven dimitteret fra Skolen, og i Juli 1763 findes at være Hører, men, skjøndt han var endeel yngre, dog ikke ganske uden Grund kunde faae den høiere Plads, da han allerede var Magister og ved Universitetet i Aarene 1759, 60, 61, 62 havde gjort sig bekendt ved de 4 Disputatser over Steder hos Esaias og Heseas, som anføres i Nyerups Litt. Lex. tilligemed hans 1767 udgivne danske Oversættelse af Xenophons Agesilaus, som roses meget i begge de mod hinanden stridende Tidsskrifter Critisk Journal for 1768 No. 25, og lærde Ester. s. N. No. 45. hvor- til endnu kommer en 1767 af ham som Hører skreven Oratio de artium cultura climaticibus, quæ vocant, attemperata, som i Mscr. nylig fandtes i Bispe-Archivet og af H. H. Fr. Biskop Mynster er foræret til Roskilde Skoles Bibliothek. Saaledes vare da Hørerne dette Aar tilende M. Hanefeldt, Først og Fleischer.

1764 Febr. tog H. Først efter Rector Prof. Lysholms Raad selv sin Afſked, for at fortsætte sit juridiske Studium; i hans Sted ascenderede i April

E. Fleischer til 4de Lectie-Hører, og

Studios. Matthias Övre blev beskikket til Hører i 3die Lectie.

Naar saaledes Fleischer i sit Levnet l. c. klager over, at han stedse blev den nederste Hører, maa det, han mener, især være de maadelige Udsigter, der vare for ham til at stige høiere ved Skolen, da en yngre Mand nu havde den Plads, som Forsts Anciennitet for ham forrige Aar havde hindret ham i at faae, og ikke have regnet den korte Tid fra April til Slutningen af Aaret, da han blev Regimentsquartiermester, hvorfra han siden efterhaanden steg til Conferentsraad og Amtmand over Antvorskov og Korsør Amter, fra hvilket Embede han blev entlediget 1785, og derefter levede i Elagelse til sin Død 1804. See hans af ham selv 1785 udgivne Liv- og Levnetsbeskrivelse, og Nyerups Litt. Lex. hvor hans mange, forskjelligartede, tildeels betydelige Skrifter (saafom hans Pavedømmets Historie Rbh. 1757—67 3 Bind in 4to, hans Naturhistorie i 26 Bind) opregnes. — Hørerne bleve da

1765 Mag. G. S. Hanefeldt

Matthias Öwre, og den efter Fleischers Afgang beffikede

Studios. Niels Lunde Schytte (sædvanlig blot kaldet Niels Luude), som var dimitteret her fra Skolen 1758.

1770 døde Mag. Hanefeldt (Myerup urigtigt 1771, da der i Nov. 1770 tilstodes hans Enke 20 Rbd. i Pension af Skolens Kasse), om hvem og hvis litterære Fortjenester er meldt ovenfor.

I hans Sted er sandsynlig

Matthias Öwre bleven 5te Lector Hører, og da indsat

Salomon Gjør, som 1765 var Alumnus paa Communitetet, til 4de Lectie-Hører, befindes idetmindste at have været det allerede 1775, da han har understrevet en Qvitering paa sin og Collegas Vegne; men

Niels Lunde forblev 3die L. Hører.

n. Under Justitær. Saxtorphs Rectorat (1773—87)

1779 vare Hørerne endnu de samme tre; men da Disciplenes Antal nu var 95, blev efter R. Saxtorphs Indstilling ved Rescript af 10de Martz s. A. befalet Gjenoprettelsen af den 1759 affaffede 2den Lectie, og saaledes, foruden de 3 fornævnte Hørere, beffikket til Lærer for samme

Cand. theol. **Andreas Schreiber**.

1781, døde **Niels Lunde**, i hvis Sted da **Andreas Schreiber** rykkede op, og

Nicolai Agerup blev 2den Lectie-Hører, men som allerede det næste Aar forfættedes til Kbhavns Skole, og da i hans Sted

1783 Cand. theol. **Aagaard** blev 2den Lectie-Hører. Samme Aar blev der ved Rescr. af 26 Febr. forundt Matt. Övre et Konstillæg af 100 Rbd. aarlig.

1784 blev **Aagaard** Præst til St. Jhs og St. Jørgens Sogne, og

Carl Frederik Schultz i hans Sted 2den L. Hører (s. Rectoris No. 24).

1785 blev der ved Rescr. af 5 Aug. tillagt een af Hørerne 30 Rbd. aarl. for at give de Disciple, som dertil maatte have Lyst, 2 Timer ugentlig Underviisning i det tydske Sprog, hvilket blev overdraget Mag. S. Gjør, og efter hans Afgang Mag. Schulz.

1786 vare Hørerne endnu Öwre, Gjør, Schreiber og Schultz, men i Septbr. d. A. blev **Schreiber** Præst, **Schultz** ascenderede og, da der ingen Cand. theol. eller philol. havde meldt sig, blev

Studios. Lars Christian Kjær nederste Hører, dog kun ad interim indtil han maatte have taget ex. theol. og philol. Var dimitt. fra Skolen 4 Aar tilforn, og Rector „nøie bekendt som et flikkeligt og til Børns Underviisning ved sit sagtmødige Sindelag saavel som og ved sine Studeringer beqvemt Subjectum“.

o. Under Prof. Taubers Rectorat (1787—1806).

1788 blev 5te L. Hører Matt h. Dvøre Klofter ved Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn og i den Anledning

Mag. S. Gjör Collega 5tæ cl.

C. F. Schultz — 4tæ —

L. C. Kjær — 3tæ — efter erholdt Dispensation, uagtet han endnu ikke havde opfyldt den ovenfor nævnte Betingelse. Dg

Studios. Jens Stougaard, efter Prof. Taubers Døste, med lignende Dispensation til 2den L. Hører.

1789 afgif de tvende Hørere

Mag. S. Gjör, hvorom s. ovenf. u. Aar 1770, blev 1785 Magister for en lærd Disputats under Titel *calumnia religionis ex theologia civili Romanorum vett. illustrata*, men hvis mæsterede Eighed med Happachs Afhandling over dette Emne afløres i den ironiske Recension i lærde Efterretn. for 1785 No. 47. S. isvrigt om hans Skrifter Nøyerups Lex. Havde 1788 af Rector det Vidnesbyrd, at være almindelig forhadet, hvilket og nogle Optøier i Skolen beviste. Blev 1789 Rector i Christianssand, hvor han siden døde. Dg

J. Stougaard, som 1789 blev Vice-Corrector i Aarhus, hvor han 1791 blev virkelig Corrector, 1805 Vicarius Rectoris, 1806 virkelig Rector, i hvilket Embede han døde 1838, faa Maaneder før sit Jubilæum.

I deres Sted blev

C. F. Schultz forflettet til 5te Lectie Hører.

L. C. Kjær — — 4de —

Studios. Jan Dam Windt Gjemsøe, dim. fra Odense Skole af Prof. Tauber 1787 og som havde bedste Character til den nyest anordnede 2den Examen, bestikket til 3die L. Hører. Dg

Studios. Jacob Saxtorph, dim. af samme fra Roskilde Sk. 1788, og ligel. med bedste Char. til samme Ex. til 2den Lectie Hører.

1791 maatte Kjær forpligte sig, til at tage theol. Attestats eller Skoleembedsexamen inden 3 Aar, dersom han ei vilde udsætte sig for ved forefaldende Vacance at sættes til den nederste Lectie, for ei at staae i Veien for andre mere kvalificerede. Paa dette Vilkaar og den Betingelse at fraflette sine Børelser paa Skolen erholdt han Tilladelse at gifte sig.

1792 blev det paalaagt den ny bestiktede Cantor Henningsen at give Disciplene 4 Timer ugentlig Underviisning i Vocalmusik og at udtage de bedste til firestemmig Sang i Kirken. Tillige antoges han til Lærer i Tegnekunsten.

- 1794 tillodes det Hører Gjemsøe at opholde sig i Kbhavn for at tage theol. Attestats, imod at Collegerne Mag. Schulz og Saxtorph imidlertid besørge hans Forretninger i Skolen; hvilket dog ophørte næste Aar, da Gjemsøe ikke fik Examen.
- 1795, u. 9 Jan. tillodes, at Studios. Emanuel Tauber (nuværende Prof. og Rector i Aalborg) maatte, naar Gjemsøe kom tilbage, vicariere for Hr. Saxtorph, medens denne forberedede sig til Skoleembedsexamen, som han tog i Oct. s. A. med Char. laudabilis.
- S. A. blev ved Refcr. af 11 Dec. Mag. Schultz constitueret til under Conrector Sevels Svagthed at forrette dennes partes i den øverste Lectie, og i hiins Sted igjen Cand. theol. Christian Ludvig Ström (siden Lærer ved Skolelærerseminariet paa Blaagaard, og fra 1809 af Præst i Gregome, s. videre Nyerups Litt. Lær.) at vicariere som Lærer i 5te Lectie.
- 1797, 15 Sept. blev Mag. Schultz allern. udnævnt til med Prædicat af Subrector at læse for Conr. Sevel saa længe han levede, og da i hans Sted 2den L. Hører Cand. philolog. Jacob Saxtorph ansattes som Lærer i 5te Lectie, og i hans Sted ovennævnte Emanuel Tauber udnævntes til 2den Lectie Hører, for samme Tid.
- 1799 i April, var J. Saxtorph bleven Lærer ved det Blaagaardske Skolelærerseminarium, som siden blev forflettet til Jonstrup, hvorfor han dernæst blev Forstander, 1807 fik Prædicat af Professor, 1810 Ridder af Dbr., 1818 Rector for Odense Kathedralskole, og nyelig efter Ansøgning entlediget. I hans Sted blev Emanuel Tauber udnævnt til fast Lærer for 2den, men at skulle, saalænge Mag. Schulz besørge Conrectors Forretninger, læse i 5te Lectie, og Studios. Frederik Deichman Hasselbalch (s. Rectorerne No. 25) til ad interim at læse for 2den Lectie.
- S. A. overdroges ved Refcr. af 14 Juni Underviisningen i Lydst, som ved Mag. Sjørs Afgang 1789 var standset, paa samme Vilkaar til Subrector Mag. Schulz.
- 1801 bleve, da Mag. Schultz, i Anledning af Mag. Sevels Død var udnævnt til Conrector, Cand. theol. E. Tauber, der nu havde taget Examen ved det philologiske Seminar, og F. D. Hasselbalch bestfittede til faste Lærere resp. i 5te og 2den Lectie.
- S. A. blev ved Refcr. af 30 Oct. tillagt samtlige Underlærere et aarligt Sagetillæg, for det Første paa 3 Aar, neml. E. Tauber 100 Rd., Kjær 60 Rd., Gjemsøe 100 Rd. (Hasselbalch, som i Rescriptet ikke er nævnt, erholdt 1802 en Gratification af 50 Rd. for det forløbne Aar, med Løste om det samme for næste Aar, naar hans Foresatte fremdeles vare tilfredse med ham.
- Disse 4, som vedbleve indtil Skolens Reforme 1806, vare saaledes de sidste Hørere eller Collegæ Scholæ efter den gamle Indretning, da hver Hører havde sin egen Klasse,

som han ene underviste i alle den Tid befalede Lærefag. — I den hermed sluttede Række af Hørerne vil unægtelig findes en stor Deel nomina obscura, som Læseren maaskee gjerns vilde have sjenket mig, da der om dem var Lidet eller Intet at berette, men som jeg dog ikke troede mig berettiget til, hvad vist nok havde været det Letteste, i Skolens Historie at forbigaae, især da et Udvalg vilde være bleven vanskeligt at gjøre, og mangt et Navn, som jeg forbigik, maaskee kunde have en Interesse for Historiegrandfæren, som jeg ikke havde drømt om. Jeg haaber derfor, at man ikke vil dadle, at jeg har anvendt nogle Blade fleer til en Personalhistorie, hvori der, i hvor ufrugtbar den end er bleven, ikke, saavidt det var muligt at undgaae, burde efterlades noget Hul. Om man vil være tilfreds med hvad enkelte Notitser jeg har givet over disse Personer, maa jeg lade komme an derpaa. De ere de eneste, jeg har kunnet finde.

Om Adjuncterne fra Skolens Reforme 1805 af.

Efter allerhøieste Resolution af 5 Septbr. 1805 foretoges en væsentlig Reform af Skolen, hvorved blandt Andet Lectierne fik Navn af Classer, af hvilke 1ste blev den nederste; istedetfor de hidtilværende Hørere, som efter Rectors Forslag bestilledes af Bistoppen, kom Adjuncter, som fik hver kuns visse Fag igjennem flere Classer og udnævntes efter Directionens Forslag af Kongen. 5te L. Hører E. Tauber blev Overlærer ved Kathedralskolen i Aarhus, derpaa 1808 Rector for Aalborg Skole og har senere faaet Charakter af Professor. Hørerne L. G. Kjær og J. D. W. Gjemse entledigedes med Wartpenge af 200 Rd. aarlig, som Gjemse beholdt, uagtet han siden blev Degn til St. Jørgensbjergs Menighed, og Kjær, som ikke senere fik nogen Ansættelse, indtil sin Død. F. D. Haselbalch forfattedes som Adjunct til Viborg Skole, (s. Rectorerne No. 25, 1ste Hefte S. 79).

Kun Latinen deelttes i 4, de andre Fag i 3 Classer, og beholdt da Rector, Prof. Dr. Tauber Latin og Religion i øverste Klasse, Conrector Mag. Schultz Latin i 3die og 2den, og Græsk i 3die (øverste) Cl.

Dg istedetfor de afgaaende udnævntes til Adjuncter:

Daniel Peter Smith (s. Overlærerne No. 2), som fik Dansk i alle, og Religion i de to nederste Classer. Dg for Limebetaling Skrivning og Tegning.

Peter Bonnier, Alumnus i det pædagog. Seminars philol. Klasse, fik Latin i 1ste, Græsk i de to nederste, og Fransk i alle Classer.

Hans Henrik Behrman (s. Overlærerne No. 1) fik Historie, Geographie og Tydsk i alle Classer. Dg

den fra Universitetet entledigede Professor philosophiæ

- Andreas Gamborg**, som boede i Roskilde, overtog for et bestemt Honorar Underviisningen i **Mathematiken**, et Fag, som han til den Ende først maatte arbejde sig ind i. Og 1807 i Marts blev det Cantor **Hartmann** overdraget at give Underviisning i **Vocalmusk.**
- 1810 efterat Prof. **Tauber** var 1808 blevet entlediget og **Mag. Schultz**, som i hans Sted havde i to Aar været constitueret, 1810 blev udnævnt til virkelig Rector, fik Adjunct **H. H. Behrmann** Prædicat af Overlærer og til Adjunct udnævnedes Alumnus i det pæd. Seminar. **Peter Grib Fibiger**, f. 1784 paa Snoghøi, hvor hans Fader Procurator **F.** var Transportforvalter. Dim. fra R. Skole 1801. Vandt 1809 Universitetets Priismedaille for Besvarelsen af den æsthetiske Opgave om **Elegiens Væsen.** Videre om ham nedenfor u. Aaret 1817.
- 1812 da Rector **Schultz** var død og Overlærer **Hasselbalch** var bleven Rector, fik **Adj. Fibiger** Lat. og Græsk i de øverste Classer, Rector **Hasselbalch** overtog Latin i de nederste. **Adj. Bonnier** blev sat til at gjøre Tjeneste i **Aalborg Skole** i Anledning af en der indtruffen Vacance, og hans Timer besørgeedes af de andre Lærere mod Timebetaling. Til Underviisningen i **Frank** blev antaget en Indfødt, **Mr. de Clozier**, og i Regning Fuldmægtig **Lauritz Sönderman Holm.**
- 1813 afgik **Time**lærer **Holm**, som var bleven Universitets-Forvalter, og antoges **Antæprovstens Capellan**, **Pastor Jens Ernst Wegener**, til fast Lærer ved **Skolen**; de Fornævnte vedbleve.
- 1814 fik **Adj. Smith** Prædicat af Overlærer med Anciennitet fra 1 Juli 1812 **Adj. Bonnier**, som alt i to Aar havde gjort Tjeneste ved **Aalborg Skole**, blev forflettet i lige Egenstab til samme, siden Overlærer sammesteds. Iøvrigt bleve Lærerne de samme indtil Septbr. f. A. da **R. Hasselbalch** blev Rector i **Viborg**, og Overlærer **Smith** constitueredes til i Rectoratets Vacance at bestyre **Skolen.** Og da i Novbr. Overl. **Behrmann** formedelst Svagelighed blev dispenseret, blev **Cand. theol. Hans Peter Thrige** (f. Overlærerne No. 4) constitueret som Lærer. Ligeledes afgik **Hr. de Clozier** og blev Officer.
- 1815 i Juli blev Overlærer **D. P. Smith** kaldet til Sognepræst i **Sarkjøbing**, og afgik Overlærer **Behrmann** ganske. Og da derefter i Aug. Prof. **Bloch** fra **Nykjøbing** var udnævnt til Rector, og Overlærer **Suhr** (f. Overlærerne No. 3) forflettet i lige Egenstab hertil, bleve **Skolens** øvrige Lærere de fornævnte
- Adj. P. G. Fibiger.**
- Adj. H. P. Thrige**, som nu blev udnævnt til fast Lærer.
- Prof. A. Gamborg** i **Mathematiken.**

Pastor J. E. Wegener Lærelærer, men fik næste Aar fuld Adjunctforretning og Sæge. Og Cantor Hartmann i Vocalmusik.

1816 kom dertil som Lærelærer i de nederste Classer den til Bidstrup Hospital kaldede Præst Peder Hemming Struch.

1817 i Jan. Maler og Eligeret Borger H. J. Ehlers antaget til Lærer i Tegning, hvad han endnu er.

31 Mai blev Adjunct P. G. Fibiger forflettet som Overlærer til Nykjøbing Skole, hvorfra han 1822 blev udnævnt til Rector for Rolding Skole. Gift med en Datter af hans afdøde Rector Prof. J. H. Tauber. † 1833, efterladende sig tvende Sønner, som 1837 dimitterede herfra Skolen siden stedse have viist sig med Hæder ved Akademiet. Hans Dygtighed som Lærer i Philologien her ved Skolen kan nuværende Rector bevidne, hvem han modtog med en latinisk Ode i hans Prolusio de poetriis Græcis Havn. 1816 og som i hans hjertelige Venstabs fandt megen Glæde. Hans mange lærde Arbejder, hvorefter blandt især metriste Oversættelser af de gamle Digtere, og egne baade latinste og græske Digte, opregnes i Erslevs alm. Forfatter-Lexikon S. 428 fgg. Efter hans Afgang besørgedes hans Partes i Skolen ved Rector og de andre Lærere indtil

1818 i Marts, da Cand. theol. Lauritz Smith, dim. fra Helsingørs Skole og Attestatus med bedste Char. constitueredes og i Novbr. s. A. udnævnedes til virkelig Adjunct ved Skolen. Ligeledes blev til samme Tid den constituerede Lærer ved Nyborg Skole Cand. theol. med bedste Char. Hans Christian Christensen beskiftet til Adjunct.

1819, da i April Overlærer J. G. Suhr (s. Overlærerne No. 3) var befordret til Rector ved Vordingborg Skole, blev u. 5 Juni Cand. juris Claus Viinholt Stybe, dim. fra Nykjøbing Sk. 1812, og, da Pastor J. E. Wegener var bleven Forstander for det Jonstrupske Seminarium, (siden Consistorialraad og nu entlediget), u. 13 Nov.

Dr. Philos. Jacob Horneman Bredsdorff, som, dim. fra Nykjøbing Skole 1809, ganske fortrinlig havde udmærket sig ved Akademiet (s. Erslevs Forfatter-Lex. 1 S. 200 fgg.) beskiftede til Adjuncter ved Skolen.

D. 25 Nov. disputerede Adj. H. P. Thrice for den philosophiske Doctorgrad, og blev 1820 i Jan. (s. Overlærerne No. 4) udnævnt til Overlærer ved Skolen.

1821 i Sept. blev Dr. J. H. Bredsdorff, som ønskede at indtræde i en med hans Tilbøielighed og Studier mere passende Carriere, i Raade entlediget, og i hans Sted

Cand. juris og Undercancellist i det danske Cancellie, Georg Nicolai Toft beskiftet til Adjunct.

1822 i Oct. frasagde Professor G a m b o r g sig sine Forretninger ved Skolen, den mathematisk Undervisning blev overdraget Adjunct L. Smith, som tillige havde al Religionsundervisning, og

Cand. theol. Jens Rudolph Johannes Berg, som 1818 var dimitteret fra Skolen og bleven udmærket til ex. art. og nu havde taget theol. Attestats med bedste Char. ansat som Hjælpe lærer ved Skolen. Blev fra Nov. 1825 bestiftet til Adjunct ved Næstved Skole, og er nu Præst paa Fejøe.

1827 i Jan. døde Overlæreren Dr. Ehrige, hvis Lærefag da overdroges til den u. 7 Apr. bestiftede Adjunct Cand. theol. Johannes Dam Hage (s. Overlærerne No. 5) samt Adjunct Stybe, formedelt Skolebygningens isolerede Beliggenhed, overdraget at føre Inspection over Disciplene for og imellem Læsetimerne.

1829 i Juli entledigedes efter Ansøgning Adj. G. N. Toft, som derpaa reiste udenlands og 7 Aar derefter døde i Paris. I hans Sted udnævnedes i Septbr. Cand. theol. Atzer Hansen Blume, dim. her fra Skolen 1823, og Attestatus med bedste Char. til Adjunct.

i Octbr. blev Adj. H. C. Christensen Præst til Refen og Humlum i Riber Stift, nu Proost paa Grøe, og i hans Sted

Cand. theol. Georg Høst, dim. fra Odense Skole 1823 og Attestatus med bedste Char. først konstitueret, derpaa i Oct. 1830 udnævnt til Adjunct.

1830 i Juli blev Adj. L. Smith Præst i Hasle paa Bornholm, nu i Sarkjøbing, i hvis Sted Cand. theol. Peter Martin Malling Storm, Attestatus med bedste Charakter, blev fra 1 Oct. konstitueret, og i Juni 1831 udnævnt til virkelig Adjunct i de samme Fag.

I Oct. blev Adj. J. D. Page udnævnt til Overlærer.

1832 i Sept. var Adj. A. H. Blume bleven Præst i Sjælland, og Lærelærer Pastor Struch Præst til Refsnæs. I den førstes Sted blev

Cand. theol. Andreas Frederik Hansen, dim. fra Odense Skole og Attestatus med bedste Char. bestiftet til Adjunct fra 1 Oct.

Og da kort efter Adj. P. M. M. Storm blev ordineret Katechet i Rjøge († dette Aar som Sognepræst til Vetersløv og Hømb), blev i Novbr. s. A.

Cand. theol. Jens Agerup, dim. fra Aarhus Skole, og Attestatus med bedste Char. konstitueret og u. 12 Jan. næste Aar udnævnt til Adjunct.

1835 i April bevilgedes det Overlærer Page, at holde sig en Vicarius i sin Fraværelse, hvortil valgtes Cand. theol. Steen Friis, dim. fra Kolding Sk. og Lærer i Historien ved Borgerdyds skolen paa Christianshavn; og blev i Julii, da Adj. G. Høst var bleven kaldet til Præst til Sønderup og Suldrup i Viborg Stift, konstitueret til Lærer, men saaledes, at han i Overlærerens Fraværelse beholdt det historiske Fag, og Cand. theol. Jacob Henningsen Bang (dim. fra Fridericia Sk. og Attestatus med bedste Char.) blev den af Overl. Page lønede Vicarius, hvortil, da denne i Slutningen af s. A. blev Adjunct i Kol-

ding Skole, fra 1ste Jan. næste Aar blev valgt Cand. theol. Adolf Winther, dim. fra Roskilde Skole 1829, og theol. Attestatus med bedste Char. Dgsaa blev i Anledning af Pastor Høfts Fratrædelse og Adj. Stybes Sygdom nogle Timer i de nederste Klasser overdragne til forhenværende Læmelærer L. S. Holm, der siden den Tid vedblev ad interim, s. nedenfor 1837.

1836 i Jan. blev den constit. Lærer Steen Friis udnævnt til virkelig Adjunct. — En Forberedelsesclasse oprettedes som et privat Foretagende af Rector, i hvilken nogle af Skolens Lærere beførgede Underviisningen, og Skolen dertil allene laante et Bærelse, hvilket Institut igjen ophørte i Oct. 1841, som nu ikke længere fornødent, da Byen havde tvende andre foruden.

I Slutningen af Aaret blev Overlærer Hage efter Ansøgning i Naade endlediget (s. Overlærerne No. 5).

1837 da Overlærerpladsen var besat med Dr. Thortsen (s. Overlærerne Nr. 6), blev i April hidtilværende Vicarius Cand. Winther ansat som Læmelærer, og i Octb. ovennævnte L. S. Holm antaget til Læmelærer i Kalligraphi, Regning, Naturhistorie, og Tydsk med Begynderne. I Decbr. s. A. døde den brave Adjunct C. W. Stybe paa Frederiks Hospital i Kjøbenhavn, til hvis velfortjente Minde Rector holdt en Sørgetale paa Skolen den Dag, han her begravedes paa Graabrødre Kirkegaard, hvilken Tale blev trykt som Msct. for Venner.

1838 i Jan. blev Cand. Philos. & Polytechnices Peder Dorph Broager, der var dim. her fra Skolen 1824 og som første Candidat fra det polytechniske Institut havde i nogle Aar reist udenlands (s. om hans Skrifter Erslevs Forfatter-Lex. 1 p. 208) antaget til Læmelærer; og i Anledning af Adj. Stybes Død, Adjunct F. A. Hansen overdraget Inspectionsforretningerne, da han til den Ende stattede ind i dennes Bærelser paa Skolen, samt i Febr. Læmelæreren Cand. Adolph Winther udnævnt til virkelig Adjunct fra 1ste Jan. s. A.

S. A. i Mesbr. da Adj. F. A. Hansen var kaldet til Præst til Øster-Hornum og Restrup Capell i Viborg Stift, beskikkedes nysnævnte Cand. P. D. Broager til virkelig Adjunct og erholdt som saadan Mathematiken og det tydske Sprog til Lærefag. Adj. St. Friis fik med Bopælen paa Skolen Inspectionsforretningerne. Og

i Decbr. blev hidtilværende Læmelærer ved Helsingørs Skole, som da skulde reduceres, Cand. theol. med bedste Char. Johan Sigismund Schmidt, forflyttet i lige Egenstab til Rosk. Skole, hvorefter han

1840 d. 4 Marts beskikkedes til virkelig Adjunct, og Læmelærer Holm tillagdes fast Løn. Men da Adj. Schmidt i October s. A. var kaldet til Sognepræst for Grindsted og

Grene Menigheder i Ribe Stift, blev Cand. theol. Jørgen Herman Kruse, som deponerede her fra Skolen 1835 og til theol. Attestats havde bedste Charakter, constitueret og 1841 u. 18 Decbr. udnævnt til virkelig Adjunct ved Skolen.

1843 Af de fornævnte Adjuncter tjene saaledes endnu følgende ved Skolen, hvis Lærefag kunne sees af de med dette Hefte følgende Skoleefterretninger.

- Hr. J. Agerup, fra 1832.
- St. Friis — 1835, tillige Inspector.
- A. Winther — 1836, tillige Underbibliothecar.
- P. D. Broager — 1838.
- J. H. Kruse — 1840. Dertil
- L. S. Holm i Naturhist. og Regning.

§ Vocalmusik Hr. Cantor Hartmann.

§ Tegning Borgerrepræsentant Hr. H. J. Ehlers.

Underviisning i Svømning blev givet og Opsynt ved Dvølskerne deri ført fra 1817—1826 inclus. af Overlærer Dr. Thrige.

— 1827—1832 af Lærelærer Pastor Struch.

Tillige blev Underviisningen i Gymnastik, efter lgl. Befaling indført 1830, da et godt Locale dertil var kjøbt og indrettet (s. 1ste Hefte S. 19) og til Lærer deri antoges

— 1830 i Decbr. Premierlieutenant v. Göllich ved den her garnisonerende Husar-Escadron, som i Marts 1832 erholdt et Tillæg, for deraf at salarere en Underofficier til sin Medhjælp.

— 1832 fratraadte Lieuten. Göllich, nu Ritmester og Slotsforvalter paa Frederiksborg, fordi han blev bortcommanderet, denne Forretning, men Underofficeren beholdtes for at fortsætte Underviisningen og Dvølskerne under Inspection af Adjunct F. A. Hansen, hvem tillige Ledningen af Svømmeøvelserne overdroges, til hvilke der 1833 blev anstillet en Svømmebro. Og da gymnastiske Dvølsker skulde ophøre saalænge Svømmetiden varede, paalagdes det til mulig Betyggelse Underofficeren, Corporal Schmidt, at være Adj. Hansen behjælpelig ved Svømmeøvelserne, ligesom og at der hver Gang altid skulde have en Baad tilreede ved Glydebroen.

— 1838, da Adjunct Hansen havde faaet geistlig Befordring, antoges Premier-Lieutenant v. Lützen ved samme Escadron til Lærer i baade Gymnastik og Svømning, og beholdt samme Corporal til Medhjælp i begge Dele. Men

— 1842 forlagdes Escadronen til Hirschholm, hvorved disses Function ophørte, og til Lærer i begge Dele antoges den ved Reductionen afgaaede Corporal C. P. Höilund, som med Char.

Meget duelig er dimitteret fra det gymnastiske Institut, og hædret med Medailen for Druknedes Redning.

Beviser paa Kongelig Forsorg for Skolen.

Da disse ligge for Dagen i alle de Kongelige Resolutioner, som lige fra Reformationen haves, vilde det blive alt for vidtløftigt, her at opregne dem alle, eller selv de vigtigste. Noget af det Væsentligste, som skyldes vor store Christian den Ate, er ogsaa allerede omtalt i disse Bidrags 1ste Hefte, og beklaget, at tvende betydelige Stiftelser af samme Konge siden ere gaaede til Grunde. Jeg vil derfor allene indskrænke mig til at nævne et Par Beviser paa den Kongelige Opmærksomhed og Raade, der i min Tid ere blevne Roskilde Cathedralskole værdigede.

Den 7de Juni 1831 nød Skolen den Ære, at dens gamle Bygning, der ikke vides nogenfinde før at være betraadt af nogen dansk Konge, modtog vor hoifalige, for al Videnskabelighed saa varme, Kong Frederik den Sjette inden sine Mure. Skolens Personale var forsamlet paa dens daværende Solennitetsal, hvor hans Majestæt da allernaadigst behagede at lade endeel af Disciplene examinere i Religion og Latin af Rector og i Historie af Overlærer Page, derpaa at befæle Skolens Bibliothek og Underviisningsapparater, samt endelig at forføie sig til Gymnastiklocalet, som Aaret før efter Hs. Majestæts Resolution var kjøbt og indrettet, hvor der deels inde i Salen, deels paa den sjonne aabne Plads udenfor, blev foretaget de fleste befalede Dvælseser, og syntes det af Hans Majestæts Yttringer, at Han var vel tilfreds med Alt.

Hvad Forsorg vor nuværende Konge allernaadigst har sjenket Skolen, derom giver den herlige nye Skolebygning, hvormed samme efter allern. Resolution af 12 og 19 Junii 1840 er bleven forsynet, et med Guds Hjælp varigt og for Alle kjendeligt Vidnesbyrd.

Kort efter, den 13 Julii, forundte ligeledes Allerhoifstamme Skolen et Besøg, men Tidens Korthed, da Hans Majestæt ved sin Gjennemreise tillige behagede at tage Kirken og Byens øvrige offentlige Indretninger i Diesyn, forhød at lade anstille nogen Prove af Ungdommens Fremgang, hvilken Hans Majestæt allernaadigst lovede næste Gang at lade foretage, hvorpaa Allerhoifstamme efter nogle opmuntrende og herlige Ord til især de ældre unge Studerende forlod Skolen, og derefter besaae den kort tilforn kjøbte sjonne Plads, hvor nu den nye Skolebygning staaer, i hvilken det er vort kjæreste Haab, at de Frugter stedse maae trives, som ville være Hensigtens bedste Løn.

Jud vielsen stæde den 21de Dec. 1842 med de høitideligheder, som ere meldte i Indbydelseskriftet (s. disse Programmets 1ste Hefte, sidste Side), i en talrig Forsamling af den Kongelige Directions Medlemmer, Stiftsovrigheden, Bygmesteren, Byens Honoratiorez, Omegnens Geistlighed, Skolens hele Personale, endeel af dens forhenværende Disciple o. m. fl.

Bispeppens herlige Tale er siden udgivet i Trykken. Om Middagen var paa Skolens Bekostning foranstaltet et Festsmaaltid for de Herrer Embedsmænd, som staae i nærmest Forbindelse med Skolen, og om Aftenen et stort Bal for Skolens Disciple og Andre baade ældre og yngre, som dertil vare indbudne. Efter Juleferienes Ende begyndte med det nye Aar Underviisningen i dette nye og skønne Locale og aabnedes med tvende Psalmer og en kort Tale af Rector, hvori tillige bekendtgjordes for Disciplene de Forholdsregler, de i samme Locale for Fremtiden havde at iagttage.

Siden den Tid er med Hans Majestets Tilladelse Skolens Inventarium, der for største Delen var nyt anskaffet, forøget med et fortreffeligt Fortepiano af den Marschallste Fabriks nyeste Construction, til Brug ved Underviisningen i Vocalmusik og Accompanement til Sangen ved forefaldende Leiligheder; hvorimod Skolens gamle Flygel til Afdrag i Prisen blev modtaget af Fabrikken.

Berigtigelser og Tillæg

til disse Bidrags 1ste Hefte.

Pag. 4 Lin. 11 og fl. St. „de smaa Huse“. Her maa udelades Tillægsordet „smaa“, da der i Documentet, hvoraf Efterretningen er hentet, ikke tales om deres Størrelse, men kun er rimeligt, at de ikke have været større end Kannikernes Boliger, der alle, da de kun vare bestemte for ugifte Personer, ikke have været betydelige, hvad de Levinger, der ere bleve tilbage af dem, og bevise. Original-Documentet, hvoraf Behrmann har øst denne Efterretning om den Rectoren i Aaret 1405 af Bispe Peder Jensen tillagte Bopæl, giver han ingen videre Underretning om, ligesom det overhovedet er at beklage, at han saa ofte lader Lærerne i Uvidenhed om sine Kilder. Saaledes har jeg heller ikke været i Stand til at opdage hiint Document, men formoder, at det maa have været en gammel Membran, som man tilforn har havt her, men som siden er forkommet. Allene i en mig af Hr. Kammerraad Hansen meddeelt Concept af en ved salig Domprovest Henrik Meier (omtr. 1750) forfattet Beskrivelse over Roskildes Oldtid, som har været en Indberetning til hoiere Sted og muligens altsaa endnu kan findes i Stiftets eller det Kgl. danske Cancellies Archiv, finder jeg anført, at Skolen er doteret af Bispe Peder Ste Jernshjæg, qvi anno 1400 decimas episcopales templi Helsingensis Rectori addidit & anno 1405 certam ipsi in coemeterio Sti Lucii habitationem concessit, cum fracto sceptro, (?) men hvorfra han har disse Ord nævner han ligesaa lidt som Behrmann.

Pag. 7. At Udgangen fra den gamle Skolebygning fordem var i den nordre Gavl, er en urigtig Formodning. Den var paa den østre Side ud til Kirkegaarden, en stor Port, mellem hvilken og den nordre Gavl der var et Bindue, saaledes som det endnu sees af tvende

Malerier paa Kronborg Slot, hvoraf jeg har faaet en Copie; hvorimod der senere ligeoverfor denne Port blev sat en Dør paa den vestre Side til Indgang for Rector Sartorphy, som boede i Skolestrædet lige over for den Side af Skolen. Ved Ombygningen efter Reformen 1806 blev hiin Port tilmuret, og Hovedindgangen sat midt paa Bygningens østre Side ud til Kirkegaarden, saaledes som den endnu er. — Fremdeles var der imellem Bygningens nordre Gavl og Skolegaarden en Slippe og den Rist, Stolerøsten kaldet, hvorom s. 1ste Hefte S. 16. Om denne Skolegaard er talt sammesteds S. 7 og overst paa S. 17. Et andet Steds nævnes Hørernø's Gaard, hvori der 1591 blev omhugget en Aft, ved hvis Fald Vinduerne paa Hører Erasmus Lætnes's Kammer (s. ovenf. S. 33) bleve ituslagne. Og endelig staaer i Kirkebogen, at anno 1687 blev Jørgen Knøttmager begravet paa den nordre Side af Domkirken's Gaard op imod Hørerhaffuen. Hvor disse 3 Pladser have ligget, kan nu kun formodes. Den sidste kan maaskee have været Haven af den efter 1616 folgte Rectorresident's.

Pag. 15 Lin. 5. Behrmann bemærker S. 285: „Ogsaa de verdslige Canniker, Canonici seculares, havde en fælleds Bolig paa Kirkegaarden, dog vide vi ikke hvor den har lagt (ligget)“. Skulde dette ikke have været dette claustrum lapideum eller den gamle Skolebygning?

Pag. 15 Anm. **). Om dette „lille grundmurede Huus“ s. Behrmann's Grundrids sammesteds.

Pag. 17 Lin. 15. Peder Palladius gik i Riber Skole og var Rector i Odense, kan altsaa her ikke omtales, uden for saa vidt han som Biskop i Sjælland kan have visteret Roskilde Skole og virket til Ungdommens Dannelse.

Pag. 18 Lin. 1—6. Tet til denne ældste Resident's har stødt Conrector's Resident's (s. dette Hefte ovenf. S. 1), men som ligeledes maa være bleven bortfolgt (maaskee tilligemed Rectorresident'sen) førend 1642, da Conrector fik fri Bolig paa Regent'sen. Hvor de have ligget, er næsten umuligt med nogen Tilforladelighed at udfinde.

Pag. 20 Lin. 6. Kjøbesummen, hvorfor Skolen 1830 fik sin nuværende skønne og solide Gymnastikbygning med stor Plads og en Marklod til, var ikke 1600, men ifkun 1500 Rbd. Men paa dens Forbedring er siden bekostet endeel Mere, end Markloddens Salg indbragte, s. Ex. et nyt Planteværk til Gaden, som kostede et Par hundrede Rbd. et nyt Bræddegulv, Reparationer især af Taget, m. m.

Pag. 21 Lin. 8—9 ikke ganske rigtige, da Scavenius, som vi nedenfor nærmere skulle bevise, vel blev Sognepræst til Domkirken, men ikke Lector theol. hvilken Bestilling laa til den 2den Sognepræstes Embede ved Domkirken, som dengang var M. Daniel Knopf, der 1825 afløstes af M. Frands Jørgensen, fra hvilken Tid af Lector theol. ikke mere var Præst. Ordene „hvilket og lyttedes — i Roskilde“ maa altsaa her udgaae. See Bilag No. 11.

Ibid. Lin. 22. De to Mænd „Scavenius“ læs: Daniel Knopf. Og ligeledes naar

der siges om Warde, at han „som tilstedeværende *Canonicus* strax kunde tiltræde“, maa det hedde: „som af Bilag No. 2 sees allerede 1622 at have været *Lector Philosophiæ*, hvad enten han først dette Aar, eller allerede 1618, da han blev *Conrector*, er tillige bleven udnævnt dertil“.

Ibid. Lin. 7 nedenfra læs: „*Lector Theol.* som indtil 1625 var den ene af *Domkirkens* to *Sognepræster*“, s. Fordebogen i *Skolens lib. daticus* fol. 24, hvor det hedder: „(*Bicarien*) *Primæ* er lagt til den ene *sognepræst* i *Domkirken lect. Theol.*“, og *Gjeftings Jubell.* 2, 1 S. 150 fg.

Pag. 25 Lin. 7. Om den lærde *Danmarks Rigs-Raad, Befalingsmand* over *Ringsted Lehn* og *Landsdommer* i *Sjælland*, *Ridder Jørgen Seefeld* til *Kesknæs*, som *Koskilde Skole* havde baade sit *Gymnasium* og sin *Regentsbygning* at takke, og hvis *Fortjenester* i denne Henseende jeg saa meget hellere har søgt at vedligeholde i *Efterverdenens Grindring*, som samme i det nærmest følgende Aarhundrede saa lidet *paastjønne*des, at der her paa *Stedet*, paa et *Stykke Ringmuur* nær, nu ikke er *Spor tilbage* af disse *Stiftelser*, vil jeg henvise til *Pontopidans annales ecclesiæ danicæ*, 4de Bind S. 480, hvor der berettes, at han Aaret 1661 afgik ved *Døden* ugift i *fattige Omstændigheder*, efterat hans paa *Ringsted Kloster* befindelige *fortræffelige Bibliothek*, som her *tillands inter privatos* ikke havde sin *Lige*, var af den *Svenske Konge* bleven *foræret* til *Corfits Ulfeld*, som en *stor Fiende* af *Seefelderne*, og af dennes *Hænder* kom til *Upsala* i *Sverrig*“. Udføligere *Underretning* giver *Hofman* i sine *Histor.* *Efterr.* om *danste Adelsmænd 2den Deel*, S. 292, om hans *Levnet*, *Charakter* og *kostbare Bibliothek*, som bestod af 20,000 *Skrifter* af alle *Slags*, foruden en *Mængde Haandskrifter*, og som var saa *berømt* endog i *fremmede Lande*, at han for dets *Skyld* fik *Besøg* af *Lærde*, som *reiste* *igjennem Danmark* til *Dronning Christines Hof* i *Sverrig*, saasom af *Salmasius*, *Heinsius* og *Vossius*, som i deres *Skrifter* rose baade hans *Sjensvillighed* og hans *Bibliothek*, hvor det var hans *største Glæde* at opholde sig og *hvorpaa* han havde *anvendt* den *største Deel* af sin *Formue*. Da *Ulfeld* havde *faaet* det til *Foræring* af *Carl Gustav*, lod han *endeel* deraf *bortføre* og *sende* *deels* til *Nestved Kloster*, hvor det blev *solgt*, *deels* til *Malmø*, *Upsala* og *Stoeholm*, hvilke *Bøger* han dog først *tilbød* *Seefeld* for 6000 *Rbd.* men som denne, *stjondt* *Bøgerne* vare mere *værd*, ei vilde give for det, der var hans *Eiendom*. Vel *sendte* *Kong Frederic 3* *efter* *Gersdorffs* *Begjæring* en *Officer* med 6 *Mand* til *Hest* for at *hindre* *videre* *Bortførelse* deraf; men da var allerede en *stor Deel* deraf bleven *adspredt*, saa at *Seefeld*, da han *efter* den *Koskildste Fred* kom *tilbage* til *Ringsted*, *saavede* 4000 *Bind* og *forefandt* *mange Defecter*. Men medens han *arbejdede* paa at *oprette* dette *Tab*, *begyndte* *Krigen* paa *ny* og *Bibliotheket* blev *atter* *foræret* til en *svenskt Herre* ved *Navn Coiet*. Ved dette og *andre Tab*, han *under* *Krigen* havde *lidt*, vare hans *Omstændigheder* bleve saa *flette*, at da han 1661 *døde* i *Kjøbenhavn*,

Hofman mener af Begrelse saavel herover som over hans Bibliotheks Forliis, maatte hans Paarsørende bestøtte hans Begravelse.

Ibid. Lin. 8 maa udslættes de Ord „før sin Død“, da denne først mange Aar efter indtraf.

— Lin. 10—11 kan tillige bemærkes, at der i samme Mscr. af Provst Meyer fortælles, at der endnu længe efter 1625, da Graabrødre Klosterkirke blev nedbrudt, har været et Huus tilbage paa Kirkegaarden, hvor alumni supremæ classis (Gymnasisterne), som laae paa Regentens, maatte verelviis holde Soloprædiken om Søndagen, indtil Een, som ei vel forstod at præparere sig, af Frygt for at prædike, hængte sig selv paa Regentens, hvorpaa denne Døelse blev affødt og Huset nedbrudt.

Pag. 26. Til de Indtægter, som Domkirken fik for den bortsolgte Regents, kommer efter Kirkens Regnskab for 1753 endnu: for Regentens Inventarium 21 Rd. 5 Mk. 7 ø. — Hvor solid en Bygning denne Regents iøvrigt har været, kan sees af den Forside deraf, som endnu udgjør Ringmuren imellem Kirkegaarden og Domprovstens vestre Have.

Ibid. extr. At Disciplenes Ophold paa Regentens kan have forvoldet Rector adskilligt Brøderi er rimeligt nok, ligesom det og af R. Berndt Schnabels Breve til Biskoppen sees, at han i Anledning af denne Stiftelse har, som i flere Tilfælde, havt jevnlige Debatter med de da værende Inspecteurer, Domprovsten Hans Buch og Borgemeesteren, Justitsraad og Landsdommer Munthe, hvoraf maaste fulgte, at han paa sin gamle Alder, da Conrectoren, Mag. Tostrup, vel og gjerne saae sig befriet for Uleiligheden med Inspectoratet, gik ind paa Forslaget om Regentens Ophævelse; men iøvrigt kommer han, naar han anseer denne frie Bolig for Disciplene for unødvendig, i Strid med hvad han tidligere 1736, da Provst Buch gjorde Præntension paa at beholde et Rum af Regentens Sidehuus til et Vognstjul, hvilket Rector vilde have indrettet til Kamre, havde skrevet til Biskoppen: Gud veed, vi kan behøve alle de Kamre paa Regentens, vi kan faae, da Alunnerne nu maae ligge 3 eller 4 paa eet Kammer.

Om Lectores Theologiæ og Philos. p. 27—33.

Pag. 30 Lin. 16. Franciscus Nicolai blev efter Gff. Canonicus 1572. Jeg har formodet 1574, da hans Formand i Rectoratet først afgik.

Ibid. No. 6. Daniel Cnopfes Fader, Hofpræsten Christopher Knopf, var tillige Cantor Roschildensis : Ape Prælat i Domcapitlet, s. Ser. R. D. 6, p. 604. — Sønnen maa allerede 1604 have faaet en fast Vicarie, da han d. 24 Febr. har understrevet Statuta vicariorum (s. S. R. D. pag. ead.), og derpaa vel efter Laur. Andersens Død 1605 er bleven 2den Sognepræst til Domkirken og Lector theol. i hvilke Embeder han forblev til sin Død 1625.

Det er saaledes urigtigt, naar jeg p. anf. St. i 1ste Hefte har troet, at han renoncerede paa disse Embeder, da Scavenius kom til Roskilde og han (Knops) blev Sacristan, hvilket ikke er vist at han først dengang blev, og som desuden ikke var noget egentligt Embede, men blot en Plads i Domcapitelet, hvortil laa en Præbende, som en af Kannikerne, naar den blev ledig, kunde efter sin Anciennitet optere, og som derfor Knops, uden at opgive sit Lectorat, enten før eller senere kan have erholdt. Heller ikke var Scavenius nogenstunde Lector theol. hvilket laae til Knops Embede, som 2den Sognepræst, og hvori han 1625 blev umiddelbar succederet af Frands Jørgensen. Til hiin Feiltagelse og derpaa grundede Hypotheser er jeg bleven forledt af Ol. Worm, som kun vilde bestræbe sig for, at Scavenius skulde blive Lector th. og Thura, som p. 36 virkelig gjør ham dertil, uden at lægge Mærke til, at Kirken havde to Sognepræster, hvoraf den anden allerede længe før Scavenius kom hertil var Lector. Pontoppidan i Dänische Bibliothek henviser til en Fortegnelse over Lectores theol. som skulde findes i Resenii Atl. dan. som haves i Mscr. paa det store Kgl. Bibliothek; men den findes efter den Efterretning, Hr. Justitsraad Bølling har havt den Godhed at give mig, ikke der. Her maa altsaa udgaae baade Parenthesen S. 30 Lin. 8 nedenfra og de halvfemte første Linier af S. 31.

Pag. 31. Af samme Aarsag maa da paa S. 30 udsettes hele No. 7 om Scavenius, der ingenstunde var Lector, og dette No. tillægges næste Lector, saa at den sidste Esfild Dalhuus bliver den 12te.

Ibid. Stykket om den næste maa dernæst rigtigere og fuldstændigere hedde saaledes:

7. Mag. Franciscus Georgii (Frands Jørgensen), en Son af Jørgen Glinth, Succentor ved Roskilde Domkirke og Sognepræst til St. Jbs og St. Jørgens Menigheder, var fød 1571. Han blev fra Roskilde Skole sendt til Akademiet 1593, af Rector Laur. Andersen, som 2 Aar derefter valgte ham til Hører, hvilket han var til 1602, da han blev Sognepræst til Dndløse og Søndersted her i Sjælland. Derefter 1616 Rector for Frue-Skole i Kjøbenhavn (s. Thura p. 30). Efter 9 Aars Forløb 1625 Lector theol. ved Stiftsskolen i Roskilde, efter Daniel Knops, men uden at blive Sognepræst til Domkirken, hvilke to Embeder, efter Kgl. Ordre af 26 Febr. s. A. (s. Bilag No. 11) for Fremtiden bleve adskilte, og istedetfor tvende ifkun blev een Sognepræst (den Tid endnu Scavenius) og tvende Capellaner til Domkirkens og Graabrødre Sogne. At han allerede var Lector 1526, saaes af Bilag No. 2, b i 1ste Hefte, og at han blev det 1625, stadfæstes end mere deraf, at han den 19 Junii s. A. har underskrevet confirmatio fratrum som „S. S. Theol. Lector“. (Scr. R. D. 6 p. 605 hvor han skriver sig Franciscus Georgii G.). I 21 Aar var han Lector her ved Skolen og, da Gymnasiet ved den nye Fundats af 1639 var bragt i Stand, den første Lector theol. ved samme, og blev da tillige Canonicus Capituli (hvilket man af Bilag No. 2, b, ser at han 1626 ikke var). † 28 Julii 1646, efter at have tjent i offentligt Embede i 51 Aar. Smidlertid maa han vel

have resigneret tidligere, da ikke allene hans anden Eftermand Thomas Heinius skal være bestillet i Aaret 1644, men der endog skal have været een, nemlig Ivarus Bang, imellem dem. Gift med Elline Niels Datter, med hvilken han avlede 10 Børn. De ere begge begravne her i Domkirken. (Off. Subll. 2, 1 p. 150). Skrifter af ham vides ikke flere end dem, Nyerup anfører, nemlig:

Gratulatio ad nuptias Oligeri Rosenkrantz'i & Sophiæ Brahe. Hafn. 1598. 4.
Eiigprædiken over Peder Keß. Kbh. 1601.

Ibid. Sde Lector Ivar Bang blev 1643 Magister, og var efter Thura, omtrent til samme Tid Lector, da Frants Jørgensen maa være afgaaet. Thi da denne allerede 1625 var bleven Lector og J. Bang først 1640 kom hjem fra sin Udenlandsreise, kan denne ikke som Gjesfing mener i Subell. III p. 155, allerede 1636 være bleven første Lector theol. ved det da funderede Gymnasium.

Ibid. Af 10de Lector th. Christopher Schletter anfører Nyerup i sit Litt. Lex. de to Skrifter: Proscenium Terentianum, seu tractatio personarum comicarum in Terentio. Hafn. 1667. 12mo.

Theologiæ secularis tractatio prophetica de Theologia in genere considerata. Havn. 1675. 4to.

Pag. 30 Lin. 1 henvises ved 12te (skal være 11te) Lector Rhuman til Conrectorerne No. 13, maa læses 14.

Ibid. Artiklen om Lector Erasmus Jani Vardenius maa berigtiges efter hvad i dette Hefte S. 4 er anført om ham som 2den Conrector. Var endnu Lector og Medlem af Capitelet 1632, s. ved den 9de Conrector.

Ibid. Ved 4de Lector E. Dalhuus er Aarstallet 1558 en Trykfeil for 1658.

Pag. 35. Om een Rector eller idetmindste Lærer ved Roskilde Skole i den Katholske Tid, foruden de anførte, Hayes følgende Efterretninger, opdagede af Udj. Friis:

§ Necrolog. Lundense, Ser. R. D. Tom. III, 722—73 hedder det pag. 440: D. Idus Martii Anniversarium Thorstens Magistri Roskildensis.

§ Liber Daticus Lund. vetustior, S. R. D. III, 474—579, hedder det pag. 496: Idus Martii obiit Thurstein Magister Roskildensis in Domino.

Paa intet af de citerede Steder angives Dødsaaaret, men da Necrol. Lund. ikke har antegnet noget Aar senere end 1171, saa maa Thorstein have været Skolemester i Roskilde før den Tid. Series Episcoporum et Canonicorum, hvormed Necrol. Lund. slutter, er aabenbart suppleret efterhaanden af Yngere. Altsaa atter et Beviis paa, at Skolen var langt ældre end fra 1253. Jvf. 1ste Hefte S. 3 og 9.

Pag. 46 Mads Birkop Coldingensis kalder sig i sin Underskrift af Statuta vicariorum

(S. R. D. 6 p. 605) Matthias Birkeropius, maaskee efter en Landsby Birkerup, ifald en saadan skulde ligge eller dengang have ligget i Egnen af Golding.

Ibid. Mads Golding skal efter Gff. have været Rector til 1617; men dette maa være 1616, da han den 27 Martii under Titel af Succentor har underskrevet Confirmatio fratrum (S. R. D. l. c.), hvilket han blev da han afgik fra Rectoratet, medmindre han skulde have ført dette til hans Estermands Udnævnelse d. 12 Mai 1617, eller og der har været et Aars Vacance efter ham.

Pag. 47. Søren Hjort, fik som Conrector 1621 Magistergraden. Efter Universitets-Protokollen.

Pag. 52. Albert Jørgensen Altevælt blev først 1631, Aaret efterat han var bleven Rector, Magister. S. sammesteds.

Pag. 53. Herman Svier var Hører 1605. Hans Dvittering for Capitelstipendiet af 1615 er givet for Niels Frandsen (1ste Conrector), istedetfor hvilket Navn i Lin. 9 nedenfra urigtig staaer: Frands Nielsen.

Pag. 54. Willichius Westhovius var Canonicus i Lund. S. Ser. R. D. 6 p. 605.

Ibid. Lin. 17. Joh. Friderici Liigsteen findes ikke mere i Domkirken, men skal efter Behrmanu for endeel (omtr. 80) Aar siden være kjøbt af en Cancellieraad Hartmann, Raadmand her i Roskilde, som lod Inscriptionen udslibe, saa at kun i Randen kan sees et Par latinske Ord.

Pag. 59. Peder Schades Levnetsbeskrivelse findes udførligere i Gjeffings Jubellærere 2 Bind 1ste Deel.

Pag. 62. Jesper Schade blev 1ste Lectie Hører her ved Skolen 1692 eller 93, og derefter 1795 Rector i Kallundborg. Urigtigt anføres her, at hans ældre Broder Hans Schade (Johannis Petri) blev dimitteret tilligemed ham 1691, saasom han efter Skoleprotokollen deponerede to Aar for.

Pag. 63. Berndt Schnabel var efter det theol. Facultets Distinctionsprotocol fød, ikke 17 Febr. 1691, men 2 Febr. 1689. Saxtorph angiver 19 Febr. 1691. Om hans Levnet og Fortjenester er handlet i „Fortgesetzte Nachrichten von dem Zustande der Wissenschaften in den Dänischen Reichen: Fünfftes Stück“ og i hans Idie Estermands, Justitsraad og Rector Saxtorphs Program „Memoria Schnabeliorum patris & filii, Hafn. 1768.

En Mængde Breve af ham til Biskopperne Worm og Hersleb, hos hvilke det sees at han har staaet i stor Yndest, bevares i Bispearchivet. Det sidste af disse, til Stiftsøvrigheden, er af 10 Martz 1754 et Par Maanedes før hans Død, hvori han indberetter, at, da Præsten Abildgaard lod foretage noget Arbeide med den af ham kjøbte Regentsbygning, havde man stødt

paa en muret Kjælder, som var fyldt med Jord, og deri fundet en stor Sølskande, som før havde været forguldt uden paa, af Størrelse omtrent paa en Pot, hvilken Hr. Abildgaard med første gode Leilighed vilde indsende til Kjøbenhavn. — Af disse Breve lærer man ellers godt at kjende hans agtværdige Charakter baade som Rector og som Menneſte, samt adskilligt om Skolens Anliggender, meest dog kun om Beneficiernes Fordeling og Regnskabsfager, der paa de Tider var en stor Byrde for Rector, og angaaende hvilke han havde mange Ubehageligheder af sine Medinspectorer for Skolen, Domprovssten Buch og Borgemeſteren Juſtitſr. og Landsdommer Munthe, som ofte synes at have været temmelig myndige og uartige imod ham. I Disciplinstilfælde bemærker man hos ham en mild og billig Tænkemaade, og flere af hans Breve til Bifkoppen viſe hans Omhu for at Disciplene ikke ſkulde behandles med den Haardhed, ſom i de Tider ikke var ſjelden. De Kirker, ſom laae til Rectoratet og Conrectoratet, til det første 4, til det ſidſte 3, opnaaede han, efter megen Anſøgen derom, endelig i Aaret før ſin Død at faae ſolgte for en Capital, hvis aarlige Renter var 210 Rd. hvad uidentviſt var fordeelagtigere end at have beholdt dem, fordi deres aarlige Vedligeholdſe, iſær de langt frealiggendes, og da Formændene ofte havde ladet dem forfalde, forvoldte diſe deres Patroner ſtore Udgifter. Saaledes maatte R. Schnabel lade her værende Frue Kirkes hele Blytag paa ny omlægge, baade paa Kirken og Taarnet, hvilket ſidſte først nu for et Par Aars Tid ſiden i detſte Sted har faaet et Tegtag. I den Tid var den Dekonomie ikke tilladt.

I Aaret 1750 d. 12 Apr. meldte han Bifkoppen, at han nu kunde og vilde udbetale et Legat af 400 ſlette Daler, ſom han nogle Aar tilforn havde lovet at ſkjænke Kjøge Latine=Skole og givet Sikkerhed for, hvorved han allene betingede ſig, at ifald nogen af hans Aftom ſkulde komme der i Skole, dem da fremfor Andre maatte undes Renten. — Hvorledes han fordeelte Arbeidet i Skoletiden efter Forordn. af 17 April 1739, kan ſees af Bilaget No. 12 nedenfor. — Blandt de 213 Disciple, ſom han har dimitteret til Univerſitetet, findes foruden den anførte Conferentsraad G. Fleiſcher og mange Præſter følgende ſiden navnkundige Mænd: Etatsr. A. G. Zeilmann til Norholm, em hvem nedenfor; B. G. v. Delitz, Conf.=Raad og Prof. juris ved Univerſitetet; Chr. Friis Rottbøll, Dr. Prof. Med. ved Univ. Chr. Mich. Rottbøll, Prof. Dr. th. og Biſkop over Viborg Stift, P. N. Nyegaard Dr. Med. nobil. ſom Baron af Gartenberg og Director for Kongen af Polens Bjergværker. Rectorerne P. Arf i Viborg, J. Hoyer i Bergen, L. Lycke i Kbhvn, hans egen Søn G. Schnabel i Roſkilde og H. Gottſchalck i Aalborg m. fl.

Pag. 65. Af Rector B. Schnabels Correspondence med Bifkoppen kunne vi anføre følgende Anekdote, ſom er karakteriſtiſt for denne uden al Tvivl hoiftelſelige Mand og røber hans liberale Religionsgrundſætninger. Imedens hans Søn var Hører, fik han i et Privatbrev fra Biſkop Hærſleb en Advarſel om, at denne havde i Kbhavn Død paa ſig for at være for-

falden til Pietistierne, hvilket forbausede dem begge meget. Men da Mag. Christen efter at have læst Brevet oplyste Faderen om, at Marsagen vel maatte være den, at han i Kbhavn jevnlig kom til en gammel Skolekammerat, som var bekjendt for at helde til den Sect, og at han havde hørt Collegier hos Prof. Reufs, hvis Tilhørere de andre Studenter kaldte Reufsianer, var den gamle Mand ikke seen til at reifærdiggjøre sin Søn for Bispen, og skrev ham derfor under 15 Juni 1749, at han aldrig havde mærket Noget dertil, da Sonnen var munter som sædvanlig, ikke styede lystigt Selskab, aldrig læste nogen Opbyggelsesbog, men stedse kun hængde i sit Arabist; han havde derfor nu raadet ham, at han, for at gjendrive Nygtet, skulde spille Kort naar Folk saae derpaa, reise til Kbhavn for at gaae paa Comedie, o. s. v. — I Brevene forekomme ogsaa jevnlige Efterretninger om Sonnens derpaa fulgte Udenlandsreise. — Hans Hjertesgodhed sees bl. A. af et Brev, hvori han, efterat han havde seet sig nødsaget til at saae Hørerens Lundberg afflediget, skriver til Biskoppen, at det dog gjorde ham hjertelig ondt for denne, og at han ikke kunde blive rolig før det stakkels Menneſte fik Noget at leve af. Flere saadanne skjønne Træk af ham kunne i disse Breve findes.

Chr. Schnabels Dødsdag angives af daværende Conrector Sartorph i hans Program memoria Schnabeliorum, hvilket jeg i Udførelsen deraf fulgte, at være den 22 Nov. 1760, men det maa vel have været Begravelsesdagen, thi i Bispearchivet findes Sartorphs egenhændige Brev til Biskoppen af 21 Nov. hvori han indberetter, at Schnabel var død den 16de i s. M. Dog havde han endnu en Maaned forud, den 17de Oct. til Souverainitetens Jubelfest holdt en latinſt Oration, hvoraf han den 25de sendte Biskoppen en Afſkrift, som han havde maattet lade besørge af en Anden, da han allerede før den Dag havde været saa slet, at han ikke engang kunde reenskrive sin Concept, efter hvilket han da havde maattet holde Talem. Men denne Afſkrift findes ikke i Bispearchivets Papirer, saaledes som Conrector Sartorphs i samme Anledning holdte, hvorefter s. nedenfor i Tillæggene til S. 70*). Efter den Dag syntes vel, som Sartorph siger, Kræfterne at vende lidt tilbage, saa at han besørgede sine sædvanlige Forretninger til Maanedens Udgang; men dermed var ogsaa hans jordiske Virksomhed tilende. Allerede i Mai s. A. da han i Anledning af Conrector Tostrups Død foreslog Biskoppen Sartorph, som „den lærdeste og dueligste Skolekarl“ han havde hørt tale om, til dennes Eftermand, var han saa svag, at han „mere tænkte paa Evigheden end paa Tiden og paa snart at resignere“.

Sin Agrumia havde han affrevet tilligemed Epistler og Commentarier paa Arabist efter et Haandskrift, som han opdagede i Paris, og siden efter sin Tilbagekomst til sit Fædreland

*) Da Conrectors Tale er dateret den 18de Oct. sees heraf, at Jubelheltiligheden er holdt her i Skolen to Dage efter hinanden.

udgav paa sin egen Bekostning i Leyden og Amsterdam. — Dgsaa Mathematik beviser Sartorpe af hans efterladte Papirer at han havde lagt Bind paa, men efter sin Hjemkomst ikke sit Tid til videre at dyrke.

Pag. 66. I Anledning af Fleischers Klage over den yngre Rector Schnabels Brantenhed og Myndighed imod Hørerne, skyldes vel og hans Minde den Retfærdighed, at bemærke, ikke blot at hans Eyselighed vel kan undskyldte ham endeel, men og at han og vel undertiden kan have havt Aarsag til Misforstaaelse med Hørernes Udfærd mod Ungdommen, om ikke just med den gamle Svogersløvs, som han giver et herligt Vidnesbyrd, eller med Fleischers, som af hans Levnet sees ikke at have billiget nogen Haardhed, men snarere med H. Førstis, som han en 4 à 5 Gange havde maattet advare og irettesætte derfor, endstjont han dog senere skriver til Biskoppen, at efter dette slog nu F. næsten aldrig; hvoraf man altsaa kan see, at han heller ikke yndede de i den Tid saa sædvanlige Legemsstraffe. Dgsaa skriver hans Fader om ham den Tid, han var 4de Lectie-Hører, at hans Disciple ikke allene i Examen viste en udmærket Fremgang, men at de endog hængde saaledes ved ham, at nogle, som skulde opflottes i den næste Classe, frabad sig det, for at blive et Aar længere under ham.

S. S. Prof. Lysholm var, saavidt det skjønnes, en Mand, der gjorde sig megen Uimage med Underviisningen, og søgte at hæve den over det den Tid bestemte Maal; saaledes gav han i Ferierne de Disciple, der bleve hjemme, Underviisning i det franske Sprog, hvortil han ansøger Biskoppen, at der til Disciplenes Brug maatte for Skolens Regning anskaffes Exemplarer af nogle Bøger, samt indførte latinske og danske Taleøvelser, hvortil han indbød ved Program, hvilken Indretning fortsattes af hans Eftermand. Og som Skolemand har jeg for mange Aar siden hørt ham rose af een af hans forrige Disciple, som dengang var Præst i Fyen.

I hans Tid blev Cathedralstolens nuværende Bogsamling grundlagt, i det Proprietair, siden Etatsraad, Andreas Charles Teilmann til Nørholm i Riber Stift, som havde frekventeret Roskilde Skole og der nydt Beneficiat, hvis Beløb efter hans Forlangende var bleven ham opgivet til 97 Rdl., i Aaret 1764 ædelmodig erstattede Skolen dette med en Gave af 200 Rdl., med det Ønske, at derfor maatte kjøbes Bøger til Skolens Nytte, hvilket og skeede, i det derfor efterhaanden paa Auctioner blev kjøbt Bøger, som bleve opstillede i Skabe, til hvilke det af Lysholms Brev til Biskoppen af 20 Mai 1769 sees at man i den snævre Skolebygning var forlegen nok for at finde Plads. Efter Sigende skal der indtil 1805 have været til Bibliotheket aflædt et lidet Afstykke i nederste Classe. Dog til denne Gave indskrænkede sig ikke Teilmanns Velgjørenhed mod Skolen. Ikke alene stiftede han den sit Portrait i et stort Oliemalerie, som endnu pryder vor Skoleaal, men ved Erektion af Nørholm til et Stamhuus af 2 Febr. 1790 har han endydermere fastsat, at der af bemeldte Stamhuses Eier skal fra 1792 af til Bibliothekets Vedligeholdelse betales Skolen 20 Rdd. aarlig, stedse forud

forud for det følgende Aar; hvilket og siden den Tid nsiagtig er fteet, og saaledes nu foruden hine 200 Rbd. i et halothundrede Aar er af denne Donation tilskudt Skolebibliotheket over Et tusinde Rbd. hvilket naturlignvis har havt en ikke ubetydelig Forøgelse deraf til Følge. Sid Flere ville følge denne sjeldne Mand's Exempel! Hvad Gaver af Bøger Skolen har enkelte Andre at takke, skal jeg, hvis det vil forundes mig at fortsætte disse Programmer, ikke undlade i næste Hefte at melde.

Men vi komme tilbage til Prof. Lysholm. I Underviisningen formanede han Hørerne til den Saalmodighed med Disciplene, hvori han selv foregik dem med et godt Exempel. — Musik maa han ingen Elster have været af, da han i et Brev 1765 blandt de Gjenvordigheder, han havde i Roskilde, anfører, at hans Standhaftighed i hverken at tillade Disciplene at synge paa Concerten eller Selv at komme der, havde opvakt ham mange Fjender. — Over sine Indkomster klager han og jevnlig, især over det ham trykkende Paalæg, at skulle betale 130 Rdl. aarlig til Rectoren i Herlufsholm, Prof. Berndth, indtil denne fik det Professorat ved Universitetet, hvortil han var designeret, men som han, da det blev ledigt, refuserede, saa at denne Tribut aldrig fik Ende for Lysholm, som døde længe førend Berndth, og i den Gjæld til Skolen, som vi have anført i 1ste Hefte. Hans efterlevende Datter erholdt imidlertid dog Pension af Skolecassen.

Hans Lykønsnings-Carmen til Kong Chr. den 7des Bryllup var anonymt og fører Tite-len: *Ipsi lætitia voces ad sydora jactant intousi montes, ipsæ jam carmina rupes.* Det blev kun trykt i faa Exemplarer, som Fors. forærede til sine Venner, og kom ikke i Boghandelen, men undgik alligevel ikke en haard Medfart i de maanedlige Tillæg til Adressecointoires Efterretninger for 1767 Febr. hvor Rec. savner deri al poetisk Aand og beder Forfatteren „hellere at finde Smag i sine Landsmænds Roes og Bifald, end at vove sig paa en Bane, hvor der er saa faa, som kunne dømme om hans Fortjenester, og hvor han faaer Virgiler og Horatser til Rivaler“. Imidlertid roses Digtet dog for dets rene og zirlige Latinitet og metriske Rigtighed. Et Svar paa denne Recension af Corrector Sartorph har jeg læst i Miscr. men veed ei om det udkom.

I eet af hans Breve til Bistoppen finder jeg allerede et løst hentastet Forslag til Realskolers Dyprettelse, hvori han dog vilde der skulde læres Latin; samt den Mening, at Sorø Akademi hellere burde forenes med Kbhavns Universitet, end dette, som dengang sagdes at være paatænkt, fløttes til Sorø; om et norsk Universitet, o. A., som i de senere Tider er igjen bragt paa Bane, som om det var noget ganske nyt.

Pag. 68 Lin. 8 nedenfra staaer ved en Trykfeil 1763 istedetfor 1773 som Prof. Lysholms Dødsaar.

Pag. 69 Lin 1. Uagtet Justitsraad Sartorph var frygtet af Disciplene som en meget

alvorlig og streng Rector, var denne Frygt dog forbunden med en stor og velfortjent Høiagtelse, og Andet kan jeg heller ikke finde i det Fragment aus meinen Knabenjahren af den berømte H. Steffens, som er indrykket i Hjorts tydste Læsebog. Den Straf, han efter de Tidens Maade lod tildele en ældre Discipel, som havde mishandlet en yngre, var i det mindste retfærdig og rolig overlagt. Og af hans Breve til Biskoppen, som jeg her har for mig, er det oftere klart, hvilken ikke blot Retsindighed og Villighed han iagttog mod den ham betroede Ungdom, men endog med hvilken Kjerlighed og Varme han tog sig af dem, der fortjente det. See og S. 47 hans Grund til at anbefale L. C. Rjør.

Pag. 70. Af sin afdøde Rector Justitsr. N. Sartorphs her anførte Programmer er vor Skoles Bibliothek ved hans endnu levende Søn Hr. Professor, Ridder J. Sartorphs Godhed bleven forsynet med No. 1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. Det 11te, hvis Titel savnedes, sees nu at være Explicatio regulæ de inveniendis angulis ex datis tribus lateribus trianguli, 1784. — Tillige er der af Hs. Høiælsb. Høiærs. Hr. Biskop Dr. Mynster af Stiftsarchivet overladt Skolebibliotheket samme lærde og flittige Rectors tvende latinske Taler i Mscr. den ene, holdt af ham som Conrector

In secularem imperii sub Rege gloriosissimo Frederico III reformati memoriam, Oratio habita in Sch. Roesk. d. XVIII Oct. MDCCLX. Den anden af ham som Rector, overskrevet

Oratio pro introducendo Conrectore Mag. Severino Sevel, habita die XV Aug. MDCCLXXV. Begge retfærdiggjøre hvad vi i 1ste H. have sagt om hans rene og klare Latinitet.

Ibid. Ein. 6 nedef. Gren for Skolebibliothekets Stiftelse tilkommer, som vi ovenfor have viist, egentlig Etatsraad A. C. Teilmann, men da der for hans Gave af 200 Rbd. naturgivtis ikke kunde erholdes noget stort Forraad af Bøger, thi de 20 Rbd. aarlig begyndte først fra Aaret 1792 af, saa vilde Bibliotheket indtil den Tid ingen Silvert have faaet, og siden efter kun liden, dersom Sartorph ikke havde udvirket det Rgl. Rescr. af 17 Martii 1774, som og siden kom til Nytte, da nuværende Rector igjen (s. 1ste Hefte S. 87) fik det sat i Kraft.

En særdeles vigtig Foranstaltning var det og af Rector Sartorph, at der efter hans Forslag af 14 Sept. 1775 blev tilveiebragt Varme paa Skolen ved tvende Kakkeloynes Anstiftelse, den ene i Mesterlectien, den anden i det ydre Skoleværelse, saa at der nu om Vinteren ligesaa vel som om Sommeren kunde læses paa eet Sted og hele Underviisningen altsaa stedse kunde skee under Rectors Tilsyn, hvilket af flere Grunde var af Vigtighed. Før den Tid maatte Lærerne om Vinteren have Disciplene paa deres egne Værelser, Hørerne i deres Kamre paa Skolen, og Rector og Conrector i deres Bopæle, efterat baade Gymnasiet fra 1689 af og Regentsauditoriet siden 1754 vare borte. Besynderligt, at man ikke før er falden paa at

gjøre den Foranstaltning, da dog allerede Prof. Lysholm i et Brev til Biskoppen, medder, at han i Februarmaaned vilde holde Talevoelserne, i hvor besværligt det end vilde blive paa den tolde Skole at høre en 30 Taler. Men det synes i den ældre Tid at have været saaledes overalt. I min Skoletid i Ribe var endnu i Aaret 1786 i den Skolebygning, som Falkster havde gjort sig saa fortjent ved at faae opført, ingen Kaffelovne, Steengulv af røde Muursteen hvori maassive Skoleborde og Bænke vare fastgjorte, og Rector saae de tre Fjerdedele af Aaret intet til Underviisningen, hvorved det imidlertid dog ved Hørernes Flid i Almindelighed gik ligesaa godt, som i de tre Sommermaaneder, da der læstes paa Skolen. Men hver Lærer havde der ogsaa kun en Klasse af i det høieste kun en 7 til 8 Disciple. Hvorledes det derimod er gaaet til i den Tid, da Riber Skole efter Palladii Beretning havde 700 og Roskilde 900 Disciple, eller hvorledes Hørerne her senere i P. Schades Tid, da jeg af Skoleprotokollen seer, at der i nederste Lectie ofte har været 50 til 60 Pøblinge, have kunnet rummes i en Hørers smaa Kamre, er mig ubegribeligt.

Endelig blev og i Sartorps Tid til Forvaring af Brænde saavel for Hørerne som for Skolen opført det fornødne Huus, som endnu staaer langs med Kirkemuren Norden for Skolen.

Pag. 73—74. Naar Prof. Tauber tog Magistergraden er ikke meldt i hans Levnet; men efter Myerups L. E. underkastede han sig den dertil fornødne Conferents, da han begyndte sine theologiske Forelæsninger i Aaret 1773. Den theologiske Doctorgrad erholdt han uden Disputats ved Brediplom 1790 ved Universitetets Høitideligheder i Anledning af Kronprindsens (Fred. d. Stes) Formæling og Indtog. — Til de Skrifter, han efter sin Forfætning i Roskilde har udgivet, thi de 17 tidligere ere anførte i hans Levnetsbeskrivelse i Næraaes syenske Geistl. Hist., høre, foruden hans Bearbejdelse af Rosenmüllers Scholia in N. T., ogsaa „Menneskevennen Etatsraad J. Baggers Personalia“ (som bl. A. medens Tauber var Rector i Odense, havde stiftet et betydeligt Legat i samme Skole). Rbh. 1792. 4. I Iris for 1800, III S. 29—39 findes et Udtog af en Tale af ham „om Opforelse for det Almindelige“. I de af Thomsen udgivne philosophiske Afhandlinger 2den Saml. „Strøtanke til (hans forrige hjære Discipel) J. P. Spletths Minde“; og et Brev fra ham til Biskop Valle i dennes Levnet af J. Møller S. 169. Programmer udgav han ikke i Roskilde.

Af hans Breve til Biskoppen i Bispearchivet sees bl. A. hvorledes han tog sig af Disciple-lene imod ubevislige og ugrundede Beskyldninger, hvorpaa Erfaring Lærer at det sjelden pleier at mangle; ligesom og hvorledes han i Skolen, istedetfor de i ældre Dage saa almindelige Legemsstraffe, blot brugte, og sandelig med ikke mindre Frugt, Advarsler og Frettesættelser (Deruden at være haarde, i hans som i enhver agtet Rectors Mund sædvanlig ere fuldkomne tilstrækkelige), Degradering, Mulcter og i høieste Tilfælde Raad til at forlade Skolen, eller Forviisning fra samme, hvortil jeg dog ikke har sporet at det i hans Tid nogensinde kom. Samlgn. 1 S. S. 74.

Pag. 76. Især søgte han at danne Disciplenes danske Stiil, hvad der dengang, skjøndt befaleet i Skoleforordningen, ikke droges megen Omforg for i Skolerne. Men den Mængde Udarbejdelser, derved forekom, var det umuligt for ham at gennemsee og corrigere. Han nævdes derfor i min Tid med bagefter at dictere os et Mønster, men som desværre Mange efterstreve for mechanist til at have nogen Nytte af. I Aarene 1781 og 82 gav han endog hver Discipel i de lavere Klåser sin Opgave, af hvilke Opgaver tilligemed Prøvestykkerne, som han lod indhefte, jeg eier et heelt stort Qvartbind.

Ibid. Til de Foranstaltninger, han her i Skolen traf, kan henregnes, at han fik den Bøn eller Chorsang, som Disciplene Morgen og Eftermiddag maatte holde i Domkirken, og hvortil Ingen kom uden Disciplene, affaffet; skjøndt ikke uden Modsigelse af Domprovt Schulz, der i sin Erklæring derover til Biskoppen indvender, at enhver gudelig og kristelig findet vilde støde sig derover, og at det var et Sagn, at Dronning Magrethe skulde have givet saa Meget dertil, at 12 Disciple derfor kunde lønnes dertil, man altsaa ikke kunde hæve en Kongelig Anordning. Den samme gamle Skik fandt i min Skoletid Sted i Ribe Skole, om Morgenens Kl. 7 og om Aftenen Kl. 5, men i Odense ikke mere.

Et andet meget nyttigt Forslag af ham, som jeg finder i hans Breve til Biskoppen, kunde ved at antages være bleven Skolen til stor oekonomist Fordeel og besparet den en senere betydelig Udgift. Han søgte nemlig u. 21de Junii 1793 om, at hans for Skolen saa velbeliggende Gaard maatte aftjebes ham for Indkjøbsprisen 2000 Rd. skjøndt han havde sat 1000 Rd. mere paa dens Istandsættelse, til en bestandig Residents for Rector, hvorimod de 40 Rd. som betales af Domkirken til Huusleie for Rector, maatte bortfalde, saa at Domkirken ved Besparelsen af dem ikkun kom til at anvende en Capital af 1000 Rd. hvilken selv kunde indvindes ved at paalægge ham og Eftermænd et succesflot aarligt Uddrag deraf. Vistnok vilde Domkirken da i Fremtiden have faaet Bedligholdelsen at bestride, hvilken den, siden den forrige Rectorresidentses Bortfælgelse 1755 ikke allene var sluppen for, men endog havde erholdt de 600 Rd. for hvilke samme var folgt; men de 6000 Rbd. vilde været sparte, som Skolen 27 Aar senere maatte give Prof. Begtrup for at faae den samme Gaard, ikke i nogen forbedret Tilstand, til Rectorresidents.

Pag. 76 Slutn. Af de 215 Disciple, som sal. Prof. *L a u b e r* i sine tre Rectorater har dimitteret til Universitetet ville vi blot nævne følgende som de mærkeligste. Fra Horsens: de afgangne Prof. og Stiftsprovst *Clausen* i Rbh. som blev udmærket til 1ste Gr. Præsten *J. Hornsyld* og Etatsr. *D. Hornsyld* (udm. til Artium). Fra Odense de afg. Biskop *Hjort* i Ribe, Amtsprovst *Bøgh* i Herfølge, Prof. og Univ.-Bibliothekar *Dr. D. D. Bloch*, Philosophen *J. S. Spleth* (udm. til Artium), Prof. *Begtrup*. Fra Roskilde: Provst *Strøm*, Prof. Rector *Sartorphy*, Etatsr. og Dverretsassessor *Blechingberg*, Pastor *Brünniche* i Holland (udm.

til Artium), General-Consul i Nordamerica N. Pedersen, Gen.-Auditeur Rosenstand = Goiste, Gen.-Consul Gjerlev, L. Andersen (øverst udm. til Artium), afg. Provst Nordam, Prof. Dr. Larsen, Prof. Rector C. Tauber, Pastor F. C. Voserup (udm. til Art.), Pastor Nyholm i Nyborg (udm. til Art.), Etatsr. C. G. Tauber (øverst udm. til Art.) og samme Aar Pastor F. C. Matthiesen (udm. til Art.*), Provst D. P. Smith i Stege, afg. Rector Fibiger, Etatsr. og H.-Rets Advocat Treschow, og mangfoldige Præster.

Pag. 77 Lin. 5. Efter hans Død blev ikke blot her i Skolen hans Minde hædret, men ogsaa i mange af de offentlige Blade sat ham et Eftermæle, af Provst D. P. Smith, Biskop Hjort, Prof. Larsen og Rector Fibiger i Skilderiet, af Prof. Stougaard og Pastor Blicher i Aarhus Avis, af Pastor Dreyer og en Ubenævnt i Randers Avis. Men intet Mindekrift om ham er skjønnere og mere treffende, end hans Nekrolog i theol. Bibl. 10de Bind af Prof. J. Møller, som sluttes med et ligesaa smukt som hjerteligt latinſt Epicedium af daværende Adjunct siden Rector Fibiger Et Vers af samme Prof. Møller findes under hans Portrait, som da blev stukket af Blindt, men ikke just ligner paa det bedste. Endelig omtales han endnu medens han levede ofte og hæderlig i Nyerups Udkast til de latinſte Skolers Historie Kbh. 1804, hvor det blandt andet pag. 160 hedder om ham og hans Formænd:

„Som Rectoratet ved Skolen i Koeskilde er et af de meest indbringende i Danmark, saa kan det ogsaa bramme med en igjennem et heelt Aarhundrede ved Schader, Schnabeler, Sartorpher og Tauberer fortsat og lige ned til vore Tider sig strækkende Rad af eminent duelige Rectorer“. — Dette kan nuomstunder ikke saa lige lykkes een og samme Skole, da Rectores gageres vilkaarlig eller efter Personernes Anciennitet, og ikke Embedet ved nogen Skole har sin bestemte Indtægt, som kunde lokke de dueligste Mænd til at søge det bedre lønnende.

Pag. 77 med. Istedetfor 21) læs: 24) Mag. C. F. Schultz. — Han blev 2den L. Hører 1784, og af Rector Sartorph u. 7 Sept. 1786 anbefalet til at blive Lærer for 3die Lectie paa Grund af „de særdeles gode Prover paa hans Flid og Gaver til at undervise, som Rector ved sidste Examen havde bemærket“. Til 4de Lectie 1788, og 5te 1789.

*) Skulde Nogen af slike mange hæderfulde Udsal af ex. artium i den ældre Tid, der vist nok gjøre Rectoren Tre, ville anstille nogen for den nyere Tid usforbeholdt Sammenligning, da maatte det behageligen erindres, ikke blot at Fagene dengang vare færre og Charakterrubrikerne kun 6 og een for Stilen, hvori det da var lettere at faae en samlet god Hovedcharakter, end nu i 12, af hvilke endog nogle, naar Charakteren er mindre forbeholdt (selv blot et h. ill.), regnes dobbelte, istedetfor at fordem alle Factorer havde lige Værd, samt at Forbringerne overhovedet ikke vare saa strenge som nu: men især og, at Rector dengang havde alle Fag i de to sidste Skoleaar, istedetfor at de nu ere deelte imellem forskellige Lærere, hvori Fremgangens større eller mindre Grad altsaa ikke kan tilskrives ham; for ikke at tale om den tilfældige Omstændighed, om man faaer meere eller mindre opvakte Disciple, og andre flere Forjaeger.

Ibid. Lin. 9 nedensf. Hvad her er sagt om Udfaldet af hans theol.-Attestats er urigtigt, da han dertil d. 16 Apr. 1787 kun fik ringeste Charakter. Men det kan ikke laste nogen Skygge paa hans Minde, da han kun tog denne Examen som et Nødanker under de maadelige Udfigter, der dengang vare for ham som Skolemand, efter en kort Forberedelse, hvortil hans daglige Skolearbejde levede ham alt for liden Tid, og han derfra ikke erholdt en saadan Dispensation, som i saadant Tilfælde er forundt Andre.

Pag. 79 Lin. 7. Rector Hasselbalch blev virkelig Hører Aar 1801. Gift med Maren Raæ. — Af Skrifter har han kun udgivet et Program, indeh. „Breve om Opdragelsen og Dannelsen i de lærde Skoler af Baumgarten-Crusius, oversatte, Viborg 1725 og de befalede Skolefosterretninger, tilføiede Wesenbergs Indbydelseskrift 1830. S. Erslevs Forf.=Lex.

Pag. 83 Lin. 11. Blochs Formand som 5te Lectie-Hører, der 1796 blev Præst i Frørup, var hans uforglemmelige Ven, den hoiftagtværdige og udmærket duelige Rasmus Høberg, der kun 5 Aar derefter døde i dette Embede.

Pag 86 Lin. 4. Til hans Livs glædelige Begivenheder hører og en liden Udenlandsreise paa et Fjerdingaarstid i Tyskland, hvor han besøgte de berømteste Skoler og Gymnasier og gjorde interessante Bekjendtskaber med de fortrinligste Universitets- og Gymnasiallærere og andre udmærkede Lærde.

Pag. 89 Lin. 10 nedensfra: Hans ved Reformations-Jubilæet 1817 paa Skolen holdte latinste Tale, som ikke er udgivet i Trykken, handlede om: „*Qvænam siut causæ, cur in ludis nostris literariis pia mente colenda esse Lutheri memoria videatur*“. Den i samme Anledning 1836, af Mangel paa passende Plads i den gamle Skolebygning, i Domkirkenes Chor holdte danske Tale er anført i Erslevs Forf.=Lex.

Endelig maa her berigtiges den Tid, der S. 82 Lin. 7, og S. 90 Lin 1 er anført som den, da han for 50 Aar siden erholdt sit første Skoleembede, hvilket ikke var i Julii Maaned, men den 10de September 1793. Hans Jubilæum, som saaledes i Aar indtreffer paa denne Dag, have en stor Deel af hans forhen værende Disciple, hvoraf saa Mange nu ere i anseete og agtede Stillinger, viist ham det Venstab og den Hæder, at ville hoitideligholde, samt til varigt Minde derom besluttet og paabegyndt ved Sammenstud at stifte et Legat, som skal bære hans Navn, og hvis videre Ordning og Anvendelse de ville overdrage ham selv. Saa stort og for ham hæderligt et Beviis, som dette er paa disse Alders Kjærlighed til ham, saa hellig en Pligt bliver det ham, at anvende al sit Overlæg og Omhu paa, at dette Legats Hovedoieemed, som han antager det stemmende med de ædle Stifteres Hensigt, at ville blive det, at understøtte unge Studerende, paa bedste og sikreste Maade vil kunne opnaaes, til hvilken Ende ethvert godt Raad af dem naturligtviis vil være ham vigtigt og kjærkomment. Han griber denne Leilighed

for offentlig at bevidne disse Kjære sin hjerteligste Taknemmelighed. Saavidt skreven og trykt inden 10 Septbr. Dertil kan nu føies:

Bemeldte hans Jubilæum feiredes ved en Høitidelighed paa Skolen, et stort Festsmaal tid i Siæstgivergaarden Prindsen, og et Bal for de yngre (Studenter og Disciple), hvoraf den første var foranstaltet af Skolens Lærere, de tvende sidste saavel som Legatets Stiftelse ved en af hans fordums Disciple udvalgt Comité, bestaaende af Hr. Adjunct Kruse, Etatsraad Meergaard, Pastor Tillisch, Adjunct Winther og Pastor W. Bang. Den Kongelige Universitets-Directions Medlemmer, der om Formiddagen havde tilligemed deres egen for ham hæderlige Lykønskning overbragt ham Efterretningen om, at han af Hans Majestæt var allernaadigst udnævnt til Etatsraad, bærede alle tre Festiviteter med deres Nærværelse, ved hvilken Leilighed han havde den Lykke og Glæde, at see en talrig Forsamling af saamange anseete og agtede Mænd, hvoraf en stor Deel fordum i tre Skoler havde været hans Undervisning anbettede, og nu, endog fra fjerne Steder, vare ilede hid for at vise ham deres kjærlige Deeltagelse. Af Directionens første Medlem, Hr. Conferentsraad Engelstoft, og S. S. Hr. Biskop Mynster, samt Mange flere, som hindredes fra at sjenke ham deres personlige Nærværelse, modtog han samme Morgen skriftlige Lykønskninger. Til Solenniteten paa Skolen blev han af det samtlige Lærerpersonale ved en hædrende Lykønskningshilsen af Overlæreren Hr. Dr. Thortsen Kl. 12 anmodet at begive sig med dem sammesteds hen, hvor da den ældste af hans her tilstedeværende forrige Disciple, Høiarværdige Hr. Provst Sørensen i Snoldelev, i et ligesaa smukt som hjerteligt Foredrag viste, hvilket Krav retskindige Lærere have paa Hønsomme Disciples Taknemmelighed og Kjærlighed, hvoraf Taleren da gjorde en kjærlig Anvendelse paa denne hans Ungdoms Lærer. For og efter Talen opførtes under Hr. Cantor Hartmanns Anførsel en af ham til den skønne Text af Hr. Pastor Hertz komponeret smuk Cantate. Ved Ankomsten til Festsmaal tidet blev han modtaget med en hjertelig Velkomsthilsen af Comitéens Formand Hr. Adj. Kruse, og ved Bordet en hædrende Toast udbragt for ham af Directionens Medlem Hr. Etatsraad Hansen, og for hans Familie af Hr. Etatsraad Meergaard. Endelig stemtes og det talrige Selskab til Munterhed ved en Bordsang af Hr. Provst Sørensen, og en anden, hvormed han ved Ballet blev modtagen, af Studiosus Hr. Theod. Hertz. Saaledes forenede sig Indest og Venstab og saa Manges kjærlige Deeltagelse til at gjøre ham denne Dag til en af de allerglædeligste i hans hele lange Skoleliv; og han haaber, man ikke vil regne ham det til en utilgivelig Forsængelighed, at han i sit Livs Historie ikke med Taushed har forbigaaet, hvad han anseer for den største Lykke og den skønneste Løn, der kunde vederfares nogen Skolemand, og ved Mindet om hvilket han og har ønsket at disse Blade maatte bevare det om hans dybeste og inderligste Taknemmelighed.

Til nærværende 2det Hefte:

Pag. 8 No. 9. Matthias Hviid har formodentlig førend 1632 været Hører, thi endt han ikke findes blandt disse. I Biskoppens Copiebøger nævnes han senere som Præst.

Pag. 23 Lin. 8 nedens. Af Prof. Suhr, som vedbliver at beholde sin Interesse for Skolevæsenet og anvende sit Otium til videnskabelige Sysler, er endvidere ganske nylig udgivet en især for Skolemænd vigtig og interessant Samling „Smaa skrifter af pædagogisk og historisk Indhold, tildeels for udgivne som Skoleprogrammer“, hvilken Samling han har dediceret nærværende Indbydelseskrifts Forfatter i Anledning af hans Jubilæum.

Pag. 24. Sal. Dr. Thrige's allerede betydelige Bibliothek, især af philologiske og historiske Skrifter, blev efter hans Død solgt ved Auction, hvoraf da til Skolebibliotheket erhvervedes henved 300 Bind.

Pag. 45 Lin. 15 for „variare“ læs: vicariere.

Pag. 50 Lin. 18. Prof. C. Tauber i Aalborg blev Ridder af Dbrg. 28 Oct. 1836.

Bilag No. 9. (til pag. 2 ovenfor).

Capittulet i Roeskilde fik brev anlangende noget Korn att forordne till Degnene Sammesteds.

Christ. 4tus. B. S. G. I. Efter som vi aff eders vnderd. relation Naad. haffuer erfaret den tredie profession vdi Gymnasio der vdi vor Kjøbstad Roeskild, huortil vi for nogle Aar sidet et Canonicatum haffuer perpetueret, ikke synderlig at behøffuis mens til Conrectorem der vdi Stolen och hans efterkommere gaffnligere at kunde perpetueris Da ere vi Naad. dermed tilfredts, haffuer och allerede derom Naad. ordre vdgiffuet. Och efterdi fornte Conrector eller hans Efterkommere intet viidere stall nyde aff de 25 pd. Korn som hannem aff Degnene aarligen er bleffuen giffuen end 5 pund allene, da ville vi Naad. at i gjører den anordning at de øffuerige 20 pd. Korn bliffuer andre Degne tillagt som ingen beneficium haffuer. Hafniæ 18 Aug. 1646.

Af Cancelliets Archiv Sjællandste Tegnelser 1646—48. — Meddeelt af Hr. Conserentsraad Engelstoft, C. af D.

Bilag No. 10. (til pag. 11, og 1ste Hefte pag. 25).

Lovene for Regentsens Alumni, som findes her i Skolearchivet, skulle følge med næste Hefte, tilligemed de gamle Skolelove, samt Niels Hemmingsens Reglement for dem, som nøde Kosten i Klosteret, — alle paa Latin.

Bilag No. 11. (til 1ste H. pag. 31 No. 8 og her p. 61 No. 7).

„Wi Christian IV p. p. gjøre Bitterligt, at efter som Wi naadigt komme i Erfaring, hvorledes den ordinaire och fornødne Guds Tjeneste, som efter Ordinancken pleyer, og bør at stee udi Domkirckens og Graabrødre Sogner i vor Kjøbstad Roeskilde, og hidtil af tvende Sognepræster er forrettet og betjened, kan af een Sognepræst med tvende Capellaners Medhjælpning vel forestaaes og forrettes. Da paa det at Rector Theologiae udi Stifts-Skolen der sammesteds kunde herefter være frie for Prædikestolen, og des flittigere sin Profession til Ungdommens Forbedring og Optugtelse, hver Dag een Time continuere og for-

rette, haver vi naadigst bevilged og tilladed, saa og nu med dette vort aadne Brev naadigst bevilge og tillade, at herefter samme Domkirke og dertil lagde Graabrødre Sogn, som det nu foresunden er, af een Sognepræst maa betjenes o. s. v.“ dateret „Kjøbenhavns Slot d. 26 Febr. 1625“.

Bilag No. 12. (til pag. 64 her ovenfor).

Rector B. Schnabels Fordeling af Underviisningen efter Frdg. af 17 Apr. 1739.

Clarissime Domine Conrector, Doctissimi Collegae, Amici Honoratissimi!

At vi i Gnds Nafn kand indrette vor Skolegang efter den Kongl. allernaadigste Forordning af 17 Apr: 1739; Efterat Samme ey allene er blefven publiceret her i Byen, men Endog tilskicket Provsten, som jeg og derom er blefven erindret af Biskoppen, da faar vi i tilkommende uge giøre en begyndelse derpaa — Dog saa, at, som jeg ick finder mig i den tilstand, at jeg kand begynde paa Søndag, og mueligt Conrector, som Pand sagde mig forleden Dag, vilde, at jeg skulde begynde først, faar Søndag og Mandag gaa forbi, at vi saa tilsammen kand begynde denne nye Skolegang førstkommande Tiirsdag om Gud ellers gifver mig saa megen Hjælp.

Vi møder da i Skolen paa den ordinaire tiid Kl. halfgaaen 7, De undtagen, som skal være i Kirken, hvor en af Collegis faar være hos, efter den 36 Art: Og førstegang gaar Monsr. Gamborg, Da de siden Tiirsdag og Onsdag stiftes dertil.

Og først holde vi Bøn saaledes, at der siunges en Danst Psalme, siden læser een af 1ste eller 2den Lectie Morgen-Bønnen paa Danst, og Fader Vor og til sidst læses i hver Lectie et Capit: i Bibelen ogsaa paa Danst, af det Gl. Test: om Formiddagen, og af det Nye Test: om Eftermiddagen: Efter den 23 Artic: Derefter begynder Vi Læsningen med at igjennemgaa det oplæste Capit: hver i sin Lectie, som forberørte 23 Art: befaler; Og naar det er til ende, holder jeg for tienligt, at stiiil strax blifver gifven den Hالفve deel af Lectien, hvilken giøres, imens vi gaar til den anden Hالفve deel, at høre Dem deres Lectier, og derefter blifver strax rettet; Efter den 25 Artic: (Men som de mueligt i 1ste Lectie ick alle giør stiiil, saa kand Mons. Sylling gifve de Øverste stiiil at giøre, imens Pan hører de nederste).

Og dette faar saaledes indrettes, at det blifver bestilt til Kl. halfgaaen 9; Ved Dette Klokkeslett, som Mons. Sylling ved en af sine Discipler lader Rector og Conrector advare om, gaar vi ud af Skolen Lærere og Discipler indtil Kl. 9. da gifver vi strax den anden Hالفve deel en anden stiiil, som de giør, imens de forige blifver overhørt, og siden faar den rettet, indtil Kl. er 3 Dvtr. til 11 da der siunges et Vers eller tu af en Psalme, læses een liten Bøn og Fader-vor, da det, som er siunget og læst, forklares indtil Kl. slaar 11; Efter den 24 Artic:

Om Eftermiddagen møder vi som ordinar Kl. 1 og begynder ligesom om Formiddagen indtil Chor-Tiid Kl. halfgaaen 4re: Derefter holder vi ey indtil 4re, og da møder igjen, og holder dette indtil 1 qvtr. til 6, da, naar vi advares om Klokkeslaget, slutter Vi vor Skolegang ligesom om Formiddagen; Men at vi kand Hafve disse 8te Skoletiimer, opsettes Epifvetiiden paa Klosteret til 11 om Formiddagen og halfgaaen 6 om Aftenen.

Om Onsdagen møder Rector i Skolen Kl. halfgaaen 7, og er der indtil halfgaaen 9; Derefter møder vel Conrector Kl. 9 og er der til 11; Eftersom læsning om Fredag Formiddag blifver ophævet formedelst Kirke-gang; Men Onsdags Prædiken forsørges, som sædvanlig, dog saa, at en af Collegis er tilstede hos Disciplerne, men Kl. 9; naar Præken er tilende, gaar de samtl: i Skole indtil 11;

Onsdag Eftermiddag gaar Rector i Skole fra 1 til 2, saavel som og Horerne, som Catechiserer for Deres Discipler, efter Art. 39, uden Bøn for og efter; Men Kl. 2 møder Cantor, som over Disciplerne i at sunge, skrive og regne.

Taarsdag holdes ligesom Tirsdag, undtagen at Rector og Conrector stiftes til at give 2 extemporal-stiile ugentlig, saa at, naar jeg den 1ste uge har givet 2 saadanne stiile, giver Conrector idun een, og ugen efter giver Hand 2, og Jeg een; Dog faar vi i hver Lectie, foruden de 3 ugentlig befalede stiile i den 25 Art.; endnu give dem i hver Lectie 2 sc: Onsdag og Løverdag, som Børnene selv kand gjøre hjemme, saa at jeg dicterer een i den Øverste Lectie om Onsdagen, hvilken gjøres til Taarsdag, og Conrector dicterer sin om Løverdagen, som gjøres til Mandag.

Fre dagen møder vi samtlig i Skolen, naar det ringer 1ste gang, holder Bøn, læser i Bibelen, forklarer det, der læses, og naar det ringer sammen, gaar i Kirken, saaledes at hver lærere gaar efter sin Lectie; efter den 36 Art: Efter Præken examinere vi Præken, hver i sin Lectie, hvori Rector og Conrector alternerer, og saa slutter med et vers af en Psalme efter den 31 Articul.

Fre dag Eftermiddag holdes som Tirsdag eller Taarsdag.

Løverdag Formiddag, som Taarsdag Formiddag.

Løverdag Eftermiddag seer jeg icke, det er befaleet nogen af os at gaa i Skole, saa lunge Klosteret staar.

Søndag eller Hellige Dage holder Vi vor Kirkegang, Hvimesse og Aftenfang ligesom om Fredagen; efter 36 og 37 Art: Men som Collegæ 5tæ og 4tæ Classis har Deres Sogner at oppasse, da de derfor icke kand møde i Dom-Kirken, meener jeg 5te Lectie de dage kand samles med Mester Lectie, og 4de Lectie med 3die Lectie, og der blifve examinerede af Præken. Ellers møder jeg paa Klosteret Middag og Aften, ligesom Conrector tager Mandagen, Mons. Gamborg Tirsdagen, og saa fremdeles ugen igiennem, og der holder exercitia Disputatoria; Søndag og Pl. Dage efter Evangelier og Epistler; De Søgne Dage over visse Theologisce theses af Holatii Systema, saafom Børnene har samme Bog, efter den 40 og 53 Art.

Mandagen holdes som Torsdagen.

Præcepta angaaende, da kand vi bruge dem, vi hafver, indtil vi efter haanden kand faa Dem, som befales i forordningen; Ellers kand ved de Nederste Lectier forstaaes 1ste og 2den Lectie; Ved de Mellemste 3die og 4de Lectie og ved de Øverste, 5te og Mester-Lectie, Da vi siden kand vedtales eller overlegge, hvad i enhver Lectie kand tracteres, eller enhver Lærere handle, og saa siden det indsende til Biskoppens approbation efter den 29 Art. Det allene observeres, at hver dag, efter den 39 Art., blifver læst noget i Theologie eller i Catechismo; Og samme 39 Art. observeres ved Catchisationen i Kirken. Og saaledes meener jeg, vi paa bedste Maader kand holde os efter den Kongl. Forordning indtil Wiidere.

Jeg er ellers

Roeschilde
d. 23 May 1739.

Clarissimo Dnc. Conrector
Doctissimi Collegæ
Amici honor.
Deres
pligtlydigste tiener
B. Schnabel.

Skoleefterretninger

for Skoleaaret fra Oct. 1842 til Slutningen af Sept. 1843.

Den givne Underviisning har været:

Alf Rector: Latin i 4de Klasse, hvor i 6 Timer ugentlig er fortolket Ciceros Tale pro T. Annio Milone, Virgils Æneide 5te Bog, Horatii Epistlers 2den Bog og ars poetica. Med øverste Afdeling Odernes 2den og 3die Bog, og i en 7de Time læst cursorisk endeel af Ciceros Epistler og Terentii Phormio, samt 2 Timer latinste Stiløvelser. — Græsk: 4de Cl. 5 T. ug. Herodots 9de Bog. Xenophons memor. Soer. 2den Bog. Platos Kriton. Endeel af Tregders Anthol gr. samt Homeri Odyssea 9—12 Bog (cursorisk repeteret). Og istedetfor Hebraisk 13—16 Bog af Odysseen. — 3die Klasse 2 Timer ug. 2den og Halvdelen af 3die Sang af Homers Odyssee. — Hebraisk med Dimittenderne hele Genesis, samt med Tvende et Udvalg af Psalmerne, og i første Halvaar med hele 4de Cl. Capp. 11—30. — Tydsk 4de Cl. B endeel af Hjorts Læsebog, samt Øvelser i mundtlig Oversættelse fra Dansk, i Vinterhalvaaret 2, i Sommerhalvaaret 1 Time ugentlig. — Religion 4de Cl. B et fuldstændigt Cursus efter Fogtmanns Lærebog og Herslebs Bibelhistorie, samt Halvdelen af Matthæi Evangelium med en kort Gregese.

Alf Overlærer Dr. Thortsen: 4de Klasse hver Afdeling 1 Time ugentlig øvet i dansk Stil, tildeels Oversættelse af ulæste latinste Stykker; og med begge tilsammen gennemgaaet §§ 1—16 i Doctorens „Udsigt over den danske Litteratur“. — I Latin 2 Timer ug. med hele 4de Cl. fuldenndt Ciceronis Quæstiones Tuscul. 5te Bog, og læst Sammes Lælius & Cato Major. Med nederste Afdeling: 3 T. ug. Ciceronis Orationes pro Ligario, pro Deiotaro, pro Archia. Desuden med 4 Cl. a og 3 b; Livii hist. lib. XXIV fra c. 18 til Enden. Med 3 Cl. b og a Livii lib. II. Fremdeles har saavel 3 Cl. som 4 a gennemgaaet hele Syntaxen efter Dorphs lat. Gramm. I latinste Stil er 4 Cl. a bleven øvet 3 Timer, 3 Cl. b i 2 T. ugentlig.

Af *Adjunct Algerup* er i *Hebraiske* læst med 4 Cl. b (Dimittenderne undtagne) i sidste Halvaar *Genesis* Cap. 31 til Enden. Med 4 a *Begyndelsesgrundene* samt *Genesis* 1ste Cap. under hvis Læsning *Verballæren* er indøvet. — I *Franske* 4 Cl. b *Vorrings Læsebog*, fra p. 201 til Enden. *Sammes Etudes litt.* p. 49—60 og 75—102. *Vjerrings Recueil* p. 1—48, samt deraf lært endeel udenad. Læst *Vorrings Grammatik* og ikke faa *Timer* benyttede til mundtlige og skriftlige *Stiløvelser*. — 4 a *Vorrings Læsebog* fra p. 151 til Enden. I *Sammes Grammatik* repeteret *Formlæren*. — 3 Cl. *Samme Læsebog* p. 1—106. I *Gramm. de ureg. Verber* og forrige *Mars Cursus* repeteret. — 2den Cl. b *Vorr. Manuel des enfans* p. 91 til Enden. — 2den Cl. a *Samme Bog* forfra til *Dialogues*. I *Gramm. Artiklen, Pronom. og Hjælpeverberne*. — I *Græske*: 3die Cl. 3 L. ug. *Xenophontis Anabasis* 1, 7 til Enden og 4, 1—5. — 2 Cl. b Af *Blochs Elementarbog* 1ste *Cursus Verba* paa μ . og af 2det *Cursus Fablerne, Anekdoterne* og 7 Blade af *Mythologien*. — 2 Cl. a *Blochs Grammatik og Elementarbog* 1ste *Cursus* til *Verba* paa μ . — Af *Latin* i første Halvaar med 3die Cl. *Cæsar de bello civili* 2, 1—23. I sidste Halvaar overtaget i dets Sted *Hebraisk* med 4 Cl. b, og i 3die allene beholdt *lat. Stil*.

Af *Adjunct Friis* læst med 4 Cl. b den gamle og *Fædrenelandets Historie* efter *Langbergs og Allens Lærebøger*; den nyere i *synchronistiske* *Afsnit* efter *Kofods Udtog*. Den gamle og nyere *Geografie* efter *Langberg og Ingerslev*. — 4 Cl. a Den nyere og *Fædrenelandets Historie* efter samme *Lærebøger*. *Europas Geografie* efter *Ingerslev*. — 3 Cl. Den gamle *Historie* efter *Kofods Udtog*; den nyere efter samme *Lærebog* fra *Tydskland* og *Bogen ud*, samt fra *Danmark* til *Frankrig*. I *Geografien* *Asien, Afrika, Amerika og Australien*, samt *Indledningen* til *Geogr.* og til *Europa* efter *Ingerslev*. De første *Lande* i *Europa* repeterede. — 2 Cl. b *Grækernes Historie*, samt den nyere *Hist.* forfra indtil *Spanien*. *Asiens og Afrikas Geografie* efter *Ingerslev*. — 2 Cl. a Hele den gamle *Historie* samt *Danmarks* indtil 1536, efter *Kofods Udtog*. I *Geografien* *Europa* indtil *Frankrig* efter *Ingerslev*. — 1 Cl. b i *Historien* *Kofods fragmentariske Lærebog* fra *Helvetien* til *Bogens Ende*. Hele *Geografien* efter *Millings Lærebog* for *Begyndere*. — 1 Cl. a *Europas Geografie* meest efter *mundtlig Foredrag*. — *Kalligrafie* i 2den Cl. b, a, og 1ste b, a.

Af *Adjunct Winther* er i *Religionslæren* gennemgaaet med 4 Cl. a og 3 Cl. samlede i 3 *Timer* ugentlig af *Fogtmanns Lærebog* den sidste Halvpart fra S. 113, og tillige *Indledningen*; af *Herslebs større Bibelhistorie* fra S. 95 til 201. — Med 2 Cl. b 2 L. ug. *Fogtmanns Lærebog* S. 1—70, og *Herslebs st. Bibelhist.* fra S. 230 og *Bogen ud*. — Med 2 Cl. a i 2 L. ug. de 4 første *Capitler* af *Balles Lærebog*, og af *Herslebs st. Bibelhist. Sødernes Historie* til *Kong David*. — Med 1ste Cl. i 2 L. ug. *Blochs Grundlæg for Religionsunderviisningen* til S. 24, og i *Herslebs lille Bibelhist.* fra S. 121 til Enden, og derpaa forfra til S. 76. — Af *Latinen* i 2den Cl. b hvoraf i 5 L. ug. er læst *Cæsar de bello*

III

gall. fra 4de Bog til 16 Cap. i 6te. I andre 2 Timer af Corn. Nepos: Eumenes, Phocion, Timoleon, Reges og Hamilcar. 2 T. ug. anvendte til latinske Stiiløvelser, og 1 til mundtlig Doversættelse af Trojels Exempelsamling. Sevnfides med Latinen læst udvalgte Stykker af Dorphs lat. Grammatiks Formlære og Syntar. — Af Latin i 2 Cl. a læst af Nepos Eumenes og Phocion, senere i Dornings lat. Elementarbuch vita Ciceronis til p. 123, og til samme Tid af Dorphs Grammatik Formlæren til p. 42. Latinske Stiiløvelser 2 T. skriftlig og 1 mundtlig som i foranstaaende Classe. — I 1ste Cl. a al Latinen, hvorefter læst i Blochs Elementarbog til p. 64, og af de videre Fremrykkede desuden til S. 74, alt i de Uffnit af Bogen, der ere betegnede med a.

Af Adjunct Broager i 4de Cl. b gennemgaaet hele Geometrien efter Mundt, og Arithmetiken efter Jørgensen, samt Logarithmer efter eget Dictat. — I 4de a af Mundts Geometrie den theoretiske Deel, og af Arithmetiken Decimalbrøf, Læren om de irrationale Størrelser og Udbragning af anden og tredie Rod. — I 3die Cl. af Geometrien Proportioner og Læren om ligedannede Figurer efter Mundt. I Arithmetiken de hele Tals Theorie samt Brøf efter Dictat. — I 2den Cl. b Geometrien til Proportionerne efter samme Lærebog, og i Arithmetiken practisk Bogstavregning i de 4 Species og i Brøf til Udvikling af en Brøf i en uendelig Række, men det Hele uden Beviser blot stærkt indøvet. — I Tydsk læst med 3die Cl. Hjorts Læsebog fra pag. 326 til 383, samt Kjonslæren, Betonning og Rettskrivning efter Sammes Grammatik. Den ene af de to Ugetimer anvendes til tydsk Stiiløvelse. — I 2den Cl. b i samme tydsk Læsebog SS. 237—275, og 288—312, og i Grammatiken SS. 45—95 samt Kjonsreglerne. — I 2den Cl. a, af samme Læsebog SS. 40—87, og i Gramm. Conjugationer og Declinationer, Adjectiver og Rectioner. — 1ste Cl. b Declinationer og Conjugationer, samt de 44 første Sider af Hjorts tydsk Læsebog.

Af Adjunct Kruse er til Underviisning i Modersmaalet i 3die Cl. gennemgaaet Rahbeks Skrift om den danske Stiil, samt udvalgte Stykker af Sammes Exempelsamling. Hver anden Uge er den ene af de 2 Timer anvendt til dansk Stiil. — i 2den Cl. b. Af Blochs danske Grammatik gennemgaaet Rettskrivningslæren, samt enkelte Uffnit af samme Grammatiks første Deel, som tildeels have været forbigaaede under den tidligere Læsning. Til Læsebog er brugt Mallings: Store og gode Handlinger. Hver 3die Time dansk Stiiløvelse. — I 2 Cl. a. Blochs danske Grammatik forfra til S 419; de med * betegnede Stykker. Læst og analyseret Fortællinger af Milling, og hver Uge en dansk Stiil. — I 1ste Cl. b. læst samme Uffnit af Blochs danske Grammatik som 2 a. samt Millings Fortællinger gennemgaaede paa samme Maade, og hver Uge skrevet en dansk Stiil. — I 1ste Cl. Dansk er benyttet Birchs Læsebog, efter hvilken Disciplene fornemmelig ere blevne øvede i Dplæsning og Udenadstavning. To Timer om Ugen ere anvendte til skriftlige Øvelser. — I Latin er med 2 Cl. a læst Phædri Fabler

IV

1ste Bog samt Dörings Elementarbog forfra til Res Lacedæmoniorum p. 40 og i Dorphs latinse Grammatik Syntaren til § 255. — I 1ste Cl. b al Latinen, nemlig Biochs Elementar- bog 1ste Cours fra p. 92 til Enden, og 2det Cours fra p. 6 til 2den Bog af den romerske Historie p. 52, samt Formlæren i Dorphs lat. Grammatik.

Af Timestær Holm Tydsk i 1ste Cl. a, Riises Læsebog for Begyndere S. 58—118, og endeel af Mejers forfattede tydske Sproglære. — Naturhistorie efter Dreiers Lærebog 2den Cl. a Dyreriget til p. 65 og om Planternes Elementardele, samt repeteret Kapitlet om det menneskelige Legeme. — 1 Cl. b og a Om det menneskelige Legeme, Dyrerigets Inddeling, det Almindelige om 1ste Klasse af Pattedyrene og b denne Classes hele 1ste Orden, men a kun de 2 første Familier deraf. — Regning: I 2 Cl. a regnes vanskeligere Opgaver i Regula de tri i Brøk og de forskjellige Handelsregninger. I 1ste Cl. b og a have de Dueligere regnet lette Opgaver i Reg. de tri i Brøk; de Svagere Reg. de tri i hele Tal og de 4 Specier i Brøk.

Timeantallet har været følgende i hver Klasse

	i 4de b.	i 4de a.	i 4de b og a samlede.	i 3die Cl.	i 2 Cl. b.	i 2 Cl. a.	i 1 Cl. b.	i 1 Cl. a.	i 1ste b og a samlede.
Latin	6	6	5	11	10	10	10	7	—
Græsk	—	—	5	5	5	5	—	—	—
Hebraisk	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Dansk	1	1	1	2	2	2	3	4	—
Tydsk	2	2 m. 3die	—	2	3	3	3	5	—
Fransk	2	2	—	3	3	3	—	—	—
Religion	3	3 m. 3die	—	3	2	2	—	—	2
Historie	} 4	4	—	3	3	3	—	—	3
Geografie				2	2	2	—	—	3
Arithmetik	2	2	—	2	2	2	1	1	2
Geometrie	2	2	—	2	2	—	—	—	—
Naturhistorie	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Kalligrafi	—	—	—	—	1	1	1	1	1*)
Tegning	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Tilsammen			35	35	35	35			33

foruden Gymnastik, af hvilken hver Klasse har 2 Timer ugentlig, 3 og 2 a, 2 a og 1 samlede, fra 11 til 12. Ruskundervisningen gives dem, som have Stemme, efter en særskilt Inddeling 4 Dage ugentlig 11—12.

*) Desuden i de historisk-geografiske Timer den ene Afdeling skrevet medens den anden examineredes.

Skole-Biblioteket

er, foruden med de fra Directionen tilsendte Boger, fremdeles siden Septbr. 1842 bleven for-
søgt med følgende:

Cicero de Oratore. ed. Ellendt.

Aristoteles Poetica ed Ritter.

Ciceronis orationes Verrinæ. ed. Zumpt. 2 Voll.

Bretschneider vom Symbolenzwange.

De Wettes Handbuch z. Neuen Test. II, 3.

Das Neue Test. erklärt v. Meyer. II. 8.

Berghaus Länder- u. Völkerkunde. V, 3.

Griechische Prosaisker v. Tafel &c. 208—217.

Römische — — — — 158—170.

Olshausens auserlesene Stellen aus Seneca.

— Anmerkungen zu denselben.

Schlossers Geschichte des 18 u. 19 Jahrhunderts III, 1, 2.

Kolderup-Rosenvinge Sendschreiben an den Herrn F. C. Schlosser.

Taciti dial. de oratoribus ed Pabst.

Kuinoel commentarius in N, Test. II.

Zuch Commentar über die Genesis.

Plutarchi Pericles c. comm. ed. Sintenis.

Anacreontea, notis illustr. Mehlhorn.

Cleantis Hymnus illustr. Sturz, ed. Merzdorf.

Prisciani Gramm. opera, ed Krehl. 2 Voll.

Alcæi reliquiæ. ed. Matthiae.

Hesiodi carmina. ed. Goettling.

Index scholar. univ. Hallensis, continens Meyeri comm. in Theophrasti char.

Ulrichs Reisen u. Forschungen in Griechenland. I. Th.

Spilleke nach seinem Leben, von Wiese.

Wytttenbachii opuscula selecta ed. Friedemann. Vol. 2dum.

Senecæ philos. opera. ed Ruhkopf. Vol. 4 & 5.

Begge til Completering af de første Dele, som høvdes.

Ciceronis orationes philippicæ. ed. Wernsdorf. 2 Voll.

Gaspers fransøisfke Grammatik.

Jagemanns italiänisfke Grammatik.

Wolfs literarische Analecten. 2 Bde.

Tredde Anthologia græca.

Chineserne af Davis, overs. af Moltke. 4—6 Hefte fuldendt.

Glausens og Hohlenbergs Tidsskrift for Theologie, fortsat 1841—42.

Thieles Danmarks Føllesagn. Kbh. 1842. 2 Dele.

Poul Møllers efterladte Skrifter. 3die Deel.

Schouvs Danske Ugeskrift. 2den Række. De hidtil udkomne Numere.

Fryrells Berættelser ur Svenske Historien. 10 Dele.

Lenströms svenske Læsebog.

Dansk Magazin 3die Række. 1 Vds. 4de Hefte.

Journal for Literatur og Kunst. 1843, de hidtil udkomne Hefter.

Hallsche allg. Litt. Zeitung f. 1843. Ligeledes.

Seebode, Jahn u. Klotz Jahrbücher für Philol. u. Pädag. mit Supplement-Heften. Ligeledes.

Befordringer af Skolens forhenværende Disciple.

Provst paa Falster P. A. S. Jørgensen forflettet som Sognepræst til Nørre Nebby og N. Alslev sammesteds.

Pastor H. J. Kornerup ligeledes til Dybbø og Ramme i Ribe Stift.

Personel-Capellan J. P. Holst blev 1840 residierende Capellan i Thisted og Sognepræst til Skinnerup i Aalborg Stift.

Personel-Capellan S. Th. D. Flindt befordret til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerstolen i Grenaa.

Personel-Capellan Th. N. Gad, til Sognepræst for Eftvad og Rønberg Menigh. i Ribe Stift.

Fabrik-Controllør C. D. Ehlers udnævnt til virkelig Kammeraad.

Auditeur C. F. J. H. Liebe udn. til Cancellist i det Kgl. danske Cancellie.

Cand. theol. F. C. Pedersen til ordineret Catechet og første Lærer ved Borgerstolen i Odense.

— — H. F. J. H. Vesterboe til Missionair paa Julianehaab i Grønland.

— — A. C. Liebenberg allerede tidligere virkelig Adjunct i Sorøe.

— — J. G. A. W. Bang kaldet til Personel-Capellan for Skjelby og Sunderlev Menigheder i Sjælland.

— — C. B. Blume, som i Januar tog theol. Attestats med laud. blev derefter Personel-Capellan til Drsted og Daastrup i Sjælland.

Ved Døden afgaaet Pastor P. G. C. Westergaard, ordineret Catechet i Hjertemind, for-
dum en af Skolens bedste Disciple, dim. herfra 1824, en særdeles retsaffen og agtværdig Mand.

Examinerede ved Universitetet.

S. B. Thrige, dim. 1836 og udmærket til baade 1ste og 2den Gr. hvorefter han har reist udenlands og studeret i Kiel, Berlin og tilsidst igjen i Kjøbenhavn, har i dette Foraar taget Skoleembeds-examen med Char. laudabilis (34 Points).

Af de fra Roskilde Kathedralskole i Aaret 1841 dimitterede have følgende i Aaret 1842 fuldendt den philologisk-philosophiske Examen.

M. F. Hansen med Charakteren laudabilis, & publico encomio ornatus, da han havde laud. p. c. i samtlige 9 Rubriker.

P. Dorph med Char. haud. illaud.

J. G. E. Koch — — haud. illaud.

C. D. Conradsen — — haud. illaud. Men anden Gang laudabilis.

J. P. Dvißgaard — — haud. illaud. (4 laud. og 5 haud. illaud.)

De i September 1842 fra Skolen til Universitetet Dimitterede erholdt in examine artium følgende Charakterer:

	Dansk Stil.	Lat. tin.	Lat. Stil.	Græsk.	He- braisk.	Reli- gion.	Geo- graphie.	Hi- storie.	Arith- metik.	Geo- metri.	Lybik.	Frsk.	Hoved Char.
H. E. F. Marcher.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	n. c.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.
F. E. Sørensen.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	n. c.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	n. c.	n. c.	laud.	laud.	h. ill.
M. J. E. Marcher.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.
C. F. M. Lunding.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.
P. G. E. Schaldemose.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.
J. E. S. Krohn.	h. ill.	laud.	n. c.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	h. ill.
A. E. Sejbe.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.
F. P. Bille-Bræge.	laud.	h. ill.	n. c.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	laud.	h. ill.
C. E. Matthiesen.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.
P. S. Seibelin.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	n. c.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	h. ill.	laud.	laud.	laud.	h. ill.
J. M. Herq.	h. ill.	h. ill.	n. c.	h. ill.	h. ill.	laud.	h. ill.	h. ill.	n. c.	h. ill.	laud.	laud.	h. ill.

Til Universitetet ere nu i dette Efteraar dimitterede:

1. **Waldemar Tonne Bloch**, en Søn af Skolens Rector.
2. **Conrad Christian Siort**, en Søn af Hr. Capitain P. Siort, Forvalter ved Sælsø og Lindholms Godser.
3. **Lieser Ugapetos Gad**, en Søn af Hr. Provst C. Pram Gad, Ridder af Dannebrog og anden Præst til Roskilde Domkirke.
4. **Carl Wilhelm Edvard Orholm**, en Søn af Høierov. Hr. J. N. Orholm, Sognepræst til Tjallinge og Gundsøemagle i Sjælland.

Med de Dvrige vil den offentlige Examen blive afholdt i den Orden, som følgende Labelle udviser, om Formiddagen fra 8 til 12, om Eftermiddagen fra 2½ til 6. Til at anhøre sammes mundtlige Prøver og ved deres ærede Nærværelse at opmuntre Ungdommen til Flid, indbydes herved Enhver, som har nogen Interesse for Skolen og dens Virken, ærbødigst af

Roskilde den 24 September 1843.

S. N. J. Bloch, Dr.

Examen holdes i følgende Orden.

September.	4de Cl. b og a.	3die Klasse.	2den Klasse b.	2den Klasse a.	1ste Klasse b.	1ste Klasse a.
D. 27 Formidd. Efterm.	— Latinſt Stil.	Latin. Danſt Stil.	— Geometrie.	Frantſ. Regning.	Regn. Kl. 10. —	Regn. Kl. 10. —
D. 28 Formidd. Efterm.	Geometrie. Danſt Stil.	— Danſt.	Latinſt Stil. Arithmetik.	Danſt Stil. —	Danſt Stil. —	— Danſt Stil.
D. 29 Formidd. Efterm.	— Frantſ.	Latinſt Stil. —	Danſt Stil. Danſt.	Danſt. Latinſt Stil.	Naturhiſtorie. —	Naturhiſtorie. —
D. 30 Formidd. Efterm.	Latin. —	— Græſt.	— Religion.	Naturhiſtorie. —	— Danſt.	Religion. —
O c t o b e r.						
D. 2 Formidd. Efterm.	— Hiſtorie.	Frantſ. Arithmetik.	— Latin.	Latin. —	Geografie. —	Geografie. —
D. 3 Formidd. Efterm.	Græſt. —	Geografie. —	— Geografie.	Tydſt Kl. 10. —	— —	— Tydſt Kl. 4½.
D. 4 Formidd. Efterm.	— Geografie.	Religion. —	— Frantſ.	Græſt. —	Latin Kl. 11. —	— Latin.
D. 5 Formidd. Efterm.	Tydſt. Arithmetik.	Tydſt Kl. 10. —	— Græſt.	Hiſtorie. —	Hiſt. Kl. 11. —	— Danſt Kl. 4½.
D. 6 Formidd. Efterm.	Relig. og N. I. —	— Hiſtorie.	— Hiſtor. Kl. 4½.	— Religion.	Tydſt Kl. 11. —	Hiſtorie. —
D. 7 Formidd.	Hebraiſt og et PenſumGræſt.	Geometrie.	Tydſt Kl. 10½.	Geografie.	Relig. Kl. 10.	—